

4. - DM

BOLŞEVİK PARTİZAN

**Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbîn! Karkeren hemû welatan û gelen bîndest yekbîn!**

BOMBALAMALAR, KATLIAMLAR, ZORAKİ GÖÇ PLAN VE UYGULAMALARI

KÜRT ULUSUNUN ULUSAL UYANIŞ VE MÜCADELESİNİ DURDURAMAYACAKTIR!

Faşist Türk devletinin Kürt ulusu üzerindeki katliamını lanetliyoruz!
Faşist Türk devleti, Irak'ın faşist rejimi ile anlaşma içinde, bir kez daha Irak Kürdistanı'nı bombaladı!
Türkiye Kürdistanı'nda (Kuzey Kürdistan'da) Kürt ulusuna yönelik soykırım tehdit ve uygulamaları, PKK savaşçılarına ve devrimci örgütlere yönelik süreklilikli saldırı sürüyor!
Türk faşist hakim sınıfları şimdi de onbinlerle Kürt emekçisini topraklarından koparıp, Türkiye'nin Batı ve Güney-Batı illerine zoraki göçettirmenin hazırlıklarını yapıyor!
Hiçbir zulüm-katliam-zoraki göç planı ve uygulaması-soykırım tehdit ve uygulamaları Kürt ulusunun ulusal uyanışını ve haklı mücadelesini durduramayacaktır!
Türk faşist devleti, 7 yıldır süren gerici-karşı-devrimci Irak-İran savaşına doğrudan girmenin, Ortadoğu'da jandarmalığa soyunmanın hazırlıkları içinde!

Kürt ulusu üzerinde katliamlar; zoraki göç plan ve uygulamaları; her gün daha azgınca körüklenen Türk şovenizmi, Türk hakim sınıflarının doğrudan gireceği Ortadoğu'daki gerici karşı-devrimci savaş için cephe gerisini sağlamlaştırma için de çabalar! Milli zulme gerçekten son vermenin, Kürt ulusunun ayrılma hakkını özgürce kullanabileceği şartları yaratmanın, tüm milliyetlere tam hak eşitliğini sağlamanın yolu proletarya önderliğinde demokratik halk devrimidir!

Türk faşist devletinin Kürt ulusunun ulusal uyanışını ve mücadelesini ezmek, öncelikle bu mücadelenin örgütlü güçlerini yok etmek; ve ezilen yığınları da mücadeleden alıkoymak için yürüttüğü açık savaşın boyutları Mart başında Irak Kürdistanı'nın bombalanmasında bir kez daha gözler önüne serildi.

(Devamı sayfa 2'de)

İÇİNDEKİLER

İran KP hakkında bazı eleştirel notlar.	s.11
Klasiklerimizden öğrenelim!	s.23
Merkezi Kadınlar Konferansı 7-8 Mart'ta yapıldı!	s.32
Gerici, karşı-devrimci İran-İrak savaşını ve emperyalistlerin silah ticaretini protesto yürüyüşü yapıldı.	s.39
GUAfS'ın bir açıklaması: YERSİZ İYİMSERLİK.	s.45
T"K"P 15'leri nasıl anıyor?	s.46
BP Yazı Kurulunun açıklaması	s.48

PROLETER ENTERNASYONALİSTİ, DEVRİMCİ 1 MAYIS EYLEMLERİ İÇİN İLERİ!

4 Mart 1987'de Türk faşist devletinin ordusu, 1983 Mayısından bu yana üçüncü kez resmen, Irak rejimi ile de anlaşma ve işbirliği içinde Irak Kürdistanı'na saldırdı.

Türk faşist devletinin sözcüleri, 4 Mart sabahı Türkiye Kürdistanı'nda üslenmiş 30 Türk/NATO Fantom savaş uçağının Irak Kürdistanı'ndaki önceden tespit edilmiş dokuz hedefi yarım saat süreyle bombaladıklarını açıkladılar. Faşist-gerici boyalı basın, ideolojik hazırlığı günlerdir yapılan, ve açıkça tartışılıp ilan edilen bu alçakça saldırıyı: "Hainleri ininde bombaladık", "Derslerini verdik" vb. başlıklarla, sevinç çığlıkları ile karşıladı. Meclisteki tüm hakim sınıf partileri bu saldırıyı faşist "Türk silahlı kuvvetlerine" sundukları "minnet ve teşekkür"le, sevinçle karşıladıklarını ilan ettiler. Onlar böylece, şu anda iktidar partisi olan ANAP'tan, muhalefetteki sağcı DYP'sine, güya solcu SHP'sine, halkçılığı, solculuğu, demokratikliği vb. kimseye bırakmayan Ecevit'in DSP'sine kadar, "milli çıkarlar" dedikleri, bir avuç kompradorun toprak ağasının, onların faşist devletinin çıkarları sözkonusu oldu mu, birbirlerinden "şahin" olduklarını gösterdiler. Bu yeni hain saldırıda Irak Kürdistanı'nda bombalanan Kürt köylerinde yüzlerce Kürt emekçisi öldü, yüzlercesi yaralandı. Bombalanan köylerde yüzlerce Kürt köylüsü kışın ortasında evsiz-yurtsuz bırakıldı.

Türk faşist devleti, faşizmin borazanı olan basın-yayın organları aracılığı ile, Irak Kürdistanı'nda resmen gerçekleştirilen bu askeri saldırının, "Eşkiyaya karşı sınır-ötesi operasyon", Türk devletinin "kendi masum vatandaşlarını korumak için gerçekleştirdiği meşru, uluslararası hukuk kurallarına uygun, haklı bir eylem" olduğu vb. yalanları yaydı. Türk faşist devleti, PKK savaşçılarının Şubat ayı sonunda Hakkari'de gerçekleştirdikleri, Türk faşist devleti tarafından Kürt ulusal hareketine karşı oluşturulmuş milis gücü olan, faşist devlet uzantısı olan köy korucularını hedef alan eylemi, bu yeni saldırısının "bahanesi" yaptı.

Bu eylemin ertesinde Türk faşist-gerici boyalı basını üzerinden bir yaygaradır başladı. "Eşkiyaya haddini bildirmek" gerektiği, devletin gücünün gösterilmesi gerektiği, "intikam alınması" gerektiği günlerce işlendi. Özellikle Kuzey Kürdistan'da (Türkiye Kürdistanı'ndaki) Kürt milli hareketinde bugün esas öne çıkan güç olan PKK doğrudan hedeflenerek, PKK'nın "günahsız çocukları,

masum anaları" vb. hedef alan, siyasi hedefleri olan bir örgüt olmayı bırakalım, "insan bile olmayan" vb. bir eşkiya sürüsü olduğu tezleri işlendi. Bu arada zaten işgal altındaki bir ülke görünümünde olan Kuzey Kürdistan'a sürekli yeni "komando birlikleri", "özel timler", binlerle yeni asker; askeri araç-gereç kaydırıldı. Türk faşist devletinin köy korucuları sistemini, bu anlamda da Türk faşist devletini doğrudan hedefleyen PKK eyleminin ardından gelen, ve faşist ordu mensuplarına yönelen bir başka saldırı eylemi ertesinde, iyice azgınlaşan, ne yapacağını bilemez hale gelen faşist devlet güçleri, Hakkari yöresinde son yıllardaki en büyük askeri operasyonlardan birini başlattılar. Onbinlerle faşist ordu sürüsü Kürt köylerini; dağı-taşı didik didik aradı. Binlerle Kürt köylüsü, emekçisi gözaltına alındı. Irak Kürdistanı'na saldırı, günlerle süren bu operasyonun devamı olarak geldi.

FAŞİST HAKİM SINIFLAR EMEKCİ YİĞİNLARI NASIL KİŞKİRTİYOR?

Türk faşist ordusunun tam işgal ordularına yaraşır eylemlerini nasıl gerekçelendirdiklerine bir-iki örnek vererek, Türkiye'de özellikle Türk milletinden emekçilerin —ama yalnızca onların değil, Türk şövenizmi ile ağulanmış, kendi milli bilinçlerinden yoksun bırakılmış bütün milliyetlerden emekçilerin— ideolojik olarak Kürt milletine, bugün özellikle onun örgütlü savaşan kesimlerine saldırıya hazırlandıklarını gösterelim.

TBMM denen hakim sınıfların siyasi temsilcilerinin tepişme alanının, bu ahırın içinde yeralan partilerin grup başkanvekillerinin (DSP grup başkanvekili Ömer Kuşhan, ANAP grup başkanvekili Haydar Özalp, SHP grup başkanvekili Seyfi Öztürk, DYP grup başkanvekili Mustafa Çorapçıoğlu) saldırı ertesinde "Tercüman"ın meclis bürosunda yanyana gelerek yaptıkları ortak açıklama şöyle:

"Devlete ve millete karşı saldırıları nefretle kınıyoruz. Masum vatandaşlarımızın katledilmesini bir insanlık suçu sayıyoruz. Bu saldırılar masum insanların katlidir. (Sözkonusu ettikleri, PKK'nın köy korucularını hedefleyen saldırılarıdır. —BN) Bunu yapanlar bırakın bir siyasi görüşün temsilcisi olmak, insan bile değildir." (12 Mart 1987, Tercüman)

Bu satılmış emperyalist işbirlikçilerinin "devlete ve millete saldırı" dediği, PKK savaşçılarının faşist Türk devletinin Ku-

zey Kürdistan'da Türk hakim sınıflarının ve onlarla birleşen Kürt işbirlikçilerinin çıkarlarını korumakla görevli ordusuna, o ordunun uzantısı olarak hareket eden kurumlarına karşı giriştiği eylemlerdir. Bu eylemler, Kürt ulusunun milli haklarının, ayrılma hakkının zorla gaspedilmiş olmasına karşı yöneldiği noktada bütünüyle haklı bir zemine sahip eylemlerdir.

Saldırıldığı söylenen devlet, tam da saldırılması gereken faşist devlettir. Bu saldırıların "mille" yöneldiğine gelince: Önce bu sözleri edenlerin "millet"ten anladığı tek şey, Türkiye'de hakim olan Türk milletidir. Halbuki Türkiye'de Türk milleti dışında Kürt milleti, ve daha onlarla azınlık milliyet yaşamaktadır. Türk faşistleri "mille" saldırıyor" safsatası ile, bizzat kendilerinin Türk-olmayan tüm milliyetlerin haklarını zorla gaspettiklerini gözlerden gizlemektedirler. İkinci olarak, PKK'nın eylemleri —en azından son dönemde hakim sınıfları ve onların uşaklarını bunca kudurtan eylemleri— hiç ayrımsız "mille" yönelmemektedir. Bu eylemler, Kuzey Kürdistan'da tam bir işgal ordusu olarak hareket eden faşist Türk devletinin ordusuna, ve bu faşist devletle bütünleşmiş olarak hareket eden köy korucuları denen faşist milis güçlerine yönelmektedir.

"Masum vatandaşlara" gelince: PKK'nın faşist Türk devletine, ve onun uzantıları olarak silah elde PKK'ya karşı —sadece PKK'ya değil, Kuzey Kürdistan'da çalışan devrimci örgütlere karşı da— sürekli avına katılan köy korucularına karşı giriştiği silahlı eylemlerde, kendi köy korucusu olmayan, ancak saldırıya uğrayan korucularla birlikte oldukları için hayatını kaybeden kadınlar, çocuklar vb. de olmaktadır. Bunlar bu anlamda "masum"dur. Ama bu "masum vatandaşlar" adına Türk faşistlerinin konuşmaya hiç mi hiç hakkı yoktur. Köy korucuları denen teşkilatlanmayı kurarak, savaşı sivilleştirilen, ve Kürt aşiretleri arasındaki feodal çelişmelerden yararlanarak, yer yer de Kürt köylülerinin korkunç yoksulluğundan yararlanarak, Kürdü Kürde kırdırtma siyasetini gündeme getiren, Türk faşistlerinin, faşist Türk devletinin ta kendisidir. Yani şimdi ardından "timsah gözyaşları" döktükleri bu "masum vatandaş"ları Kürt ulusal hareketine ve Kürdistan'daki devrimci harekete karşı giriştikleri savaşta cepheye süren faşist Türk devletinin ta kendisidir. Hal böyle iken, "masum vatandaşlar" adına bunca gürültü, adi bir demagoji, büyük bir sahtekarlıktır.

"İnsanlık" üzerine söylenenlere gelince: Türk faşistlerinin mantığına göre, "insan" olan, "Türk efendi"lerinin efendiliğini kabul eden, Kürtlerin "dağ Türkleri" vb. olduğunu kabul eden, Kürt ulusunun ezilmesine ses çıkarmayan, hakkını sakın ha aramayan kişidir! Onlar ancak milli köleliği en baştan kabul edenleri insandan saymakta, buna karşı çıkıp, silah elde dövüşmeye hazır olanları ise "siyasi görüş sahibi olmak bir yana, insandan bile" saymamaktadır. Kürt ulusal sorunu bağıntısında; silah elde dövüşen Kürt milliyetçilerini "insan"dan saymayan Türk faşistleri; sosyal sorun bağıntısında da işçi sınıfının, ve ezilen-sömürülen emekçi yığınların örgütlü, silahlı mücadele yürüten kesimlerini "insanlık" dışı ilan etmek; kendisi "insanlık" savunucusu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu mantığın en azgın savunucularından olan, sonu intihar olan Hitlerlerin, bacağından asılan Mussolinilerin sonu bizim faşistlerimizin kulağına küpe olmalıdır. İnsanlık konusunda bunca hamasi nutuklar atanların, Fantomlarla Kürt köylerine girilen saldırıları, "yine insanlık adına" olsa gerek, selamlamaları! onların bu konuda ne kadar ikiyüzlü, ve sahtekar olduklarının açık belgesidir.

Eğer insanlıktan sözedilecekse, bugün Kürdistan dağlarında elde silah Türk faşist devletinin milli zulmüne karşı savaşanlar, bu zulmün uygulayıcıları ve savunucularından yüz bin kere daha insandır!

Ve bu insanlar, Türk faşistleri istedikleri kadar tersini iddia etsinler, bir siyasi görüşün, Kürdistan'ın bağımsızlığını bayrağına yazmış bir siyasi görüşün savunucuları, savaşçılarıdır. O siyasi görüşün, ve onu gerçekleştirmek için seçilen yol ve yöntemlerin doğruluğu-yanlılığı tartışmasından bağımsız olarak bu böyledir.

* * *

Şimdi bir başka belgeye bakalım:

Diyarbakır-Mardin-Siirt-Hakkari sıkıyönetim komutanlığı, halka yaptığı, ve 31 kişinin —kişi başına 1 milyon lira! ödülle— arandığını bildirir çağrıda şöyle diyor:

"Günahsız çocuklarınızı, masum analarınızı, işinde gücünde olan sizleri, köyünüzün korucularını, sizin namusunuzu, mal ve canınızı koruyan askerlerimizi; size yol yapmak için çalışan insanlarımızı öldüren, ve onların araçlarını tahrip eden, gözünü kan bürümüş, satılmış, halk ve insanlık düşmanı bölücü eşkiya gruplarından bölgenizde olanları en yakın güvenlik

kuvvetlerine bildirin."

"Günahsız çocuklar, masum analar, işinizde gücünüzde olan sizler" demagojisi üzerinde daha önce durduk. Bu bağıntıda bu faşistlere sormak gerekir: Bütün Cumhuriyet tarihi boyunca, milli haklarını istediğinde üzerine tankla, uçakla, topla-tüfekle yürüdüğünüz Kürt ulusuna karşı giriştiğiniz katliamlarda "günahsız çocuklar, masum analar, işinizde gücünüzde olan sizler" sizi ne kadar ilgilendiriyordu? Ermeni ulusunu yüzyılın ilk soykırımında "göç ettirme" adına yoketmeye koyulduğunuzda "günahsız çocuklar, masum analar..."ı ne yaptınız? Çok değil, 13 yıl önce Kuzey Kıbrıs'a saldırmanızda, Rum ulusundan "masum analar, günahsız çocuklar" sizi ne kadar ilgilendiriyordu? O "masum analar, günahsız çocuklar"ı terörist takibi adına sorguya çektiğinizde onlara neler yapıyorsunuz? Kürt ulusal hareketini destekleyen, ya da tarafsız kalan, faşist Türk devleti tarafında aktif taraf tutmayan "masum analar, günahsız çocuklar, işinizde gücünüzde olan sizler" konusunda tavrınız, onları ezmek, işkenceden geçirmek, köylerini boşaltmak, en ağır hakaretlere uğratmak değil mi??? Türk faşistlerinin kendi savaşa sürdüğü, ve kendilerine karşı da savaş yürüttüğü "masum analar, günahsız çocuklar" vb. ne sahip çıkması kadar büyük bir sahtekarlık ve ikiyüzlülük az görülür!!!

Köy korucuları, Türk faşist devletinin Kürt emekçilerini birbirine kırdırma siyasetinin ürünü olan, faşist devletin uzantısı olan silahlı güçlerdir. Kürt ulusal hareketi adına hareket eden örgütlerin, ve Kürdistan'da devrimci çalışma yürüten tüm örgütlerin bu kurumu da karşılıklarına hedef almaları kaçınılmaz bir zorunluluktur. Köy korucularının koruduğu, "köy" değil, köyde Türk hakim sınıflarının, Türk faşist devletinin, ve onunla birleşmiş hainlerin çıkarlarıdır.

Askerin Kürdistan'da köylülerin namusunu, canını, malını koruduğu sözlerine gelince: Faşist Türk devletinin temel kurumu olan Türk ordusu, Kürdistan'da Kürt ulusunun ayrılma hakkının ayaklar altına alınmasını korumak için, Misak-ı Milli denen bugünkü faşist Türk devletinin sınırlarını korumak; fırsat bulduğunda da genişletmek için vardır. Bu faşist ordu, Kürdistan'da tam bir işgal ordusu gibi hareket etmektedir. "Namus, can, mal" bu ordu tarafından ancak Kürtler Kürt olduklarını inkar ettikleri, faşist Türk devletini savundukları sürece ve ölçüde korunur. Milli hakların talep edildiği, ya da emekçilerin

sosyal haklarını talep ettikleri, bunun mücadelesini verdikleri noktada, bu faşist devlete şu veya bu şekilde karşı çıkıldığı, ona karşı mücadele edildiği noktada, bu faşist ordu (askerlerimiz!!!) için korunacak "namus" komprador patronların, toprak ağalarının, gerçekte "namus"la ilgisi olmayan namusları; korunacak can onların canı, mal onların malı oluverir. Bunun için ise "insan" olmadıkları bile söylenen halk yığınlarının "namusu, canı, malı" (ki büyük yığınlar için "mal" zaten yoktur) korunacak şey olmaktan çıkar, doğrudan saldırı hedefi olur. Bugün hala zindanlar onbinlerle 12 Eylül tutuklusu ile doludur! Yüzlerle yurtsever, devrimci, komünist, "vatandaşlık" hakkını kaybetmiştir. İşkencehanelerde namus, kapı dışında kalmaktadır. Can —konuşmayıp, direnenler için— tehlikededir. Yüzlerle 12 Eylül "kayıbı!" bu ordunun "can"ı nasıl koruduğuna iyi örnektir!

"Size yol yapmak için çalışan insanlar"a vb. gelince: Kürdistanı bütün Cumhuriyet tarihi boyunca bilinçli olarak geri bırakan, Kürdistan'ı tam bir sömürge muamelesine tabi tutan Türk faşist hakim sınıflarının sıkıyönetiminin, şimdi Kuzey Kürdistan'da gelinen yerde yapılmak zorunda kalınan, ve birçoğu askeri amaçlı da olan yol yapımına atıfta bulunması da sahtekarlıktır. Eğer bugün Türk faşistleri Kuzey Kürdistan'ı da belli ölçüde yatırım alanı olarak keşfetti ise, bu hiçbir şekilde onların Kürt ulusunun çıkarlarını düşündükleri için olmamıştır. Tersine, ekonomik ve siyasi gelişmeler, türk faşistlerini Kuzey Kürdistan'ı uzun süre elde tutmak istiyorlarsa, buraya bugüne kadar olduğundan daha fazla önem vermek zorunda bırakmıştır. Ortadoğu'da jandarmalığa soyunan "büyük devlet" olma planları ve hayali içindeki bir devletin, hem kendi içinde "etnik" sorunu halletmek için, hem de varolan doğal imkanları daha iyi sömürebilmek için, emekçi yığınların alınterini daha yoğun sömürebilmek için Kuzay Kürdistanı kendi çıkarları doğrultusunda "ilerletmesi" kaçınılmaz bir zorunluluktur. Bugün Kuzey Kürdistan'daki tüm ekonomik tedbirler, öncelikle Türk faşist hakim sınıflarının ve onların emperyalist efendilerinin çıkarlarına olan tedbirlerdir. Kürt milliyetçi hareketinin bunlara da yönelmesi, kendi siyasetleri açısından anlaşılırdır.

Sıkıyönetim komutanlığının eşkiya grupları dediği, Kürdistan'da geniş ve meşru bir sosyal tabana sahip, "Kürdistan'ın bağımsızlığı" somut siyasi talebini bayrağına yazmış Kürt ulusal hareketinin örgütlü parçaları, herşeyden önce de PKK'dır; bunun dışında Kuzey Kürdistan'da çalış-

ma yürüten devrimci örgütlerdir. Bunlara "eşkiya" demek ancak hakim sınıfların sahip olduğu ikiyüzlü eşkiya mantığı ile mümkündür. Türk faşist hakim sınıfları, bugün faşist devletin sahip olduğu şiddet tekeli tanımayan tüm silahlı siyasi grupları "eşkiya" olarak adlandırarak, bu grupların siyasi amaçlarını gözlerden gizlemeye çalışmaktadır. Ama bu boş çabadır.

"Gözünü kan bürümüş, halk düşmanı, insanlık düşmanı" vb. sıfatlar, bunları söyleyen sıkıyönetim komutanlığına, genelde Türk faşist devlete yakışan sıfatlardır. Faşist Türk hakim sınıflarını bunca kudurutan ve azgınlaştıran şey, gerçekte "devlet güçlüdür", "devlet her şeye kadirdir" safsatalarının bugün Kuzey Kürdistan'da öncelikle PKK savaşçılarının giriştiği silahlı eylemlerle sarılmasıdır. PKK'nın eylemleri, faşist devletin hiç te görüldüğü kadar güçlü olmadığını açıkça göstermekte; iyi silahlanmış ve hazırlanmış "öncü savaşı" yürüten bir grupla bile başa çıkamayan bu devletin; devrimin gerçek öznesi işçi sınıfı ve emekçi yığınlar örgütlenip; silahlı devrim için ayaklandıklarında bir iskambil kulesi gibi çökeceğini de göstermektedir. Faşist devletin faşist şiddetine karşı halk yığınlarının devrimci şiddeti; şiddete dayalı devrim, kurtuluşun tek yoludur.

"Satılmışlık" suçlamasına gelince: Ne PKK'nın, ne de devrimci grupların şu veya bu emperyalist güç tarafından satın alınmış olduğuna dair bir delil, bugüne dek kimse tarafından ortaya konmamıştır. Satılmışlık suçlaması bu açıdan hep hakim sınıfların bir iddiası olarak, yığınları devrimcilere karşı, ve PKK'ya karşı kıskırtmak için bir araç olarak kalmıştır.

Ama bu suçlamayı getirenlerin kendilerinin, Türk faşist hakim sınıflarının satın alınmış oldukları, ispatlıdır, belgelidir. Bunlar göbeklerinden emperyalist devlet ve tekellere bağlıdır; onların uzantısı, devamı, onların satılmış işbirlikçileridir.

İşte Türkiye Kürdistanı'nda başta Kürt işçileri, köylüleri olmak üzere — Türk devleti ile birleşip bütünleşenler dışında — tüm Kürt milletine yönelen milli zulüm; özellikle örgütlü güçlere karşı katliam boyutlarına varan saldırılar, bu ve benzeri ideolojik temeller üzerinde, böyle propaganda ve ajitasyonlar temelinde, yer yer "din" ve "allah" da işin içine katılarak yürütülüyor.

IRAK KÜRDİSTANI'NIN YENİDEN BOMBALANMASI, GENELDE KÜRT ULUSUNA, ÖZELDE ÖRGÜTLÜ KÜRT MİLLİ HAREKETİNE YÖNELİK BİR SALDIRIDIR!

Kürt ulusu ve Kürdistan, Suriye-Irak-İran-Türkiye devletlerinin toprakları içinde bölünmüş, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin, ayrı devlet kurma hakkı emperyalizmin marifeti ile, ve sözkonusu ülke devletlerinin hakim sınıfları tarafından elinden alınmış durumdadır. Bütün bu ülkelerde Kürt ulusunun ulusal hakları şu veya bu ölçüde gaspedilmiş durumdadır.

Faşist Türkiye Cumhuriyeti devletinde Kürt ulusunun varlığı bile cumhuriyetin kurulduğundan itibaren resmen inkar edilmiş; Kürt ulusal isyanları —ki bunlar yer yer feodallerin önderliğinde, ve emperyalizmin etkilerine de açık isyanlar olmuştur — kan ve ateşle hunharca bastırılmıştır. Kürtler göçe tabi tutulmuş, isyan edenler yokedilmiş, isyana katılmayanlar uysallaştırılmaya, Kürt ulusu Türkleştirilmeye çalışılmıştır. Faşist Türk devleti, Kürt ulusunun ayrılma hakkının zorla gaspı, Türk olmayan tüm milliyetlerin milli haklarının gaspı üzerinde kurulmuştur. Bu devletin varolan biçimiyle devamı açısından bir "Kürt milli hareketi", varlık-yokluk sorunudur. Böyle bir hareket, hele Kürdistan'ın bağımsızlığını, ayrı devlet olarak varlığını gündeme getiren bir hareket, "Türk devleti"nin "milleti ve vatanı ile bölünmezliği"nin pratikte reddidir. Türk faşist hakim sınıfları açısından böyle bir hareket, "izin verilemez", ne olursa olsun yokedilmesi, ezilmesi gerekli bir harekettir.

12 Eylül askeri faşist hareketinin en önemli hedeflerinden biri, kuşkusuz gelişen sınıf hareketi yanında, 1970'li yılların sonunda giderek gelişen Kürt ulusunun ulusal uyanışı, ve gelişen Kürt milli hareketinin bastırılması idi. Nasıl ki sınıf hareketinde askeri faşist cuntanın öncelikli hedefi sınıf hareketinin örgütlü kesimini, komünist ve devrimci örgütleri ezmek, yoketmek idi ise; Kürt milli hareketi bağintısında da öncelikli hedef, bu alanda da örgütlü hareketi ezmek, yoketmek idi.

12 Eylül 1980 sonrasında, bütün Türkiye'de genelde halk yığınlarına, özelde komünist, devrimci, ilerici örgütlere yönelen faşist terör, daha önceki onyıllardakiler ile kıyaslanamayacak boyutlara ulaştı. Bütün ilerici, devrimci örgütler çok ağır kayıplara uğradılar, örgütsüz kalan işçi sınıfının, ve emekçi yığınların kendiliğinden hareketi de hemen hemen sıfıra düşürüldü. Türkiye genelinde esen faşist terör, Kür-

distan'da milli zulümle de katmerlenerek çok daha vahşi olarak hükmünü sürdürdü. Kuzey Kürdistan bu dönemde neredeyse yeniden "işgale" uğradı! Kürdistan'da çalışan bütün devrimci örgütler, ve milliyetçi örgütler çok ağır kayıplar verdiler. Örgütlü hareket önemli yaralar, yenilgiler aldı. Türkiye 1983-1984'e gelindiğinde, hakim sınıflar ve onların efendileri açısından, "asayişin" yeniden "berkemal" edilmiş olduğu, "istikrarlı, güvenilir" bir ülke haline gelmişti!

Hakim sınıfların askeri faşist cuntası, önüne koyduğu esas hedefi gerçekleştirmenin rahatlığı içinde, 1983'ten itibaren "demokrasiye" geçiş sahtekarlığı oyununu sahnelemeye koyuldu.

İşte tam böyle bir ortamda, Türk faşist hakim sınıflarının "ezdik, yokettik, bittirdik" türkülerini çağırdıkları bir ortamda, 1984 15 Ağustosunda, PKK'nın eylemleri, Kuzey Kürdistan'da Kürt milli hareketinin örgütlü silahlı bir kesiminin Türk faşist devletiyle çatışmasının yeni bir başlangıç noktası oldu. Bu silahlı eylem, ve ardından gelen PKK'nın bir dizi silahlı eylemi; bunlar Marksizm adına ortaya çıkıldığı ölçüde yanlış, milliyetçi, ve öncü savaş çizgisi temelinde gelişen eylemler de olsa, faşist devlet güçlerine darbe vurduğu, milli baskıya karşı Kürt ulusunun direnişini simgelediği noktalarda, faşist devlet güçlerini çileden çıkartan, devrimci güçleri, ezilenleri, özellikle de Kürt yığınlarını sevindiren eylemler oldu. Türk faşist hakim sınıfları, 15 Ağustos 1984 eylemlerinin hemen ardından, ilk şaşkınlıkları geçtikten sonra, PKK'yı baş düşman ilan ederek, özellikle PKK'yı yoketmek için çok yönlü bir saldırıya geçtiler. Çünkü PKK hem faşist devletin hiç de görüldüğü kadar güçlü olmadığını eylemleri ile göstermişti, ve hem de savunduğu dava, Kuzey Kürdistan'da yığınlar arasında kolaylıkla taban bulabilecek bir dava idi. Bu yüzden PKK'ya ve onun şahsında Kürt yığınlarına karşı savaş yoğunlaştırıldı. "Eşkiya avı" adına köyler boşaltıldı. Hemen her büyük köye karakol kuruldu. Kürdü Kürde kırdırmak için köy korucuları sistemi geliştirildi, vb. vb.

Kürdistan'ın Irak ve İran sınırları içinde kalan kesimlerinde, 7 yıldır süren Irak-İran savaşı, gerek İran, gerek Irak hakim sınıflarının Kürdistan sorununa bütün güçleriyle yüklenme imkanı ortadan kaldırmıştı. Savaşın tarafları olan İran ve Irak, karşı ülkedeki Kürt gruplarını savaş karşıtı karşı kullanmaya çalışıyor, bunun için "destekliyor"-

du. Bu ülkelerde harekete damgasını vuran burjuva-milliyetçi örgütler de "taktik" düşmanlar arası çelişmelerden yararlanma adına; savaşan devletlerden birinin yanında, ötekine karşı savaş içinde yer almada bir sakınca görmüyordu. Irak ve İran Kürdistanı bölgelerinde Kürt milli hareketi oldukça özerk hareket eder hale gelmişti, ve bu hareketlerin güçlenmesi için savaş elverişli şartlar yaratmıştı.

Bu gelişmeler ne İran, ne Irak, ne de Türkiye hakim sınıflarının hoşuna giden gelişmeler değildi.

Türkiye'de eylemler koyan PKK'nın, özellikle Irak ve Suriye Kürdistanı ile de sıkı ilişkiler içinde olması, Türk faşistleri açısından bu ülkelerdeki Kürt milli hareketine de saldırma açısından bir bahane oluşturmuyordu.

Suriye'nin şu anda Sovyetler Birliği ile olan sıkı ilişkileri, ve Sovyetler Birliği'ni doğrudan karşıya alma tehlikesini göze almadan Suriye'ye karşı bir askeri hareketin şimdilik olmazlığı, Türk faşistlerini bu bağında Irak Kürdistanı üzerinde yoğunlaşmaya itiyordu.

Kendisi İran savaşı ile bağlanmış olduğu için Kuzey bölgesindeki kontrolü zaten kaybetmiş olan Irak hakim sınıfları açısından, Türkiye'nin Irak Kürdistanı'na askeri müdahalesine istemese de onay vermekten başka yol kalmıyordu.

İşte bu şartlarda, Türk faşistleri 1983'ten bu yana 3 kez resmen "sıcak takip" adına Irak Kürdistanı'na saldırdılar. Irak Kürdistanı'nda Kürt köylerini bombaladılar, yüzlerce Kürt emekçisini katlettiler, yaraladılar, esir aldılar.

Son 4 Mart 1987 bombalaması da Türk faşistlerinin genelde Kürt millete, özelde ise örgütlü Kürt milli hareketine, öncelikle Kuzey Kürdistan'da Türk hakim sınıflarının baş düşman ilan ettiği PKK'ya, ama yalnızca ona değil, Irak Kürdistanı'nda aktif olan, ve Türk faşist hakim sınıflarının gelişmesi içinde kendileri için de doğrudan tehlike olarak gördüğü KDP ve KYB'ye de karşı girişilmiş alçakça bir korsanlık eylemidir.

Bu eylemin öncelikli hedefi, örgütlü Kürt milli hareketine doğrudan darbe vurmak, Kürt emekçilerine gözdağı vermek, onlar ile örgütlü Kürt milli hareketini birbirinden koparmak, çeşitli Kürt milli örgütlerini birbirine karşı, özellikle de Irak KDP ve KYB'yi PKK'ya karşı kışkırtmak vb.dir

Türk faşistleri bu eylemleri ile, aynı zamanda ülke içinde gelişmelerden hoşnutsuzluklarını çeşitli eylemlerle dile getirmeye başlayan işçilere, emekçilere karşı devlet güçlüdür mesajını vererek, onları tehdit etmekte, bir diğer yanı ile "dıştan güya tehdit"e karşı kışkırtılan şöven duygular etrafında yığınları devlet koruyuculuğu temelinde birleştirmeye çalışmaktadır.

Dikkatler sınıf mücadelesi sorunlarından, hakim sınıfların ve emperyalizmin çıkarlarından başka birşey olmayan "milli çıkarlar" sorununa çekilmeye çalışılmaktadır.

IRAK KÜRDİSTANI'NA YENİ SALDIRI; FAŞİST TÜRK DEVLETİNİN ORTADOĞU'DA SAVAŞA DOĞRUDAN GİRMESİNİN YENİ BİR PROVASIDIR!

Bu eylemlerle Türk faşist devleti, dışa karşı, Ortadoğu'da güçlü ve istikrarlı devlet olarak emperyalizmin çıkarlarının sağlam savunusunun kendi üzerinden geçtiği mesajını vermektedir.

1983'ten bu yana gerçekleştirilmiş olan, bir başka ülke sınırları içindeki bu askeri hareket, 1974'te Kuzey Kıbrıs'ın işgali de gözönüne alındığında, faşist Türkiye Cumhuriyeti devletinin, yayılmak için fırsat kolladığını, ve bunun için de provalar yaptığını göstermektedir. Türk faşist devleti, Ortadoğu'da geçmişte İran şahının oynamaya soyunduğu jandarmalık rolünü oynamak istemektedir. Ve buna gücü olduğunu ispatlamaya çalışmaktadır. Irak "seferleri" bunun da bir göstergesidir.

İran-İrak savaşında, İran'ın Basra'yı alması, ve Saddam Hüseyin rejiminin düşmesi ihtimali görüldüğünde, Musul ve Kerkük'e Türkiye'nin müdahalesi; bu "tarihi" "Osmanlı topraklarının" "yeniden kurtarılması, anavatana bağlanması" açıkça tartışılmıştır. Ve böyle bir gelişme kimseyi de şaşırtmamalıdır. Türk faşistleri böyle bir gelişme için ideolojik-siyasi hazırlıklar yanında, askeri hazırlıklarını da hummalı bir faaliyet içinde tamamlama çabası içindedir. Son Irak saldırısı bu hazırlığın da bir parçası olarak görülmek zorundadır.

Faşist Türk devleti Ortadoğu'daki jandarmalıkta yalnızca Irak Kürdistanı ile sınırlı amaçlara da sahip değildir. O, "konjonktür" izin verirse, İran, Suriye gibi "komşu"larla da hesaplaşmaktan yanadır. Türk boyalı faşist basını İran'a ve Suriye'ye yönelik tehdit ve hakaretlerle doludur. İran'ın Türkiye'deki dinci hareketlere açık destek vermesi,

Suriye'nin PKK'yı doğrudan engellememesi, Türk faşist devletinin hiç hoşuna gitmemektedir.

Irak Kürdistanı'na Türk faşistlerinin saldırısı ardından, aynı gün Urfa/Ceylanpınar devlet üretme çiftliğinde PKK'nın koyduğu askeri eylem; ardından Nusaybin-Açıkyol köyünde PKK'nın eylemi, Türk faşistlerini iyice kudurtmuş, ve onlar bu kez de Suriye'ye açık tehditler savurur duruma gelmişlerdir.

Türkiye'nin çeşitli milliyetlerden işçi sınıfı, emekçileri, kendilerini "milli çıkarlar" adına yürütülecek, haksız, karşı-devrimci bir savaşın içinde bulmak; İranlı, Iraklı, Suriyeli sınıf kardeşlerine karşı cepheye sürülmek durumuyla karşı karşıya kalmak istemiyorlarsa, bütün bu gelişmelere seyirci kalmamalı, Türk faşist devletinin Irak Kürdistanı'nı bombalamasına bu bakış açısı ile de karşı çıkmalı, Türk faşistlerinin savaş hazırlıklarına dur demesini bilmelidir! Türk faşist hakim sınıflarının emperyalizmin de denetiminde ve onların da çıkarları için hazırladığı böyle bir savaşı gerçekten engellemenin tek yolu Türk faşist devletini işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimi ile yerle bir etmek, işçilerin-köylülerin demokratik diktatörlüğünü kurmak, durmaksızın devrimi sürdürmek, proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirmek, proletarya diktatörlüğü altında sosyalizmi inşa etmek, komünizme ilerlemek için DEVRİM mücadelesine hız vermektir. Savaşı gerçekten engellemenin yolu devrimdir. Savaşı engelleyememe halinde, "milli çıkarlar" adına yürütülecek böyle bir savaşta Türkiyeli işçilerin ve emekçilerin görevi DEVRİMCİ BOZGUNCULUKTUR. Silahları kendi gerçek düşmanlarına, emperyalizmin uşağı hakim sınıflara çevirmek, savaş alanında, cephede, üzerine sürüldüğü diğer ülkelerin işçileri-köylüleri ile kardeşleşmek, birleşmektir. Görev, gerici, karşı-devrimci savaşı her ülkede devrimci içsavaşa dönüştürmektir.

ZORAKİ GÖÇ PLAN VE UYGULAMALARININ ESAS HEDEFİ KÜRT MİLLETİDİR.

FAŞİST TÜRK HAKİM SINIFLARININ GÜNCEL ZORAKİ GÖÇ PLAN VE UYGULAMALARI, ESASTA KÜRT ULUSUNA KARŞI SAVAŞIN BİR PARÇASIDIR.

KÜRT ULUSUNA YAPILAN TÜM BASKILARA KARŞI MÜCADELE, VE KÜRT MİLLİ HAREKETİNDE DEMOKRATİK ÖZÜN DESTEKLENMESİ HER DEVRİMCİ VE GERÇEK DEMOKRATIN GÖREVIDİR!

Irak Kürdistanı'na saldırısının az öncesinde, Türkiye Kürdistanı'nda (Kuzey Kür-

distan'da) Türk faşist hakim sınıflarının örgütlü Kürt milli hareketini, ve özellikle de onun bir parçası olan PKK'yı yok etmek için giriştiği yoğun saldırılara paralel olarak, boyalı faşist Türk basını zoraki göç planları üzerine haberler kapladı. Çıkan haberler, "Orman içi köyleri boşaltma yasası" adlı bir yasaya dayanarak, mesela Dersim'in 450 köyünden 234'ünün göçettirilme planları olduğunu, muhtarlıklara ve köylülere yazılan mektuplar ile, köylerin "gönüllü" olarak boşaltılması için baskılara başlanmış olduğunu gösteriyordu. Plan ve UYGULAMA konusunda duyulan ilk haberler bile, "Orman içi köyleri boşaltma yasası"na dayanarak yaptırılacak yer değiştirmelerin, yani zoraki göçlerin öncelikle Kürdistan'ı, ve Kürdistan'da da mesela Dersim gibi hakim sınıfların sürekli baş ağrısı olmuş olan yörelerde, Kürt emekçilerin kendi topraklarından sökülerek, Türkiye'nin batı ve güney-batı bölgelerine kaydırılıp, orda daha kolay asimile edilmesine yönelik olduğunu açıkça göstermektedir. Türk faşist devleti şimdi Kürt milli hareketini bastırmak için, Kürt ulusunun milli uyanışını, ve mücadelesini engellemek için, Kuzey Kürdistan'da örgütlü güçlere karşı yönettiği sürekliliği ve katliamlar, Kürdistan'ın diğer "komşu ülkeler" içindeki bölümlerine askeri saldırılar, Kuzey Kürdistan'da sınır köylerinin boşaltılması, küçük köyleri büyük yerleşim birimlerinde toplama plan ve uygulamalarını yeterli görmüyor. Bütün bunların yanında, şimdi de onbinlerle Kürt köylüsünü daha kolay asimile edebilmesi amacıyla Kürdistan topraklarından sürgün edilmesinin, göçettirilmesinin hazırlıklarını yapıyorlar. Haberler duyulduğunda, faşist hükümet sözcülerinin yaptığı, göçlerin "gönüllülük" temelinde olacağı, zoraki göçün sözkonusu olmadığı yönündeki yeminli açıklamaları, Türk faşist hakim sınıflarının tarihinde çokça böyle "gönüllü" zoraki göç deneyleri olduğu bilindiğinde, beş para etmez açıklamalardır. Türk faşistleri zoraki göç konusunda oldukça uzmandırlar. Onlar birinci dünya savaşı içinde, ve sonrasında Ermeni ulusunu "göç ettirme" adına yoketmeye yönelmiş, göç ettirme adına, bütün emperyalist dünyanın gözleri önünde, yüzyılın ilk planlı soykırımının uygulayıcıları olma şeref-sizliğine ermiştir. Onlar geçmişte Kürt isyanları ertesinde defalarca Kürt ulusundan onbinlerle insanı yerinden-yurdundan sökerek zorla —tabii görünürde gönüllülük temelinde, şimdi yapmayı planladıkları gibi— göç ettirmişlerdir. Onlar

Kürdistan'ın isyancı bölgelerine Türk milliyetçiliği-şövenizmi ile beyinleri yıkanmış has Türkleri yerleştirerek, asimilasyonu "kolaylaştırmaya" çalışmışlardır. Son dönemde Afganistan'dan gelmiş binlerle anti-komünist göçmenin özellikle Kürdistan'a yerleştirilmesinin amacı da, doğrudan Kürt milli hareketine de, Kürt milli uyanışına da yöneliktir.

Şimdi yapılan göç planları Kürdistan açısından, milli zulmün boyutlarını yükselten planlardır, ve bu göç planları esas olarak Kürt milli hareketine karşı Türk faşist devletin yürüttüğü savaşın bir parçası olarak görülüp kavranmak, ona bu şekilde karşı çıkılmak zorundadır.

Kısacası: Türk faşist devleti, Kürt ulusunun milli uyanışını ve mücadelesini ezmek, yoketmek için elinden geleni ardına koymamakta, bunun için her yolu ve aracı denemektedir.

Ama Kürt ulusuna yönelik hiçbir baskı, zulüm, katliam — bunlar hangi biçime bürünürse bürünsün, bugüne dek Kürt ulusunun ulusal uyanış ve mücadelesini yok edememiş; ağır yenilgilere rağmen, bu hareket hiçbir zaman tümüyle durdurulamamıştır, ve haklı bir temele sahip olan böyle bir hareketi yoketmek mümkün de değildir. Nasıl ki Türk faşist hakim sınıflarının bu alandaki şimdiye kadarki saldırıları onları bu konuda istedikleri "nihai çözüme" ulaştıramadı ise, son göç planları, katliamlar, Irak Kürdistanı'na korsanca - haince saldırı, ve bundan sonraki saldırılar da hedefine, Kürt milli uyanış ve mücadelesini durdurma hedefine ulaşamayacaktır.

Türkiye'de; ve Kürdistan'ın diğer parçalarında da, Kürt ulusunun ayrılma hakkı, onun en doğal, demokratik, milli hakkıdır. Bu hakkı gaspedenlere karşı mücadele meşru ve haklı bir mücadeledir. Bu mücadelenin milli baskıya, zulme, milli hakların gaspına karşı çıkan bu demokratik yanını destekleme her devrimcinin, her demokratın görevidir.

Biz bunun bilincinde olarak, bugün Türk faşistlerinin; sosyalizm adına yola çıktığı halde, sosyalizm ile ilgisi olmayan, yanlış, milliyetçi bir çizgiye sahip olan PKK'ya karşı yürüttüğü yoketme savaşında, PKK'nın mücadelesinin milli baskıya karşı çıkan demokratik muhtevasını desteklediğimizi açıkça ortaya koyuyoruz. Bizim PKK'nın bir dizi alanda yanlış olan çizgisine getirdiğimiz eleştiri, Kürt ulusal hareketinin örgütlü bir parçası olarak kavradığımız PKK'yı, Türk faşistlerinin saldırılarına karşı savunmamızın engeli değildir.

Biz, Kürt milli hareketinde varolan demok-

ratik muhtevayı desteklerken, aynı zamanda Kürt milliyetinden işçilerin, ve emekçilerin gerçek kurtuluşlarının yalnızca milli kurtuluş ile olmayacağını; milli kurtuluşun, sosyal kurtuluşun bir parçası olarak ele alınmadığı sürece ve ölçüde, gerçek bir kurtuluş olmayacağını ortaya koymayı; Türkiye'de milli zulme son vermenin, Kürt ulusuna ayrılma hakkını ve tüm milliyetlere tam hak eşitliğini gerçekten sağlamanın biricik yolunun da, proletarya önderliğinde demokratik halk devrimi olduğunu ortaya koymayı görevimiz olarak görüyoruz.

Bizim PKK'yı, Türk faşist devletinin onu yoketme savaşında desteklememiz; ve PKK'nın mücadelesinin de içindeki demokratik muhtevayı, milli baskıya karşı çıkan, faşist Türk devletinin devlet kurma imtiyazına karşı çıkan, bugünkü faşist zoraki birliği parçalamaya yönelik mücadeleyi desteklememiz, hiçbir şekilde onun çizgisine olan köklü eleştirilerimizi ortadan kaldırmıyor.

Bizim PKK'nın çizgisine getirdiğimiz eleştirilerden bazıları kabaca şunlardır:

* Biz PKK'nın Türkiye Kürdistanı'ndaki devrim ile ilgili strateji ve taktiklerinin işçi sınıfının bakış açısı ile değil; milliyetçi burjuvazinin bakış açısı ile ele alındığını düşünüyoruz. PKK'nın programı, Türkiye Kürdistanı'ndaki devrimi, Türkiye devriminden ayrı olarak ele alan; milli sorunun çözümünü merkeze koyan, milli sorunun çözümünü proletarya önderliğinde devrime bağlı olarak ele almayan bir bakış açısının ürünüdür. PKK için Kürt ulusunun milli mücadelede birliği; çeşitli milliyetlerden işçi sınıfının ve emekçi yığınların işçi sınıfı önderliğinde devrim için birliğinden; bütün ülkelerin işçilerinin birliğinden önde gelmektedir. PKK, kendine işçi partisi adı verdiği halde, ve Marksizm-Leninizme atıfta bulunduğu halde, gerçekte Marksist-Leninist değil, programı itibarıyla burjuva milliyetçisi bir örgüttür.

* PKK'nın izlediği askeri strateji, Leninist askeri strateji değildir. Onun izlediği askeri strateji, halk savaşı adına, foko teorisine uygun bir askeri strateji-dir. PKK bugün faşist Türk devletine, ve dolayısı ile onun ardındaki emperyalist güçlere karşı silah elde savaş yürütmesine rağmen; tutarlı anti-emperyalist; bir bütün olarak emperyalist sistemi hedef alan; emperyalizme, sosyal-emperyalizme, her türlü gericiliğe yönelen bir çizginin savunucusu değildir.

* PKK, uluslararası planda, Rus sosyal emperyalizmi olgusunu reddetmektedir.

Onun ötesinde, bugünkü sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'ni, saldırgan bir biçimde sosyalist bir güç olarak savunmakta; Kürdistan (ve genelde Türkiye) devriminin müttefiklerinden biri olarak görmekte; mesela Afganistan işgalini "proleter enternasyonalisti destek" vb. olarak değerlendirmektedir. İzlediği pratik ittifaklar siyaseti, bu anlayışların ürünü olan siyasetlerdir. PKK bu siyasi çizgiyi değiştirmedikleri sürece ve ölçüde, Rus sosyal-emperyalizminin bir oyuncağı haline gelme tehlikesini içinde barındıran bir örgüttür. Gelişmenin bu yönde olup olmayacağını belirleyecek olan, PKK'nın oldukça güçlü görünen ulusal bağımsızlıkçı, milliyetçi yanı ile; tutarsız anti-emperyalistliğinin; özellikle de Sovyetler Birliği'ni sosyalist gören yanının pratikte çelişmesi halinde, hangi yanın ağır basacağı sorundur. Bu soru bugünden somut cevaplanabilir bir soru değildir.

* PKK'nın tutarsız anti-emperyalist tavrı, anti-emperyalizmi anti-Amerikancılık, en fazla genişletildiğinde, batılı emperyalistlere karşı olma biçimindeki tavrı —ki bu bile tutarlı değildir, PKK şu veya bu emperyalist gücü, PKK'ya izin ve destek verdiği noktada, emperyalist olarak görüp göstermemeye hazır olduğunu, mesela işveç somutunda göstermiştir— kendini Ortadoğu'daki devletlere karşı tavrında, ve ince taktikler adına yürütülen ittifak siyasetinde de göstermektedir. PKK son kongresinde İran'daki dinci-faşist rejimle; Suriye faşist Baas rejimi ile; anti-Amerikancılığı anti-emperyalizm olarak satan, içte devrimci her türlü propaganda ve hareketi kanla bastıran Gaddafi rejimi ile "taktik ittifaklar" içinde olduğunu ilan etmekte, halk düşmanı bu rejimlerle ittifakı stratejik ittifaka dönüştürmek için çalışması gerektiğini ilan etmektedir. (Bkz. III. Kongre üzerine bildirileri) PKK, halk düşmanı Irak faşist Baas rejimine karşı, ve Türk faşist devletine karşı mücadele ederken, İran ve Suriyeli halk düşmanı rejimlerle ittifakta —ki bu, güç dengesi gözönüne alındığında, kullanılanın PKK olduğu açık olan bir ittifaktır!— bir sakınca görmemektedir.

* PKK, kendi içinde siyasi görüş ayrılıklarında da; diğer "sol" örgütlerle ideolojik çatışmalarda da, belli bir aşamadan sonra, devrimci olmayan, Karşı-Devrime hizmet eden yöntemler kullanmakta; ispatlamadan "provokatör" vb. damgalar basmakta bir sakınca görmemekte; yer yer karşı-devrimci, sosyal-faşist nitelikte şiddet eylemleri ile "çelişme çözmeye" kalkmaktadır.

Biz, PKK'nın bu ve benzeri hataları konu-

İRAN KP HAKKINDA BAZI ELEŞTİREL NOTLAR

İran Komünist Partisi (İKP) 1983 yılında Komalah ve Komünist Savaşçılar Birliği (İttihade Mobarezane Komünist) örgütlerinin birleşmesi ile kurulmuş bir Partidir. Partinin İran Kürdistanı örgütü olan Komalah örgütü, kendi verdiği bilgilere göre, İran Kürdistanında önemli bir kitle tabanına sahip bir örgüt durumundadır. Bu örgüt İran Kürdistanında bir yandan dinci-faşist Humeyni rejimine ve onun gerisinde duran emperyalist güçlere karşı halk yığınlarının silahlı mücadelesini örgütlemeye çalışırken, diğer yandan Humeyni rejimi ile uzlaşma içine giren reformist-milliyetçi İran KDP'nin saldırılarına karşı da silahlı mücadele yürütmek zorunda kalmaktadır.

İKP programında, "Özgür, demokratik bir İran'da, Kürdistan için otonomi"yi savunmaktadır. Ulusun kendi kaderini tayin hakkının İran'daki somut kullanımının Kürdistan'a özerklik biçiminde olması gerektiğini savunmaktadır.

Yurtdışında birçok alanda bu örgütün taraftarları ile BP taraftarları çeşitli eylembirlikleri gerçekleştirmişlerdir, ve belli alanlarda da bu örgütün taraftarları ile tartışmalar, ideolojik mücadele yürütülmüştür, yürütülmektedir.

Biz bugün İran'da, özellikle de İran Kürdistanında önemli bir kitle desteğine sahip olan; örgütlediği kitleleri Marksizm-Leninizm adına örgütleyen; emperyalizme karşı tavrı, Humeyni rejimine karşı tavrı gözönüne alındığında devrimci konumlarda durduğu açık olan bu örgütün, Marksizm-Leninizm adına savunduğu ideolojik-siyasi konumlarının ciddi bir şekilde irdelenmesinin, ve yanlışlara karşı sağlam bir ideolojik mücadele yürütülmesinin önemli bir görev olduğunu düşünüyoruz.

Şimdiye kadar bu örgütün çeşitli belgeleri, BP taraftarı bazı arkadaşlarca incelendi. Program konusunda bir bölgedeki BP taraftarlarının getirdiği ilk eleştiriler çevrilerek kendilerine ulaştırıldı. Ve fakat ne zayıf ki, şimdiye kadar üzerine karşılıklı bir tartışma yürütmek mümkün olmadı. (Sözlü olarak, bu eleştirilere bir cevap olduğu bilgisi bu örgütün yurtdışındaki bir bölgedeki taraftarları tarafından bize verildi. Ve fakat bu cevap henüz elimize geçmedi.)

Şimdiye kadar yurtdışında çeşitli alanlarda yapılan tartışmalarda, ve eylembirlikleri içinde yapılan tartışmalarda (1 Mayıs 1982 ile ilgili), bu örgüt ile aramızda bir dizi konunun yanı sıra, özellikle Stalin'in değerlendirilmesi; Stalin dönemi Sovyetler Birliği'nin değerlendirilmesi konularında derin görüş ayrılıkları, gelişmeler olduğu ortaya çıktı.

* * *

Aşağıda, bu örgütle ideolojik mücadele ve tanıtma için bazı BP taraftarı arkadaşlarca kollektif tartışmalar ertesinde yazılmış iki ayrı yazıyı yayınlıyoruz.

Yayınladığımız birinci yazı, İKP'nin Stalin konusundaki tavrı ile ilgilidir. Ne yazık ki Farsça çeviri ve Farsça okuma imkanı olmadığından, ve İKP'nin bu konuda olan bir dizi temel belgesi yabancı dillere de çevrilmemiş olduğundan, bu konudaki makalede yazan arkadaş yalnızca programa ve İngilizce olarak yayınlanan "Bolşevik Mesaj" adlı yayın organında yayınlanmış olan; İKP dene-timindeki bir radyo haberine dayanmak zorunda kalmıştır. Ama bu yazıda aktarılan sözkonusu kısa radyo konuşması bile bu konudaki derin görüş ayrılığını belgeleyecek niteliktedir.

Yayınladığımız ikinci yazı, İKP programında İran'da devrim aşaması ile ilgili olarak yapılan tespitlerle ilgilidir. Sorun bizim içimizde de tartışılan bir sorun olduğu için, İKP'nin bu konudaki pozisyonunu tanıtan ve onunla polemik yürüten bu yazıyı yayınlamak bize doğru ve önemli görünüyor.

Biz Yazı Kurulu olarak, yayınladığımız iki yazıyı da, yazıların çerçevesi içinde doğru buluyoruz. Ancak bütün Yazı Kurulu üyeleri, burada alıntı yapılan belgeleri bütünlük içinde tanımadığından, yazıları imzalı olarak yayınlıyoruz.

* * *

İKP'nin tavırları ile ilgili olarak yayınladığımız üçüncü yazı, Batı Almanya'nın Frankfurt kentinde yapılan İran-İrak savaşı ile ilgili yürüyüşte eski kardeş örgütümüz GDS'in dağıttığı bildiriden bir çeviridir.

GDS, çevirdiğimiz yerde, İKP/Komeleh'nin, Irak rejimi ile yaptığı bir anlaşma üzerine İKP/Komeleh konferansında takınılan tavrı belgelemekte, ve ardından bu tavra kendi eleştirisini getirmektedir. Biz GDS'in burdaki tavrını esasta doğru buluyoruz.

* * *

Bu yazıları, bu örgütle dayanışma içinde bir ideolojik mücadeleye hizmet edecek yazılar olarak değerlendiriyor, bu amaçla yayınlıyoruz. Açıktır ki, İKP'nin bu yazılar hakkında takınacağı tavırlar da —eğer takınırsa— BP sayfalarında yayınlanacaktır.

Biz, İKP'nin tavırları hakkında önümüzdeki dönemde de belli belgeler yayınlayıp, tavrı takınma biçiminde, bu örgütü daha yakından tanıma, tanıma çabamızı sürdüreceğiz.

Yazı Kurulu
15 Mart 1987

İKP'NİN STALİN'E KARŞI TAVRININ BAZI YÖNLERİ

Stalin'e çeşitli yönlerden gelen, özünde sürekli tekrarlanan, fakat yeni vesileler ile ortaya sürülen "eleştiriler" tükenmek bilmemektedir. Bu "eleştiriler"nin büyük çoğunluğuna BOLŞEVİK PARTİZAN 14/4' te detaylı tavrı takınılmıştı. Burada İKP'nin Stalin'e yaklaşımına ve ismini vermeden yönelttiği "eleştiriler"ine tavrı takınmak istiyoruz.

Dün olduğu gibi bugün de Stalin konusundaki tavrı, her türlü oportünist-revizyonistlerle Marksist-Leninistleri birbirinden ayıran bir kıstastır. Bunun bilincinde olarak, burada İKP'nin Stalin'e yaklaşımına, elimizde varolan belgeleri temelinde tavrı takınmayı gerekli ve zorunlu görüyoruz.

İKP'nin tanıdığımız merkezi belgelerinde Stalin sorunu geçiştirilmekte veya açık olmayan bir şekilde değinilmektedir. Her ne kadar İKP programında, "Komünistler her zaman görüşlerini, hedeflerini ve yönelimlerini berrak ve açıkça ortaya koymakla görevlidirler" dense de, burada en azından Stalin sorununda İKP'nin bu görevi yerine getirmediğini tespit etmek zorundayız.

İKP Programının giriş bölümünde şunlar denmektedir:

"Komünistler her zaman görüşlerini, hedeflerini ve yönelimlerini berrak ve açıkça ortaya koymakla görevlidirler.

İran işçi sınıfının kararlı ve devrimci önderliğe ihtiyacı, ve İran'da ve dünyada komünizm adına ikiyüzlüce konuşan çeşitli burjuva parti ve güçlerin varlığı, bu görevi her zamankinden daha acil olarak ortaya koymaktadır.

Bu görevin yerine getirilmesi içinde bizler, Marx, Engels ve Lenin'in teorisine dayanıyor ve bu teorisinin doğruluğu ve bilimselliğinde ısrar ediyoruz." (İKP Programı, Eylül 83, s.1, Almanca)

Görüldüğü gibi, İKP Stalin'i Marx, Engels ve Lenin düzeyinde Marksizm-Leninizmin bir klasiği olarak değerlendirmektedir. Aslında Stalin'i klasikler arasından çıkarmak bile, bu konuda açık oportünist; revizyonizmin ve burjuvazinin saldırıları karşısında teslim olan bir tavidir.

Diğer taraftan, Stalin'i Marksist-Leninist değerlendirip değerlendirmedikleri de ne buradaki alıntıdan, ne de programın herhangi başka bir yerinden ortaya çıkmaktadır. Böyle olunca, Stalin ve onun önderliğindeki SBKP/B konusundaki yaklaşımlarını satır aralarından çıkarmak zorunluluğuyla karşı karşıyayız. Programın bir yerinde —revizyonizmin "dünya merkezleri"nin açıklandığı ve savaş ilanının yapıldığı bir yerinde— şunlar söylenmektedir:

"Sovyet Komünist Partisinde revizyonizmin hakim olması dünya işçi sınıfı için bir yenilgi ve önemli bir dayanağın yitirilmesi sonucunu doğurdu. Böylelikle Sovyetler Birliği'nde burjuvazi proletarya diktatörlüğünü ortadan kaldırılabildi ve kendi siyasi iktidarını bu ülkede tekrar kurabildi. Sovyetler Birliği'ndeki komünist partisi bir burjuva partisine dönüştü; bu partiye dayanarak, Sovyet proletaryasını henüz başlangıcında olduğu sosyalizmin inşası yolunda durdurdu ve bu ülkede devlet tekelci kapitalizmini kurdu." (agy, s.9)

Bu alıntıda SBKP/B içinde revizyonizmin hakim olması ve Sovyetler Birliği'ndeki geri dönüşün nasıl gerçekleştiği çok muğlak bir şekilde ifade edilmekte; dönüm noktası ve geri dönüşü kimlerin gerçekleştirdiği konusunda somut birşey söylenmemekte; böylelikle Stalin önderliğindeki SBKP/B ile revizyonizmin hakim olduğu, giderek yozlaşan SB"K"P arasındaki ayrım çizgisi karartılmaktadır.

Bunun ötesinde İKP, yukarda aktardığımız bölümde, revizyonizmin parti içinde hakim olmasıyla, "henüz başlangıcında olduğu sosyalizmin inşası yolunda durdurdu" ifadesiyle, SBKP/B'nin sosyalist inşası yolunda elde ettiği muazzam kazanımları reddeden bir pozisyonda durmaktadır.

Nitekim programdaki bu muğlaklık ve inkarcılık, İKP'nin elimize geçen bir başka belgesinde, —adı verilmese de— Stalin'e açık saldırıya dönüşmekte, ve Stalin önderliği altındaki Sovyetler Birliği ile Kruşçev ve ardıllarının önderliği altındaki Sovyetler Birliği'ni eşitledikleri şeklindeki kuşku muza kesinlik kazandırmaktadır.

"Bolşevik Mesaj"da yayınlanan ve İKP'nin modern revizyonistlerin somut uygulamalarını eleştirmeye çalıştığı bu belge, sosyalizmin inşasında komünist partisinin kitle ilişkisi, sosyalist yarışma gibi en önemli sorunlarda İKP'nin yaklaşımlarını sergilediğinden, önem kazanmaktadır. Bu nedenle aşağıda bu belgeyi olduğu gibi yayınlıyoruz:

"PARTİ RADYOLARINDAN

İran Komünist Partisinin Sesi
İran Devriminin Sesi

Sovyet hükümeti Stahanovizme dönüyor.

Geçenlerde Sovyet televizyonu, Alex Stahanov'u överek anan bir film gösterdi. Alex Stahanov, Sovyetler Bir-

liği'nde 30'lu yıllarda kömür üretiminde rekor kıran bir madenciydi ve onun bu rekoru üretimi hızlandırmak için bir vesile olarak kullanılmıştı. Film, Stahanovist hareketin 50 yıldönümünü kutlayan işçilerin bir yürüyüşünü gösterdi. Filmde, haberlerin esas bölümü olarak gösterilen Stahanovist hareketin yöntemleri, spiker tarafından övüldü ve spiker tarafından "Bu tür yöntemleri incelemek" gerektiği vurgulandı. Stahanovizm denen şey esasta işçi kitleleri arasındaki rekabetin yoğunlaştırılması ve arttırılmasıdır. Bu yöntem, resmi ve eşit ücret düzeylerinin pratikte tasfiye edilmesi ve ücret derecelerinin, daha fazla iş çıkarmak için işçiler arasındaki rekabete bağlanmasıdır. Ve ücret ödeme sisteminin parça başına ödemenin çeşitlerine ve emek düzeyine göre ödemeye döndürülmesidir. Dolayısıyla, ücret kazanmak için bireysel rekabetin çeşitli şekillerinin arttırılmasıyla, bu yöntem işçi kitlelerinin yaşam şartlarında ve mücadelelerinde zararlı etkiler bırakır.

Sovyet liderler tarafından gerici Stahanovist harekete yeniden dikkat çekilmesi, onların işçileri sömürmelerini yoğunlaştırmak; "Sovyetler Birliği'nin ekonomik durumunu geliştirmek" için yöntemler arama çabalarının bir parçasıdır." (İKP'nin Radyo Sesi Haberlerinden, 10 Kasım 1985)

Modern revizyonistlerin işçiler üzerindeki sömürülerini arttırabilmek amacıyla şimdi sahip çıktıkları Stahanov hareketi ile, Stahanov hareketinin bizzat kendisini özdeşleştirerek, İKP bu hareketin özünü kavramadığını ortaya koymaktadır.

Bu yaklaşımın kökten yanlış olduğunu göstermek amacıyla, Stahanov hareketinin gerçekte ne tür bir hareket olduğuna dair Stalin'in söylediklerini aktarmayı gerekli görüyoruz:

*** "STAHANOVİST HAREKETİN KÖKLERİ**

Şimdiki halde, Stahanovist hareketin beşiğinde, ilk kaynaklarında bulunuyoruz.

Stahanovist hareketin bazı belirleyici çizgilerini belirtmek iyi olacak.

İlk bakışta göze çarpan şey, bu hareketin, deyim yerinde olursa, kendi kendine, hemen hemen kendiliğinden, aşağıdan doğru, işletmelerimizin yönetiminden gelen hiçbir baskı söz konusu olmaksızın başlamasıdır. Dahası da var. Bu hareket, bir ölçüde, işletmelerimizin yönetiminin isteğine karşı, yani

ona karşı mücadele vererek doğmuş ve gelişmiştir. Molotov yoldaş, Arhangel'de odun kesicisi Musinski yoldaşın, ekonomik örgütünden gizli olarak, denetçilerden gizli olarak, daha yüksek yeni teknik normlar kurduğu zaman, ne sıkıntılara katlanmak zorunda kaldığını biraz önce söyledi size. Stahanov'un kendisinin kaderi de daha iyi olmadı; ileri doğru yürüyüşünde, yalnız bazı yönetim temsilcilerine karşı değil, aynı zamanda "yenilikler"inden dolayı kendisini alaya alan ve tedirgin eden bazı işçilere karşı da kendini savunmak zorunda kalmıştı. Busyigin'e gelince, bilindiği gibi, "yeniliklerini" neredeyse fabrikadaki işinden olmakla ödeyecekti, ve yalnız atelye başının, Sokolinski yoldaşın araya girmesiyle işletmede kalabildi.

Gördüğünüz gibi, işletmelerimizin yönetimi herhangi bir tepki gösterdiyse de, bu tepki, Stahanovist hareketi karşılamak, kucaklamak değil, ona karşı çıkmak biçiminde oluyordu. Böylece Stahanovist hareket aşağıdan gelme bir hareket olarak doğdu ve gelişti. Ve kesin olarak kendi kendine doğduğu ve kesin olarak aşağıdan geldiği için de, zamanımızın en yaşayacak olan, en karşı durulmaz hareketidir.

Sonra, Stahanovist hareketin başka bir belirleyici çizgisi üzerinde durmamız gerek. Bu belirleyici çizgi de, Stahanovist hareketin tüm Sovyetler Birliği'ni, yavaştan yavaştan değil de, görülmemiş bir hızla, tıpkı bir kasırga gibi sarmış olmasıdır. İşler nerden başladı? Stahanov, kömür çıkartma tekniğinin normunu beş kez, altı kez, eğer daha fazla değilse, yükseltti. Busyigin ve Smetanin, biri makine yapım sanayiinde, öteki ise ayakkabı sanayiinde, aynı şeyleri yaptılar. Gazeteler bu olayı duyurdular. Ve birdenbire Stahanovist hareketin alevi, tüm ülkeyi tutuşturdu. Neden ileri geliyordu bu? Stahanovist hareketin bu yayılma hızı nereden geliyordu? Stahanov ve Busyigin, SSCB'nin değişik bölgelerinde geniş bağlantıları olan büyük organizatörler miydiler, kendileri mi işi organize etmişlerdi? Hayır, besbelli ki hayır. Stahanov ve Busyigin'in ülkemizin büyük kişilerinden olmak gibi bir iddiaları mı vardır ve tüm ülkeye Stahanovist hareketin kıvılcımını kendileri mi yaymışlardı? Bu da değil. Burada gördünüz Stahanov'u ve Busyigin'i. Bu konferansta onlar da söz aldılar. Alçakgönüllü yalın insanlar ikisi de, tüm Sovyetler Birliği'

nin tanınmış kişileri olmak ün ve onuruna gözdikmiş değiller. Bana öyle geliyor ki, onlar, umduklarının da ötesinde gelişen hareketin genişliğinden biraz da şaşırmış durumdalar. Bununla birlikte, Stahanov ve Busyigin'in çıkardıkları kıvılcım, alevlerin fışkırmasına yetmişse eğer, bu demektir ki, Stahanovist hareket, tam bir olgunluğa ulaşmıştır. Ancak anında gelen, alabildiğine kendini ortaya koymak için salt bir ilk itiş bekleyen bir hareket, yalnız böyle bir hareket, bu kadar çabuk yayılabilir ve çığ gibi büyüyebilir." (Stalin, Leninizmin Sorunları", s. 608-609)

Kendiliğinden ortaya çıkan ve Stahanov adlı işçiden adını alan bu harekete SBKP/B sahip çıkmış, onun daha da ileri götürülmesi ve yaygınlaştırılması için mücadeleyi önüne görev olarak koymuştur.

Gelelim İKP'nin Stahanov hareketi ile ilgili "tezleri"ne.

- "Stahanovizm denen şey esasta işçi kitleleri arasındaki rekabetin yoğunlaştırılması ve arttırılmasıdır."

İKP, kapitalizmin kendi sömürü düzenini ayakta tutmak, işçileri daha fazla sömürmek ve işçi sınıfı ve emekçilerin birlikte sömürü düzenine karşı mücadelesini engellemek için kullandığı "işçiler arasındaki rekabet"i, sosyalizm şartlarında daha iyi yaşam koşullarına ulaşmak, sosyalist toplumu en ileri düzeye getirmek için örgütlenmesi gereken sosyalist yarışmayla bir tutuyor ve reddediyor. Kapitalizm şartlarında rekabet, toplumun bir bütün olarak zenginleşmesi ve her emekçinin bu zenginlikten emeğine göre pay almasına değil, doğrudan kapitalistlerin karını arttırmaya hizmet eder. Sosyalizmde emekçiler arasında böyle bir rekabet sözkonusu değildir. Sosyalizmde emeğin verimliliğinin arttırılması, bir bütün olarak toplumun zenginleştirilmesine, dolayısıyla tüm çalışanların yaşam düzeylerinin iyileşmesine hizmet eder.

- "... bu yöntem işçi kitlelerinin yaşam şartlarında ve mücadelelerinde zararlı etkiler bırakır."

Birincisi, Stahanov hareketinin en önemli özelliklerinden biri, —yukardaki Stalin'den alıntıdan da anlaşılacağı gibi— tabandan gelen, işçi kitlelerinin inisiyatifi ile gelişen bir hareket olmasıdır; yukarıdan dayatılan baskıyla gerçekleştirilmeye çalışılan bir hareket değildir.

İkincisi, Stahanovist hareket sosyalist toplumda üretim tekniğini geliştirerek ve üretimi arttırarak işçi kitlelerinin yaşam şartlarının daha da iyileşmesine; ve mü-

cadelelerine katkıda bulunmuştur.

Üçüncüsü, bizzat böyle bir hareketin ortaya çıkmasının önkoşulu, işçi kitlelerinin yaşam şartlarının iyi olmasıdır. Böyle bir hareketin sosyalist Sovyetler Birliği'nde çıkmasının, ve neden bir emperyalist ülkede çıkmayacağının nedenlerini Stalin şöyle açıklamaktadır:

"Stahanovist hareketin tam anında gelen birşey gibi ortaya çıkıvermesi nasıl açıklanabilir? Bu hızla yayılmanın nedenleri nelerdir? Stahanovist hareketin kökleri nelerdir?

Bu nedenlerden en az dördünü sayabiliriz.

1. Stahanovist hareketin temelinde yatan şey, herşeyden önce, işçilerin maddi durumlarının kökünden iyileşmiş olmasıdır. Yaşam, şimdi daha iyidir yoldaşlar. Yaşam, daha neşeli olmuştur. Ve insanın yaşama sevinci varsa, işi de yolunda gider. Yüksek verim normları bundan geliyor. Emek kahramanları bundan ileri geliyor. Stahanovist hareketin kökü, herşeyden önce bunda yatmaktadır. Eğer ülkemizde bunalım olsaydı, eğer ülkemizde işsizlik, işçi sınıfının bu başbelası olsaydı, eğer biz güzellikten, sevinçten uzak, kötü bir yaşam sürüyor olsaydık hiçbir şekilde Stahanovist hareketimiz olmazdı. (Alkışlar.)

...
2. Stahanovist hareketin ikinci kaynağı da ülkemizde sömürü olmamasıdır. Bizde, insanlar, sömürücüler için, asalakları zengin etmek için çalışmıyorlar, ama kendileri için, kendi sınıfları, kendi toplumları, işçi sınıfının seçkinlerinin iktidarda olduğu Sovyet toplumu için çalışıyorlar. Ve bunun içindir ki, bizde çalışmanın toplumsal bir kapsamı vardır — çalışma bir onur, bir övünç konusudur. Kapitalist düzende çalışma özel, kişisel bir niteliğe bürünür. Eğer sen daha fazla üretmişsen, daha fazla al ve istediğin gibi yaşa. Kimse seni tanımaz, ve hiç de tanımak istemez. Sen kapitalistler için çalışırsın, onları zengin edersin. Ama başka türlü olabilir mi? Eğer sana iş vermişlerse, bu, sömürücülerini zengin edesin dıyedir. Razi değil misin? — Haydi git işsizlere katıl, sana nasıl iyi geliyorsa öyle yaşa, ot gibi — biz daha uysallarını buluruz. Ve işte kesinlikle bu yüzdendir ki, kapitalist düzende insanların çalışmasının yüksek bir yanı yoktur. Bu koşullar içinde, bir Stahanovist harekete yer olamayacağını kavramak kolaydır.

...

3. Stahanovist hareketin üçüncü kaynağı, yeni bir tekniğimiz olmasıdır. Stahanovist hareket, organik olarak, yeni tekniğe bağlıdır. Yeni teknik olmadan, yeni fabrika ve yapımevleri olmadan, modern aletler, avadanlıklar olmadan, bizde bir Stahanovist hareket doğamazdı. Yeni teknik olmadan, teknik normlar, bir ya da iki kat artırılabilir, daha fazla değil. Eğer Stahanovistler, teknik normları beş katına, altı katına çıkardılarsa, bu tamamıyla ve alabildiğine yeni tekniğe dayanmalarındandır. O halde şu sonuç çıkıyor: ülkemizin sanayileşmesi, fabrika ve yapımevlerimizin yeni baştan kurulması, modern bir teknik ve aletlerin varlığı, bunlar, Stahanovist hareketi doğuran nedenlerden biridir.

4. Ama yalnız başına modern teknikle de öyle pek uzağa gidilemez. Bir tekniğiniz olabilir, birinci sınıf fabrikalarınız ve yapımevleriniz olabilir, ama eğer bu tekniğe sözünü geçirecek yetenekte adaminiz yoksa hiç, teknik, sizin için kısaca teknik olarak kalacaktır. Modern tekniğin sonuçlar verebilmesi için tekniğin başında yer alabilecek ve onu ileri götürecek insanlar, kadın ve erkek işçi kadroları gereklidir. Stahanovist hareketin başvermesi ve büyümesi, bizde, kadın ve erkek işçiler arasında kadroların doğmuş olduğu anlamına da gelir.

...

Stahanovist hareketi doğuran ve onu ileri süren koşullar bunlardır." (Stalin, "Leninizmin Sorunları, s.609-612)

*

İKP'nin bir diğer iddiası şudur:

— "Bu yöntem, resmi ve eşit ücret düzeylerinin pratikte tasfiye edilmesi ve ücret derecelerinin, daha fazla iş çıkarmak için işçiler arasındaki rekabete bağlanmasıdır."

Burada önce, tasfiye edildiği söylenen "resmi ve EŞİT ÜCRET düzeyleri"nden ne anlaşıldığı, ne anlatılmak istendiği tartışılmak zorundadır. Eğer anlaşılan ve anlatılmak istenen, kim ne iş yaparsa yapsın, topluma ne kadar katkıda bulunursa bulunsa, ne kadar emek harcarsa harcarsın EŞİT DÜZEYDE ücret alıyordu şeklinde birşey ise —ki "eşit ücret düzeyi"nden başka ne anlaşılabileceği bizim için meçhul; böyle birşey sosyalist Sovyetler Birliği'nde hiçbir dönemde ne "resmi", ne de "gayri-resmi" gerçekleşmemiştir. Ve gerçekleşemez de.

Karl Marx, "Alman İşçi Partisi Programına Kenar Notları" (Gotha Programının Eleştirisi)'nda, sosyalist toplumda "eşit hak", "adaletli dağıtım" vb. "Lasalcı" yaklaşımlarla polemik içinde şunları söyler:

"Üretim araçlarının ortak mülkiyeti üzerine kurulu ortaklaşa toplum içinde, üreticiler ürünlerini değişmezler; aynı biçimde, ürünler için kullanılmış emek, burada, bu ürünlerin değeri olarak, onların taşıdığı maddi bir nitelik olarak pek görünmez, çünkü şimdi, kapitalist toplumun tersine, bireysel emek artık dolaylı bir biçimde değil, toplam emeğin bir kısmı olarak doğrudan vardır. Belirsizliğinden dolayı bugün bile yersiz bulunabilen "emeğin geliri" deyimi, böylelikle bütün anlamını yitirmiş olmaktadır.

Burada ele almamız gereken, kendi temelleri üzerinde gelişmiş olan değil, tersine, kapitalist toplumdan doğduğu şekliyle bir komünist toplumdur; dolayısıyla, iktisadi, manevi, entelektüel, bütün bakımlardan, bağrından çıktığı eski toplumun damgasını hala taşıyan bir toplumdur. Bu bakımdan birey olarak üretici (gerekli indirimler yapıldıktan sonra), topluma vermiş olduğunun tam karşılığını alır. Onun topluma verdiği şey, birey olarak, kendi emek miktarıdır. Örneğin, toplumsal işgünü, bireysel çalışma saatleri toplamından oluşur; her üreticinin birey olarak emek-zamanı, toplumsal işgünü olarak sunmuş olduğu kısımdır, onun bu bakımdan katkısıdır. O, toplumdan, şu kadar emek verdiğini saptayan bir belge alır (bunda kollektif fonlar için sarfetmiş olduğu emeğin indirimi yapılmıştır) ve, bu belge ile, toplumun tüketim araçları stoklarından, emeğinin eşit bir tutarı kadar bir miktar alır. Topluma, bir biçimde sunmuş olduğu aynı emek miktarını, ondan, başka bir biçimde geri alır.

Besbelli ki, burada uygulanan ilke, eşit değerler değişimi olduğu ölçüde, meta değişimini düzenleyen ilkenin aynıdır. İçerik ve biçim değişmiştir, çünkü değişmiş koşullar altında hiç kimse emeğinden başka birşey veremez ve öte yandan da bireylerin mülkiyetine bireysel tüketim araçlarından başka hiçbir şey geçemez. Ama birey olarak ele alınan üreticiler arasında bunların dağıtımı konusunda egemen ilke, eşdeğer metaların değişimine hükmeden ilkedен farksızdır: bir bi-

çimdeki belli bir miktar emek, başka bir biçimdeki eşit miktar emekle değışilmektedir.

Demek ki, meta değişiminde eşdeğer değişimi yalnızca ortalama olarak var olduğu, tek tek durumlarda olmadığı halde, ilke ile pratiğin ortak çekişme içerisinde olmamasına karşın, eşit hak, burada hala —ilke olarak— burjuva haktır.

Ama bu ilerlemeye karşın, eşit hak, hala burjuva sınırlar içerisinde kalmaktadır. Üreticinin hakkı, sunmuş olduğu emekle orantılıdır; buradaki eşitlik, ölçümün eşit bir ölçüt ile, emek ile yapılması olgusudur.

Ama bir insan, bedensel ya da zihinsel olarak bir başkasından üstün olabilir, böylece aynı süre içerisinde daha fazla emek sağlayabilir ya da daha uzun süre çalışabilir; ve emeğin bir ölçü görevi yerine getirebilmesi için, süresi ve yoğunluğu saptanmalıdır, yoksa bir ölçü birimi olmaktan çıkar. Bu eşit hak, eşit olmayan bir emek için eşit olmayan bir haktır. Hiçbir sınıf farkı tanımaz, çünkü herkes bir diğeri gibi yalnızca bir işçidir; ama eşit olmayan bireysel yetenekleri ve böylece de üretken kapasiteyi doğal bir ayrıcalık olarak zımnen kabul eder. Demek ki bu, özünde, her hak gibi eşitsizliğe dayanan bir haktır. Niteliği gereği, hak, ancak aynı ölçüt kullanıldığında sözkonusu olabilir; ama eşit olmayan bireyler (ve bunlar eşit olsalardı ayrı ayrı bireyler olamazlardı) yalnızca aynı açıdan değerlendirildiklerinde, yalnızca belirli bir yönden ele alındıklarında, örneğin, bu durumda olduğu gibi, geri kalan herşeyden tecrit ederek yalnızca işçi olarak hesaba katıldıklarında, aynı bir ölçüt ile ölçülebilirler. Ayrıca, bir işçi evlidir, öteki değildir; birinin ötekinden daha çok çocuğu vardır, vb., vb. Bu durumda eşit emek sarfettikleri halde ve dolayısıyla toplumsal tüketim fonundan eşit ölçüde yararlanma olanağına sahip bulundukları halde, biri gerçekten ötekinden çok alacaktır, biri ötekinden daha zengin olacaktır, vb. Bütün bu sakıncalardan uzak durabilmek için, hak, eşit olacak yerde, eşit olmamalıydı.

Ama bu gibi kusurlar, uzun ve sancılı bir doğumdan sonra kapitalist toplumdan çıkıp geldiği şekli ile komünist toplumun birinci evresinde kaçınılmaz şeylerdir. Hukuk, hiçbir zaman, toplumun iktisadi yapısından ve onun ko-

* şullandırdığı kültürel gelişmeden daha
* yüksek olamaz." (Marx-Engels, Seçme
* Yapıtlar, cilt 3, s.21-23) (aoç)

Yine Marx aynı yerde, "herkese ihtiya-
cına göre" verebilecek bir toplum içinse
şunları söylemektedir:

* "Komünist toplumun daha yüksek bir
* evresinde, bireylerin işbölümüne kö-
* lece boyun eğmesinin ve onunla bir-
* likte de kafa emeği ile kol emeği ara-
* sındaki çelişkinin ortadan kalkmasın-
* dan sonra; emek, yalnızca yaşam ara-
* cı değil, yaşamın birincil gereksinme-
* si haline gelmesinden sonra; bireyle-
* rin her yönüyle gelişmesiyle birlikte,
* üretici güçlerin de artması ve bütün
* kollektif zenginlik kaynaklarının gü-
* rül gürül fışkırmasından sonra — an-
* cak o zaman, burjuva hukukunun dar
* ufukları tümüyle aşılmış olacak ve
* toplum, bayraklarının üzerine şunu
* yazabilecektir: "Herkesten yeteneğine
* göre, herkese gereksinmesine göre!"
* (age, s.23)

Stalin de şunları söylemektedir:

* "Sosyalist toplumda herkes yetenekle-
* rine göre çalışır ve tüketim maddele-
* rini, gereksinmesine göre değil de,
* topluma kattığı emeğe göre alır. Bu
* demektir ki, işçi sınıfının teknik ve
* kültürel düzeyi henüz fazla yüksel-
* memiştir, kafa emeği ile kol emeği
* arasındaki karşıtlık sürmektedir, eme-
* ğin üretkenliği henüz tüketim maddel-
* erinin bol olmasını sağlayacak kadar
* yüksek değildir — bu da toplumu,
* tüketim maddelerini toplum üyelerinin
* gereksinmelerine göre değil de, top-
* luma verdikleri emeğe göre bölüştür-
* meye zorunlu kılar. (Stalin, "Leniniz-
* min Sorunları", s.605)

Stahanov hareketinin üretim tekniğinin
ve üretim araçlarının gelişmesine yaptığı
katkıyı, dolayısıyla toplumun zenginleş-
mesi, emeğin verimliliğinin ve üretimin
arttırılmasına yaptığı katkıyı; bunun
kafa/kol emeği ayrımının ortadan kalk-
ması yönünde ilerlemek için önemli bir
adım olduğunu görmeyen, ve "işçiler ara-
sında rekabetin arttırılması" şeklinde
reddeden İKP, ne idüğü belirsiz bir "e-
şit ücret düzeyi" savunarak, gerçekte
Stalin'in Stahanov hareketi üzerine ko-
nuşmasında sözünü ettiği "küçük-burju-
va sosyalizm anlayışını" savunma pozis-
yonuna düşmektedir:

* "Kimileri, sosyalizmin, insanlar arasın-
* da, orta halli bir yaşam temeli üze-
* rinde, bir çeşit maddi eşitlik kurmak-
* la sağlamlaştırılabileceğini düşünüyor-

* lar. Bu yanlıştır. Bu, bir küçük-bur-
* juva sosyalizm anlayışdır. Gerçekte,
* sosyalizm, ancak, yüksek bir emek ve-
* rimliliği, kapitalizmdekinden daha yük-
* sek bir emek verimliliği temeli üzerin-
* de, bir ürün ve her çeşit tüketim nes-
* neleri bolluğu temeli üzerinde, toplu-
* mun tüm üyeleri için rahat ve kültür-
* lü bir yeşem temeli üzerinde üstün ge-
* lebilir. Ama sosyalizmin bu amaca ulaş-
* ması için ve bizim sovyetik toplumumu-
* zu, en rahat bir toplum yapabilmesi
* için, ülkede emek üretkenliğinin ileri
* kapitalist ülkelerdekenden daha üstün
* olması gerekir. Yoksa, ürün bolluğunu
ve her çeşit tüketim nesneleri bolluğu-
nu düşünmek boşunadır. Stahanovist
hareketin önemi, eski teknik normları,
yetersiz oldukları için devirmesindedir,
ileri kapitalist ülkelerin emek üretken-
liğini çeşitli nedenlerle aşmasındadır;
Stahanovist hareket, böylece, önümü-
ze, ülkemizde sosyalizmi daha da sağ-
lamlaştırmanın pratik olanaklarını, ül-
kemizi, yaşamının en kolay olduğu
ülke yapma olanağını açıyor." (Stalin,
age, s.605)

Sonuç olarak, İKP, "Sovyet liderlerin,
sömürü yöntemleri arayışı içinde" bulun-
duklarını teşhir etmeye kalkarken, komü-
nist Stahanov hareketine saldırarak geri-
ci bir pozisyona düşmektedir. Rus sos-
yal-emperyalistlerinin Stahanov hareketi-
ne dikkat çekmeleri, İKP'nin de tespit
ettiği gibi, sömürü sistemlerini sağlamlaşt-
tırmak, işçileri, emekçi kitleleri daha faz-
la sömürmek içindir. Bunun teşhir edil-
mesi zorunludur. Fakat bu teşhir, sos-
yal-emperyalist Sovyetler Birliği ile sos-
yalist Sovyetler Birliği arasındaki ayrımı
silerek, ve sosyalist Sovyetler Birliği
altında ortaya çıkan ve yaygınlaştırılan
devrimci-komünist bir kitle hareketi ka-
ralanarak yapılamaz.

İKP'nin "işçi kitleleri arasında rekabetin
yoğunlaştırılması", "zararlı araçlar" ola-
rak nitelediği sosyalist yarışma, gerçekte
Stahanov hareketiyle ortaya çıkmış yeni
bir olgu da değildir. SBKP/B başından
itibaren sosyalist yarışmayı savunmuş,
dahası, böyle bir yarışmanın en geniş
şekilde sosyalist bir ülkede olabileceğini
vurgulamıştır.

Sosyalist yarışmayla ilgili olarak Lenin'in
bir dizi makalesi vardır. Aşağıda, Aralık
1917'de yazılan, "Yarış Nasıl Örgütlenme-
li?" makalesinden alıntılar yer almaktadır.

LENİNYARIŞ NASIL ÖRGÜTLENMELİ

Burjuva yazarları, rekabeti, özel girişim ruhunu, kapitalistlerin ve kapitalist sistemin diğer parlak erdemlerini ayyuka çıkarmak için dağlar kadar yazdılar ve yazıyorlar.

Sosyalistleri ise, bu meziyetlerin anlamını kavramamak ve "insan tabiatını" hesaba katmamakla suçluyorlar. Gerçekte ise, rekabetin bir ölçüde yaygın olarak girişim ruhunu, enerjiyi, cesur insiyatifi geliştirebildiği küçük özel üretim yerine kapitalizm, çoktan büyük ve dev işletmelerde fabrika üretimini, anonim şirketleri, sendika ve diğer tekelleri geçirmiştir. Böyle bir kapitalizm koşullarında rekabet, kitlelerin, halk kitlelerinin, nüfusun ezici çoğunluğunun, emekçilerin yüzde doksandokuzunun özel girişim ruhunu, enerjisini ve cesur insiyatifini görülmemiş ölçüde bastırması anlamına gelir; dahası, toplumsal yaşamın en üst basamaklarında yarışmanın yerine mali üçkağıdın, despotizmin, dalkavukluğun geçirilmesi anlamına gelir.

Sosyalizm hiçbir şekilde yarışmayı boğmaz, tam tersine, o ilk defa gerçekten geniş temel üzerinde, gerçekten kitlesele ölçüde uygulanmasının olanağını yaratır; emekçilerin çoğunluğunu, içinde kendilerini gösterebilecekleri, yeteneklerini geliştirebilecekleri bir çalışma alanına kavuşturur, kapitalizmin binlerce ve milyonlarcasını çiğnediği, bastırdığı ve yokettiği becerilerini, halkın yenilmez bir pınar gibi sergileme olanaklarını yaratır. Şimdi sosyalist bir yönetim iktidarda olduğundan, görevimiz yarışmayı örgütlemektir.

...

İlk olarak şimdi, en geniş ölçüde, gerçekten kitleler için özel girişim ruhunu, yarışmayı ve cesur insiyatifi geliştirmek için olanaklar yaratılmaktadır. Kapitalistin atıldığı veya en azından gerçek bir işçi kontrolyü ile dizginlendiği her fabrika, sömürücülerin, toprak sahiplerinin köklerinin kazındığı ve topraklarına elkonduğu her köy, şimdi, ilk olarak şimdi, çalışanın kendini gösterebileceği, belini biraz doğrultabileceği, ayaklarının üzerine dikilebileceği, kendini bir insan gibi hissedebileceği çalışma alanları olmuştur. Yüzyıllardan beri başkaları için çalıştıktan sonra, özgür olmayan sömürücüler için çalışmadan sonra, ilk defa kendisi için çalışma olanağı ortaya çıkmıştır, ve bu, modern teknik ve kültürün tüm kazanımlarının üzerinde yükselen bir çalışmadır.

(Lenin, cilt 26, s.402, Aralık 1917, Almancadan)

Bugüne kadar Stalin'e gelen eleştirilerin tümünde olduğu gibi, İKP'nin de buradaki üstü örtülü "eleştirileri" tutarsız, iddia düzeyinde eleştirilerdir. Sonuç olarak bir kez daha, keskin Stalin eleştiricilerinin, gerçekte anti-Marksist-Leninist pozisyonlarla Stalin'i ve önderliğindeki uygulamaları eleştirmeye kalktığını görmekteyiz.

Sevra

DEVİRİM AŞAMALARI KONUSUNDAİKP PROGRAMI

İKP Programında sosyo-ekonomik yapı ve bunun sonucu olarak ileri sürülen çözüm yolları bize birçok açıdan problemli gelmektedir. Bu bölümde kısaca bunlar üzerinde durmak istiyoruz.

İKP Programının birinci maddesinde İran şöyle tanıtılmaktadır:

"İran kapitalist bir ülkedir. 60'lı yılların toprak reformu, İran'da feodal üretim tarzının kapitalist üretim tarzı-

na dönüşümünün uzun sürecini tamamladı. Toprak reformu, (bu reform — ÇN) sonucu mülksüzleştirilen milyonlarca kır sakini — esas olarak şehirlerdeki ve kısıtlı ölçüde de kırdaki — ücretli emek pazarına attı ve kapitalist üretimin ve sömürünün egemenliğinin zorunlu önkoşulu olan büyük ücretli işçiler ordusunu yarattı. Esas olarak emperyalist sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleşen bu mülksüzleştirme, İran'ı emperyalizmin egemen olduğu bir ülke olarak kapitalist ülkeler çemberi içine çekti.

Bundan dolayı, diğer kapitalist ülkelerde olduğu gibi İran'da da, sömürülenlerin sömürönlere karşı mücadelesi, toplumun iki ana sınıfı olan proletarya ile burjuvazinin mücadelesinin ekseninde gelişmektedir." (Program, s.2, Almanca)

Bu bağtıda, İran KP'nin bu tespiti ne-reye vardırıldığını daha iyi görmek için aşağıdaki alıntıyı yapmayı uygun buluyoruz:

"Kırda kapitalizmin gelişmesi için feodal zincirlerin yokedilmesi anlamında, doğal ekonominin çözülmesi ve onun yerine meta ekonomisinin geçirilmesi anlamında ve işgücünün "özgürleşmesi" ve meta haline gelmesi anlamında toprak sorunu çözülmüştür ve artık demokratik devrimin ekonomik içeriğini oluşturmamaktadır." (Program, s.27)

Programdan aktardığımız bu iddialar, her ne kadar İran hakkında somut verilere dayalı, kapsamlı bir araştırmamız yoksa da, tümüyle yabancı olmamız İran açısından, bize kabul edilmesi zor olan, abartılmış iddialar olarak gelmektedir. Bizim burada tartışmak istediğimiz, İran'da kapitalizmin gelişip gelişmediği, ya da kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olup olmadığı değildir. İran'da kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olabileceğini bir varsayım olarak kabul edebiliriz. Ama sorun bununla bitmemektedir. İKP, "İran kapitalist bir ülkedir" tespiti yapmakla kalmıyor, bu tespiti daha da ilerleterek, "kırda kapitalizmin gelişmesi için feodal zincirlerin yokedilmesi anlamında... toprak sorununun çözüldüğünü ve demokratik devrimin içeriğini oluşturmamış olduğunu" iddia etmektedir. Bu tespit ve iddia bize birçok açıdan yanlış ve tehlikeli görünmektedir.

Birincisi, bu tespitle bugün İran'da hüküm süren (iktidar olan!) feodal gericiğin maddi temellerini açıklamanın olanakları ortadan kalkmaktadır. İran'da

bugün hüküm süren dinci-faşist diktatörlüğün ideolojik motivleri, milliyetçi olmaksızın çok feodal ve dinci motivlerdir. Alt-yapıda, üretim ilişkileri içinde az-çok güçlü temelleri olmayan böylesi bir siyasi iktidar bize olası görünmemektedir. Siyasi üstyapı, — belli ölçülerde de olsa, arada tam bir otomatik-mekanik ilişki olmasa da — ekonomik altyapıyı yansıtmak zorundadır. Ve İran'da, hem de kırdaki "feodal zincirlerin yokedildiği" söylendiğinde, bugünkü İran'da mollalar rejiminin varlığını açıklamak imkanları iyice kısıtlanmaktadır.

Diğer bir sorun, demokratik devrimin içeriğine ilişkindir. Feodalizmin çözüldüğü tespiti ardından, "demokratik devrimin içeriğini toprak sorununun çözümü-nün oluşturmamış olduğunu" tespiti gelmektedir. Kapitalist üretim tarzının egemen olduğu varsayımından yola çıksak bile, feodalizmin tümüyle tasfiye edilmediği bir ülkede toprak sorununun çözümü, demokratik devrimin esas içeriğini oluşturmaya da, demokratik devrimin içeriğini oluşturan unsurlardan biridir. Eğer İKP, toprak sorununun çözümünün, demokratik devrimin özünü, esas içeriğini oluşturmamış olduğunu söyleseydi, bu durumda belki de aramızda büyük bir problem doğmazdı. Ancak İKP'nin bunu tümüyle yadsıyan tavrı, bu konuda aramızda büyük uçurumlar yaratmaktadır.

Bir başka sorun da, köylülüğe yaklaşımda ortaya çıkan sorundur. "Toprak sorununun çözüldüğü" iddiası, ister istemez, İran gibi köylülüğün nüfusun önemli bir bölümünü oluşturduğu bir ülkede, köylülüğün taleplerini doğru bir şekilde ele almamaya ve proletaryanın vazgeçilmez müttefiki olan köylülüğün devrimdeki rolünü küçümsemeye ya da tümüyle yadsı-maya götürecektir. İKP Programının yarısından fazlasını oluşturan giriş bölümünde, —yoksul köylülük de dahil olmak üzere— tek kelime ile köylülüğün söz edilmemekte, "emekçiler" ya da "proleter olmayan emekçiler" kavramı ile bu iş geçirilmektedir. Yalnızca Programın "as-gari talepler" bölümünde, bir kez "yoksul küçük köylülük"ten söz etmektedir İKP. Burada da, aşağıda aktaracağımız bölümden de görülebileceği gibi, "bir toprak talebinin olduğunu" tespit etmesine rağmen, İKP kendi programına yoksul köylülüğün toprak talebini almamaktadır.

"Büyük toprakların burjuva toprak sahipleri tarafından ele geçirilmesi ve sermaye birikiminin kırdaki yavaş temposu, köy emekçilerinin şimdiki koşullar altında toprak talep etmelerinin maddi temelini oluşturmaktadır." (Program, s.27)

Yukarda da belirttiğimiz gibi —gerçi köylülüğün değil— köy emekçilerinin toprak talebi olduğu saptanmaktadır. Ama programın talepler bölümünde, bu talep konusunda İKP'nin tavrına ilişkin herhangi bir madde yoktur. Böylesi bir talebi programına almayan İKP'nin başta yoksul köylülük olmak üzere köylülüğü nasıl kazanacağı —eğer böyle bir problemi varsa elbet— kendi sırrı olarak kalmaktadır.

Ama bize öyle geliyor ki, bütün bunlardan sonra, İKP pek köylülükle "başını ağrıtmak" istememektedir.

İran KP programı, demokratik devrimi savunduğu noktada da bir sürü uyumsuzluk ve çelişki ile doludur.

Yine programa dönelim:

"Böylesi koşullar altında, bilinçli İran proletaryası ve onun Komünist Partisi, öncelikle saflarını daha da sıklaştırmak, işçilerin ve emekçilerin mümkün olan en geniş kesimini kendi bayrağı altında toparlamak ve nihayetinde sosyalist devrime yürümek için uygun ekonomik ve politik ön koşulları yaratmalıdır. Bu ekonomik ve politik önkoşulların en kapsamlı ve mükemmel şekilde gerçekleştirilmesi, muzaffer bir demokratik devrimle mümkündür. Bu devrim, İran proletaryasının sosyalist devriminin şafağıdır....

Demokratik devrimin zaferinin ekonomik ve politik içeriği, proletaryanın asgari programının gerçekleştirilmesidir....

Proletaryanın asgari programının politik içeriğini burjuvazinin (Yalnızca burjuvazinin!? —BN) bürokratik-askeri devlet aygıtının parçalanması ve onun yerine işçilerin ve emekçilerin iradelerinin ve egemenliklerinin sürdürülmesinin aracı olan demokratik bir hükümetin kurulması oluşturmaktadır....

Proletaryanın asgari programının ekonomik içeriğini, proletaryanın ve yoksul kitlelerin yaşam koşulları üzerinden emperyalizmin egemenliğinin kaldırılması, onlar için belli bir refahın sağlanması ve sınıf mücadelesinin önündeki ekonomik engellerin kalkması oluşturmaktadır....

Bundan dolayı proletaryanın asgari programı, hem ekonomik hem de politik açıdan, özellikle sosyalist devrim için mücadelede uygun ekonomik ve politik koşullar oluşturan anti-emperyalist programdır." (Program, s.14-15)

Şimdi burada söylenenlerin üzerine tek tek gidelim:

Bir taraftan kapitalist ve burjuvazinin egemen olduğu bir İran, diğer yandan demokratik devrim. Bu başlı başına bir çelişkidir, keyfi bir tespittir. İran KP, tutarsızlığın bir örneğini daha göstermektedir burada. İKP, eğer gerçekten tutarlı olmak istiyorsa, hem yaptığı sosyo-ekonomik yapı tahlili ve hem de öne sürdüğü sınıf ittifakları açısından sosyalist devrimi savunmak zorundadır. Ama bunu savunmanın —İran için— mümkün olmadığını gören İKP, yaptığı tespitleri bir yana bırakarak "demokratik devrim" demektedir.

İran KP, yalnızca "burjuvazinin bürokratik-askeri devlet aygıtından" sözlemektedir. Ona göre toprak ağaları, tefeci-bezirganlar vb. tümüyle ortadan kaybolmuştur ve devlet artık onların devleti —burjuvaziyle birlikte— değildir. Bu da doğru bir tespit değildir. Kaldı ki, İran gibi emperyalizme bağımlı bir ülkede, niteliğini belirtmeden burjuvazinin iktidarından sözlemek de bütünüyle sakattır. İran'da iktidarda olan burjuvazi, olsa olsa emperyalizme bağımlı burjuvazidir, bu onun belirleyici özelliklerinden biridir.

Diğer taraftan, bu maddede olduğu gibi, programın tümünde, demokratik halk diktatörlüğü ve işçi-köylü devrimci-demokratik diktatörlüğü gibi açık ve berrak kavramlardan kaçınılmakta, bunun yerine "demokratik halk hükümeti", "demokratik cumhuriyet" gibi her yana çekilebilecek belirsiz kavramlar kullanılmaktadır.

Yine İKP, bir taraftan "kapitalist" bir İran'dan ve İran'da tek başına burjuvazinin egemenliğinden —en azından devlet bağintısında— sözlemektedir. Ama aynı İKP, "sınıf mücadelesinin önündeki ekonomik engellerin ortadan kaldırılması" ve "proletaryanın burjuvaziye karşı sınıf mücadelesinin en özgür, en açık ve en kapsamlı bir biçimde geliştirilmesinin güvencesi" olarak "demokratik bir hükümet"in kurulmasından da sözlemektedir.

Bu tespitler birbiriyle taban tabana zıt düşen tespitlerdir.

Proletaryanın burjuvaziye karşı sınıf mücadelesinin "en özgür, en açık ve en kapsamlı bir biçimde geliştirilmesi" ne anlama gelir?

Bu, kapitalizmin gelişmesinin önündeki her türlü engelin ortadan kaldırılması, yani alt- ve üstyapıda feodalizmin temizlenmesi, ve proletarya ile burjuvazinin doğrudan doğruya karşı karşıya gelmelerinden başka bir anlama gelmez. Oysa

İKP programındaki tespitlere göre, bu anlamda sınıf mücadelesinin önündeki engeller, yukarıda da aktardığımız gibi, ortadan zaten kalkmıştır: İran kapitalist bir ülkedir, kırdan feodal zincirlerin yok edilmesi anlamında toprak sorunu çözülmüştür ve üstelik en önemlisi de buna uygun olarak devlet aygıtı burjuvazinin elindedir. Bu tespitlerden sonra, bu sınıf mücadelesinin gelişmesinin önündeki engellerin ortadan kaldırılmasından söz etmek saçmalık olur.

Bu noktada da İKP, birşeylerin yerinde olmadığını "hissederek" kendini zorlamaktadır. Yaptığı tespitlere uygun olarak "sosyalist devrim" diyemediği için, çelişki içinde yüzmektedir.

İKP açısından demokratik devrimi savunmak için bir gerekçe kalmaktadır. O da İran'ın emperyalizme bağımlı bir ülke oluşudur. Okuyucu için ilk görünüşte bu, başlı başına İKP'nin demokratik devrimi savunmasında yeterli bir gerekçe olarak gelebilir. Ama programa bu noktada da yakından bakıldığında, burada da bir dizi uyumsuzluğu tespit etmek mümkündür. Aşağıda aktaracağımız gibi, İKP'ye göre İran'da gelişen kapitalizm, iç dinamiği ile gelişen bir kapitalizmdir. Çünkü, İKP, program gibi temel bir belgede, İran'da kapitalizmin gelişmesini açıklarken, emperyalizmin oynadığı rolü açıklamaya zahmetine girmemiştir. İran'ın emperyalizme bağımlı bir ülke olduğu tespiti, emperyalizmin İran'daki bağımlı kapitalizmin gelişmesinde oynadığı rolü açıklanmadığı sürece, bir süs olmaktan öte gitmeyen bir tespittir.

Biz yine programdan aktaralım:

"İran kapitalist, ve emperyalizmin egemenliği altında olan bir ülkedir. Üretim ilişkilerinin özel karakteristiği, işçi sınıfının ucuz işgücünün yoğun ve geniş sömürülmesinde yatmaktadır. Bu ucuz işgücü sömürüsü, İran'daki normal sermaye birikiminin ayrılmaz parçası ve zorunlu koşuludur. Temelleri emperyalizmin toplumsal üretim ve içpazar üzerindeki egemenliği olan bu koşullar ve ilişkiler dolayısıyla, tekeli olmayan sermayelerin de tekeli sermaye ile işçi sınıfının iş ürünlerine el koymak için rekabetlerine rağmen, esas olarak emperyalizmin ve emperyalist tekellerin ülkenin ekonomik ve politik yaşamı üzerinde egemenliklerinin sürmesinde çıkarları vardır....

İran, ekonomik açıdan esas olarak tekeli sermayenin ve emperyalist tekellerin yüksek kar bölgesidir. Dünyanın emperyalist devletler ve ekono-

mik ve politik gruplar tarafından bugünkü bölünmüşlüğü içinde, İran ABD emperyalizminin ve sınırlı ölçüde de Batı Avrupa ve Japon emperyalizminin etki ve egemenlik alanı içine girmektedir." (Program, s.11,12,13)

Okuyucu bu bölümü ilk başta aktardığımız bölümle birlikte ele alırsa, yukarıda söylediğimizin haklılığı daha açık bir şekilde ortaya çıkacaktır. Hem başta aktardığımız, hem de bu bölümde, hiçbir yanlış anlaşılmaya meydan vermeyecek biçimde, İran'da sermaye birikimi ve kapitalizmin gelişmesi, ucuz işgücünün sömürülmesi ile açıklanmaya; emperyalizm olgusu aralarda bir yere oturtulmaya çalışılmaktadır. Ve bu haliyle "anti-emperyalist bir demokratik devrim" inandırıcı olmaktan oldukça uzaktır.

Toparlarsak:

İKP programı, demokratik devrimi savunduğu noktada çelişkiler, uyumsuzluklar ve belirsizliklerle doludur. Bunların yanısıra içinde bir dizi yanlış da barındırmaktadır. İran'da yarı-feodal üretim ilişkileri üzerine tek söz yoktur. Başta yoksul köylülük olmak üzere, köylülüğün demokratik devrimdeki rolü yadsınmaktadır. Demokratik devrimle kurulmasının hedeflenmesi gereken işçi-köylü devrimci-demokratik diktatörlüğü üzerine tek söz yoktur.

İran KP'nin bu tespitlerden sonra savunması gereken, "sosyalist devrim" olmalı idi. Ama İran gibi bir ülke için bunun zorluğunu gören İKP, çelişkilerle, uyumsuzluklarla dolu gerekçeler öne sürerek demokratik devrimi savunmaktadır.

Kısaca: İKP programı, Lenin'in "Rusya'da Sosyal-Demokrasinin Demokratik Devrimde İki Taktiği'nin İran'a çok kötü bir şekilde kopya edilmesi ve kötü kopya ettiği ölçüde de sübjektif tespitlerle durumun kurtarılmaya çalışılmasından ibarettir.

N. Gülen

GDS'İN BİLDİRİSİNDEN AYNEN ÇEVİRİDİR:İ R A N K P ' N İ N İ H A N E T İ N İ N B İ R B E L G E S İ

Irak hükümetiyle ilişki

Irak hükümetinden yardım

6. Dış ilişkiler:

Irak hükümeti ile olan ilişkilerimiz, esas olarak büyük bir öneme sahiptir. Bu ilişkiler, İran ile Irak arasındaki çelişkilerin keskinleşmesi ve savaşın başlaması ile ortaya çıktı. Irak hükümetinin buradaki amacı, İran muhalefetinin güçlenmesi ve İran rejiminin zayıflamasıdır. Bizim hedefimiz, Kürdistan'daki devrimci hareketin güçlenmesi için bu durumu kullanmaktır.

1981 sonbaharında Irak Hükümeti, o dönemdeki Komeleh MK'ne ilişki kurma eğilimini bildirdi. Bir örgüt konferansı ve Komeleh MK içindeki geniş tartışmalardan sonra ilişki kurulması kararı alındı. O zamandan bu yana, Komeleh ile Irak Hükümeti arasında belli düzeylerde ilişkiler vardır. Başlangıcından beri, bizim delegelerimiz tarafından vurgulanan ve Irak Hükümetinin delegeleri tarafından kabul edilen şey, bu ilişkilerin koşulsuzluğu idi. Son yıllarda ilkelerimizin ve ilkesel görüşlerimizin açıkça ortaya konulmasını buna bağlı kılmadık ve kılmayacağız da. Bu ilişkinin, Irak Hükümetine karşı taktik propagandamızın niceliğinde bir azalmaya yolaştığı da söylenmelidir. Onlardan aldığımız yardımı, onlara karşı kullanmamayı da kabul ettik.

Irak Hükümetinin bize verdiği yardımlar, sınırların kullanılması, yurtdışı ile bağlar, az ölçüde masrafların üstlenilmesi, silah ve tıbbi yardımdan oluşmaktadır. Bu yardımlar, bu bölgedeki değişimle daha da kısıtlanabilir. Bundan dolayı, daha şimdiden, bu durumun üstesinden gelebilmek için, bu yardımların olmaması haline karşı önlem almamız gerekmektedir.

(İKP'nin Kürdistan Örgütü Komeleh'nin Beşinci Kongresindeki Tartışmaların Özeti" adlı broşürden, kısmen, kaba çeviri)

GDS'İN TAVRI:

İRAN YA DA IRAK'IN FAŞİST REJİMLERİYLE KARDEŞLİK,
HER İKİ ÜLKENİN İŞÇİLERİNE VE KÖYLÜLERİNE İHANETTİR!

İran ile Irak arasındaki savaş gibi her iki tarafın da açıkça haksız olduğu bir savaşta tek bir çizgi vardır: İran ve Irak halk kitlelerinin cephede kardeşliği çizgisi, kendi faşist ve şövenist rejimlerinin yıkılması için mücadelede karşılıklı dayanışma çizgisi.

Bu çizgiyi seçme yerine, Irak "muhalefetinin" ilkesiz kesimleri, kendilerini İran hükümetine satıyorlar ve aynı şey İran için de sözkonusu. (Bkz. İran KP'nin belgesi)

Eski, klasik bir oyundur: Fare, fili kullanabileceğini sanır, ama gerçekte durum bunun tam tersidir. Faşist Irak rejimi, verdiği ve İran muhalefetini demoralize eden yardımlar yoluyla, İran muhalefetini kendi haksız savaşı için kullanmak ve öncelikle de İran ve Irak halklarının cephede kardeşleşmelerini önlemek istemektedir. (Ve burada başarısız da kalmamaktadır.)

İran ile Irak arasındaki bugünkü savaş, emperyalist silah ticaretinin ve haysızca kâr elde etmenin odak noktasıdır; her iki tarafa da ABD, Batı Alman emperyalizmi, Sovyetler Birliği vb. tarafından silah verilmektedir. Bu savaşa karşı, her iki tarafa karşı, emperyalist büyük güçlerin savaştaki rollerine karşı "eğer"siz ve "ama"sız karşı çıkmak ve haksız savaşlar karşısındaki Leninist çizgiyi pratiğe uygulamak, her devrimci için sağlam bir denektastır.

Komeleh'nin birçok kadın ve erkek savaşçıları da, diğer örgütlerin kadın ve erkek savaşçıları gibi, büyük bir fedakarlıkla Humeyni rejimine karşı mücadeleye girdiklerinden ötürü, İran KP'nin bu ilkesizliği daha da berbattır.

Akıma Karşı, Şubat 1987

KLASİKLERİMİZDEN

ÖĞRENELİM!

Bu sayımızda, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin II. Kongresi içinde ve ertesinde ortaya çıkan Bolşevik/Menşevik bölünmesinin, partiyi "iki ayrı parti" durumuna götürdüğü şartlarda, Bolşeviklerin Tüzüğü'nün verdiği yetkiye dayanarak oluşturdukları Örgütlenme Komitesi üzerinden çağırdıkları III. Parti Kongresine hazırlık belgesi/çağrı niteliğinde olan "Partiye" adlı bir yazı ile; III. Kongrenin hemen ertesinde (ki kongre bilindiği gibi Menşeviklerce boykot edildi, onlar aynı tarihlerde ayrı bir konferans düzenlediler — bkz. SBKP/B Tarihi—Kısa Ders, s.89) partiye sunulan "Kongre Hakkında Rapor"u,

sunuyoruz. Her iki belge de Lenin tarafından kaleme

alınmış belgelerdir.

Belgelerden birincisi, bildiğimiz kadarıyla şimdiye dek Türkçede yayınlanmamıştır. İkincisi ise, Tan yayınlarında "İlk Bolşevik Kongresi" adlı derlemede yayınlanmıştır. Çevirisi tarafımızdan düzeltilmiştir.

Bu belgelere ek olarak bir de III. Kongrenin kabul ettiği tüzüğü yayınlıyoruz.

* * *

Bizim tartışmalarımız açısından biz bu yazılarda (benzemezliklerin bilincinde olarak), özellikle "azınlık hakları" bağintısında, doğrudan paralellikler kurmadan, yararlı düşünceler olduğunu; ayrıca parti-içi mücadelede Bolşeviklerin taktikleri açısından, "birlik" için nereye kadar hangi tavizleri verdikleri, nerde durdukları, azınlığın bu tavizleri nasıl kullandığı vb bağintısındaki bilgiler, tespitler açısından da önemli olduğunu düşünüyoruz.

Belgelerden görüleceği gibi, Bolşevikler —başta Lenin— III. Kongrede kabul edilen tüzüğü "Partide bütün azınlık haklarının tüzüğe geçirildiği" bir belge olarak değerlendirmektedir.

Okuyucu bu tüzüğü bu gözle incelemelidir.

Bu bağintıda ayrıca, bundan sonraki kongrelerde, tüzüğü'nün buradaki azınlık hakları ile ilgili paragrafının tüzük maddesi olmadığı da gözönünde tutulmalıdır.

* * *

Bütün BP okuyucularını, bu belgeleri ciddi bir şekilde incelemeye çağırıyoruz.

P A R T İ Y E

Kısa süre önce, Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin 22 üyesi resmi olmayan bir toplantı yaptılar — (bu toplantıyı yapanlar —ÇN) II. Parti Kongresi çoğunluğunun görüşünde olan, aynı düşünceleri paylaşan yoldaşlardı. Bu Konferans, Partimizdeki bunalımı ve bunu aşmanın yollarını görüşmüş ve bütün Rus sosyal-demokratlarına şu çağrıyı yapmayı kararlaştırmıştır:

Yoldaşlar! Parti yaşamındaki ağır bunalım uzamaktadır, henüz sona ereceğe benzememektedir. Uyuşmazlık artmakta ve sürekli yeni çatışmalar doğurmaktadır, bu yüzden Partinin olumlu çalışması, tüm çizgi boyunca son derecede zorlaşmaktadır. Partinin henüz genç ve henüz sağlamlaşmamış olan güçleri, tehdit edici boyutta boşa harcanmaktadır.

Oysa tarihsel an, Partiden şimdiye kadar görülmemiş, muazzam taleplerde bulunmaktadır. İşçi sınıfının devrimci uyanışı artmakta, toplumun diğer tabakalarında da kaynayış güçlenmektedir; savaş ve bunalım, açlık ve işsizlik, monarşinin temellerini somut bir zorunlulukla oymaktadır. Rezil savaşın rezil sonu artık uzak değil, ve bu son,

KLASİKLERİMİZDEN

ÖĞRENELİM!

Bu sayımızda, Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin II. Kongresi içinde ve ertesinde ortaya çıkan Bolşevik/Menşevik bölünmesinin, partiyi "iki ayrı parti" durumuna götürdüğü şartlarda, Bolşeviklerin Tüzüğü'nün verdiği yetkiye dayanarak oluşturdukları Örgütlenme Komitesi üzerinden çağırdıkları III. Parti Kongresine hazırlık belgesi/çağrı niteliğinde olan "Partiye" adlı bir yazı ile; III. Kongrenin hemen ertesinde (ki kongre bilindiği gibi Menşeviklerce boykot edildi, onlar aynı tarihlerde ayrı bir konferans düzenlediler — bkz. SBKP/B Tarihi—Kısa Ders, s.89) partiye sunulan "Kongre Hakkında Rapor"u,

sunuyoruz. Her iki belge de Lenin tarafından kaleme alınmış belgelerdir.

Belgelerden birincisi, bildiğimiz kadarıyla şimdiye dek Türkçede yayınlanmamıştır. İkincisi ise, Tan yayınlarında "İlk Bolşevik Kongresi" adlı derlemede yayınlanmıştır. Çevirisi tarafımızdan düzeltilmiştir.

Bu belgelere ek olarak bir de III. Kongrenin kabul ettiği tüzüğü yayınlıyoruz.

* * *

Bizim tartışmalarımız açısından biz bu yazılarda (benzemezliklerin bilincinde olarak), özellikle "azınlık hakları" bağintısında, doğrudan paralellikler kurmadan, yararlı düşünceler olduğunu; ayrıca parti-içi mücadelede Bolşeviklerin taktikleri açısından, "birlik" için nereye kadar hangi tavizleri verdikleri, nerde durdukları, azınlığın bu tavizleri nasıl kullandığı vb bağintısındaki bilgiler, tespitler açısından da önemli olduğunu düşünüyoruz.

Belgelerden görüleceği gibi, Bolşevikler —başta Lenin— III. Kongrede kabul edilen tüzüğü "Partide bütün azınlık haklarının tüzüğe geçirildiği" bir belge olarak değerlendirmektedir.

Okuyucu bu tüzüğü bu gözle incelemelidir.

Bu bağintıda ayrıca, bundan sonraki kongrelerde, tüzüğün buradaki azınlık hakları ile ilgili paragrafının tüzük maddesi olmadığı da gözönünde tutulmalıdır.

* * *

Bütün BP okuyucularını, bu belgeleri ciddi bir şekilde incelemeye çağırıyoruz.

P A R T İ Y E

*** Kısa süre önce, Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi'nin 22 üyesi resmi olmayan bir toplantı yaptılar — (bu toplantıyı yapanlar —ÇN) II. Parti Kongresi çoğunluğunun görüşünde olan, aynı düşünceleri paylaşan yoldaşlardı. Bu Konferans, Partimizdeki bunalımı ve bunu aşmanın yollarını görüşmüş ve bütün Rus sosyal-demokratlarına şu çağırımı yapmayı kararlaştırmıştır:

*** Yoldaşlar! Parti yaşamındaki ağır bunalım uzamaktadır, henüz sona ereceğe benzememektedir. Uyuşmazlık artmakta ve sürekli yeni çatışmalar doğurmaktadır, bu yüzden Partinin olumlu çalışması, tüm çizgi boyunca son derecede zorlaşmaktadır. Partinin henüz genç ve henüz sağlamlaşmamış olan güçleri, tehdit edici boyutta boşa harcanmaktadır.

*** Oysa tarihsel an, Partiden şimdiye kadar görülmemiş, muazzam taleplerde bulunmaktadır. İşçi sınıfının devrimci uyanışı artmakta, toplumun diğer tabakalarında da kaynayıp güçlenmektedir; savaş ve bunalım, açlık ve işsizlik, monarşinin temellerini somut bir zorunlulukla oymaktadır. Rezil savaşın rezil sonu artık uzak değil, ve bu son,

kaçınılmaz olarak devrimci uyanışı on katına çıkaracak, kaçınılmaz olarak işçi sınıfını göze göz, dişe diş düşmanlarının karşısına dikecek ve monarşiye karşı son tayin edici mücadeleyi örgütlemek için, Sosyal-Demokrasiden muazzam bir çalışma, güçlerini dev gibi seferber etmesini isteyecektir.

Partimiz, bugün içinde bulunduğu durumda, bu talepleri yerine getirebilir mi? Her dürüst insan, hiç yalpalamadan, buna: Hayır! diye cevap vermek zorundadır.

Parti birliği derin bir biçimde sarsılmıştır, parti-içi mücadele parti çerçevesini her bakımdan havaya uçurmuştur. Örgüt disiplini zangır zangır sarsılmıştır, partinin dimdik, birlik içinde hareket yeteneği bir hayal olmaktadır.

Ve biz gene de partinin bu hastalığını bir büyüme rahatsızlığı olarak değerlendiriyoruz. Bu bunalımın köklerini, Sosyal-Demokrasinin çevre biçimi yaşamdan parti biçimlerine geçişinde, iç mücadelesinin özünü, çevrecilikle parti disiplini arasındaki çelişkide görüyoruz. Ve işte bu yüzden partimiz, ancak bu hastalığı atlattıktan sonra, gerçek bir parti olacaktır.

Partide, "azınlık" adı altında çeşitli türlerde unsurlar biraraya toplanmışlardır, bunlar, çevre ilişkilerini, parti-öncesi dönemin örgüt biçimlerini bilinçli ya da bilinçsiz, koruma çabasıyla birbirlerine bağılıdır.

Eski çevrelere mensup en etkili sivrilmiş şahsiyetlerden bazıları, parti disiplininin gerektirdiği örgütsel kısıtlamalara alışkın değildirler, bunlar, çevrecilik döneminde gerçekten de sık sık birbirine karışabilen genel parti çıkarlarını ve kendi çevre çıkarlarını alışkanlıkla birbirine karıştırma eğilimindedirler — bir dizi böyle şahsiyet, çevrecilik için parti ilkesine karşı mücadelenin başına geçmişlerdir (eski "Iskra" Yazı Kurulunun bir kısmı, eski Örgütleme Komitesinin bir kısmı, eski "Yujni Raboçi" grubu üyeleri, vb.)

Teoride veya pratikte sıkı sosyal-demokrat ilkelerden sapmış olan unsurların tümü, onların müttefikleri olarak ortaya çıkmışlardır, çünkü parti ilkesi bunları çözülmeye ya da etkilerini yitirmekle tehdit ederken (Ekonomistler, "Raboçeye Dyele"cular, vb.), bu unsurların ideolojik damgasını ve etkinliğini, ancak çevrecilik muhafaza edebilirdi. Nihayet, Partimize muhalefetin ana kadroları olarak hizmet eden unsurların esas olarak tümü, çoğunlukla entellektüel kesimden gelmekteydiler. Proletarya ile karşılaştırıldığında, aydınlar daha bireycidir, bu, onlara güçlerini doğrudan doğruya geniş çapta birleştirmeye izin vermeyen ve böylece, örgütlü ortaklaşa çalışma yoluyla doğrudan bir eğitim sağlamayan, yaşamlarının ve çalışmalarının temel koşulları yüzündendir. Bu yüzden, Parti yaşamının disiplini uyum sağlamak, aydın unsurlara daha zor gelir, ve bunların arasındaki, bu görevin hakkından gelemeyenler, doğal olarak gerekli örgütsel kısıtlamalara karşı ayaklanma bayrağı açarlar ve mücadele ilkesi diye kendiliğinden bir anarşizmle başkaldırırlar, ki buna daha talı bir biçimde "özerklik" çabası, "hoşgörülü davranma" (katlanma) talebi vb. adını verirler.

Çevrelerin nispeten uzun ömürlü olduğu, çeşitli farklı görüşlerden teorisyenlerin gruplaştığı, aydınların kesin olarak çoğunlukta bulunduğu, partinin yurtdışı bölümü, "azınlık" görüşüne en fazla eğilimli bölüm olarak ortaya çıkmak zorundaydı. İşte bu yüzden bunlar orada çok geçmeden gerçekten çoğunluk haline geldiler. Buna karşılık, örgütlü proleterlerin sesinin daha yüksek işitildiği, partili aydınların da onlarla daha canlı ve sıkı ortaklık sayesinde daha proleter bir ruhla eğitildiği, doğrudan mücadelenin ağırlığının, çalışmanın örgütlü birliğin gerekliliğini daha kuvvetle hissettirdiği Rusya'da ise — Rusya'da parti kesinlikle çevreciliğe, örgütü dağıtıcı anarşist eğilimlere karşı çıkmıştır. O, bu eğilimlere karşı

tavrını, komitelerin ve diğer parti örgütlerinin bir dizi açıklamasında ifade etmiştir.

Mücadele gelişti ve keskinleşti. Ve ne kadar da ileri gitti!

"Azınlık"ın parti kongresinin iradesine karşıt olarak ve kongre tarafından seçilen redaktörlerin (yazı kurulu üyelerinin —ÇN) verdikleri kişisel tavizler yüzünden ele geçirmeyi başardığı parti organı, partiye karşı mücadelenin organı haline gelmiştir!

O şimdi artık partinin monarşiye ve burjuvaziye karşı verdiği mücadelenin ideolojik önderi olmaktan çıkmıştır, daha çok parti ilkesine karşı mücadelede çevreci muhalefetin önderidir. O bir yandan parti çıkarları açısından esas tavrının izin verilemez birşey olduğunu hissetmekte ve bu nedenle, bu tavrı ideolojik olarak süslemek için hırsla gerçek ve gözle görünen görüş ayrılıkları aramakta, bu arayış içinde bugün şu, yarın bu slogana sarılmakta ve cephaneliğini giderek daha fazla partinin sağ kanadından — eski "Iskra"nın muhaliflerinden almaktadır, onlara ideolojik olarak giderek daha çok yaklaşmakta, onların parti tarafından çürütülmüş teorilerini restore etmekte ve partinin ideolojik yaşantısını, görünen o ki, artık aşmış bulunan ilkesel bulanıklık, ideolojik kararsızlık ve yalpalama dönemine geri sürüklemektedir. Öte yandan yeni "Iskra", parti çoğunluğunun moral etkinliğini yoketme çabası içinde, çoğunluk üyeleri -nin hatalarını bulma ve ortaya çıkarmayla daha da ateşli bir şekilde uğraşmaktadır, bu arada her gerçek yanlışlığı korkunç derecede abartmakta ve bunun sorumluluğunu tüm parti çoğunluğunun sırtına yıkmaya çalışmaktadır; rakibine zarar verebilecek olan her çevre dedikodusunu, her fısıltıyı, kontrol etmeden, evet, hatta çokluk doğru olup olmadığını bile sormadan ele almaktadır. Yeni "Iskra"nın adamları bu yolda o kadar ileri gitmişlerdir ki, çoğunluk üyelerine yalnızca tamamen korkunç olmakla kalmayan, hatta aynı zamanda mümkün olmayan suçlar yüklemektedirler ve bunlar sırf siyasi olmakla kalmakta (örneğin: MK kişi ve örgütlerden zorla para almakla suçlanmaktadır), aynı zamanda genel-ahlaksal suçlamalar da almaktadır (örneğin: tanınmış parti üyeleri sahtekarlıkla ya da sahtekarlık için moral bakımdan uygun ortam hazırlamakla suçlanmaktadır). Parti, şimdiye kadar hiçbir zaman yurtdışındaki azınlığın bugünkü polemikte yarattığı gibi bir pislik denizinden geçmek zorunda kalmamıştı.

Bütün bunlar nasıl olabilmıştır?

Her iki tarafın da hareket tarzı, eğilimlerinin temel niteliğine uygundu. Partinin birliğini ve örgütsel bağlılığını ne pahasına olursa olsun korumaya çalışan parti çoğunluğu, yalnızca dürüst parti araçlarıyla mücadele etmiş ve uzlaşma uğruna birçok taviz vermiştir. Anarşist bir eğilim izleyen azınlık, parti barışı ve birliğiyle ilgilenmemiştir. Verilen her tavizi, mücadelenin devamında bir araç olarak kullanmıştır. Bugüne kadar azınlığın bütün taleplerinden yalnızca biri yerine getirilmemiştir — çekişmenin ek bir seçimle ona zorla sokulmuş azınlıktan üyeler marifetiyle ("Kooptation" —ÇN) MK içine taşınması—, ve azınlığın saldırıları öncekinden çok daha şiddetlenmiştir. Azınlık, Merkez Organ ve Parti Konseyinde yer kaptıktan sonra, esasta ona karşı mücadele ettiği bu aynı parti disiplini ni çevre çıkarları uğruna sömürmekten utanmamaktadır.

Durum dayanılmaz, imkansız bir hale gelmişti; buna daha fazla katlanmak, nerdeyse caniyane bir iş olurdu.

Bu durumdan kurtulmanın ilk aracı olarak, parti ilişkilerinde tümüyle berrak ve açık olmayı görüyoruz. Doğru yol, artık pislik ve sis içinde bulunamaz. Her parti akımı, her grup, partinin içinde bulunduğu durum hakkında ne düşündüğünü ve hangi çıkış yolunu arzu ettiğini açık seçik söylemek zorundadır. Bu öneriyi tüm yoldaşlara, partideki bütün farklı görüşlerin temsilcilerine yöneltiyoruz. Bunalımdan pratik çıkış yolu olarak derhal üçüncü parti kongresinin toplan

* masını görüyoruz. Ancak bu, durumu açıklığa kavuşturabilir, çelişki
* leri çözebilir, mücadeleyi önleyebilir. Bu olmadan, ancak partideki
* dağılmanın ilerlemesi beklenebilir.

* Parti kongresinin toplanmasına karşı tüm itirazları, tümüyle tutar-
* sız olarak değerlendiriyoruz.

* Bize şöyle deniyor: Parti kongresi bölünmeye götürecektir. Fakat ni
* çin? Eğer azınlık, anarşist çalışmasında uzlaşmazlığını korursa, e-
* ğer o, partiye tabi olmak yerine bölünme yoluna gitmeyi tercihe ha-
* zırsa, o zaman zaten somut olarak partiden ayrılmış demektir ve ka-
* çınılmaz biçimsel bölünmeyi ileriye atmak, akılsızlıktan da öte bir
* şey olacaktır; bir zincire vurulmuş olarak, her iki taraf da güçle-
* rini giderek daha fazla kılı kırk yaran mücadele ve hırgürle anlam-
* sızca boşa harcayacak, moral bakımından yıpranacak ve yavaş yavaş kö-
* relecektir. Fakat biz bölünme olanağına izin vermiyoruz. Anarşist
* anlayıştaki unsurlar zorlanacak ve inanıyoruz ki, örgütlü partinin
* gerçek gücüne boyun eğmeyi başaracaklardır, çünkü onlar kendi özle-
* ri gereği bağımsız bir güç haline gelemeyiz. Kongre yapılmaksızın,
* bir uzlaşma olanağı olduğuna işaret ediliyor. Fakat nasıl bir uzlaş-
* ma? Çevrecilik karşısında kesin teslimiyet, azınlığın ek bir seçim-
* le MK'ne alınması ve buna bağlı olarak merkez organların dağılması-
* nın (desorganizasyonunun) tamamlanması. O zaman parti boş bir laf-
* tan başka birşey olmazdı, parti çoğunluğu, yeni bir mücadeleye baş-
* lamak zorunda kalırdı. Ya azınlık? Şimdiye kadar elde ettikleri her
* taviz, onlar için bozguncu (desorganize edici) faaliyetlerinde bir
* dayanaktı; bizzat onların bakış açısından bile mücadele, kooptasyon
* çekilmesi çerçevesini aşmıştır; mücadeleyi nasıl olur da durdurabi-
* lirler? Tüm tavizleri koparmadıkça, (azınlık —ÇN) mücadeleyi dur-
* durmayacaktır. Bize şöyle deniyor: Şimdiye kadar görüş ayrılıkları
* berraklaştırılmadığı için, kongre hedefine ulaşamayacaktır. Sanki
* biz şimdi bunları berraklaştırmaya yaklaşıyor muyuz, sanki karmaşa
* giderek artmıyor mu? Şimdi görüş ayrılıkları berraklaştırılmayacak,
* ancak kurnazlaştırılacak ve serbestçe icat edilecektir, ancak kong-
* re buna bir son verebilir. Yalnızca, mücadele eden tarafları yüzyü-
* ze karşı karşıya getiren, onları çalışmalarını açık ve sakınsızca
* ortaya dökmeye zorlayan kongre, yalnızca o, parti akımları ve parti
* güçleri arasındaki ilişkilere tam bir açıklık getirebilir. Fakat kon-
* gre, örgütlerin kararıyla yakına alınabilir, diyor azınlık. Bu uy-
* durma bir dedikodudur, diye cevap veriyoruz, tek bir olgu tarafın-
* dan bile doğrulanmayan bir dedikodu. Böyle olgular varolsaydı, azın-
* lık parti organını elinde bulundurduğu için, bunu çoktan ilan eder-
* di, ve Parti Konseyi elinde olduğundan, şeyleri değiştirme olanağı-
* na tümüyle sahip olurdu. Nihayet, geçmişte böyle olguların varlığını
* tespit etmeyen Konseyin kısa süre önce aldığı karar, bunların ge-
* lecekte de mümkün olmadığı konusunda güvence vermektedir. Şimdi bu
* ihtimal dışı dedikoduya kim inanacak? Kongrenin gereğinden fazla güç
* ve aracı olumlu çalışmadan alıkoyacağı korkusu dile getiriliyor. Ne
* acı bir alay! Acaba güçlerin ve araçların, çekişmenin şimdi yolaç-
* tığından daha fazla alıkonulabileceği düşünülebilir mi? Kongre ge-
* reklidir! Hatta parti yaşamının normal gidişatında bile, tarihsal an-
* benzersiz olduğu için, dünya olayları partinin önüne yeni görevler
* koyabileceği için, kongre gerekli olurdu. Şimdiki parti bunalımında,
* bundan dürüst ve akıllı bir çıkış yolu bulabilmek için, parti güçle-
* rini muhafaza etmek için, şan ve şerefini korumak için, kongre iki
* kat gereklidir.

* Üçüncü Kongre, çekismeye bir son vermek için, normal parti yaşamını
* yeniden kurmak için ne yapmak zorundadır? Bu açıdan, tüm dürüst araç-
* larla savunduğumuz ve kabul ettireceğimiz şu aşağıdaki düzeltmeleri,
* en önemliler olarak kabul ediyoruz.

* I. MO (Merkezi Organ —ÇN)'ın parti çoğunluğu taraftarlarının eline
* aktarılması. Bu aktarmanın gerekliliği, şimdiki yazı kurulunun MO'1

tüm partinin çıkarları düzeyinde tutmada gösterdiği açık yeteneksizlik tarafından yeterince sebeplendirilmektedir. Bir çevre organı, parti organı olamaz ve olmamalıdır.

II. Yurtdışı yerel örgütü (Yurtdışı Ligası) ve tüm Rusya merkezi önderliği, MK arasındaki ilişkilerin tam olarak düzenlenmesi. Partinin ikinci bir merkezine dönmüş olan ve kendine bağlı grupları denetimsiz yöneten, aynı zamanda da MK'ni tümüyle inkar eden Yurtdışı Ligasının şimdiki durumu — bu durum açıkça anormaldir ve buna bir son verilmek zorundadır.

III. Parti mücadelesinin partiye özgü yöntemlerle yürütülmesi için tüzükte garantilerin saptanması. Bu tür bir reform gerektiği, kongre sonrası mücadelenin tüm deneyleriyle açıkça ortaya çıkmaktadır. Görüş ayrılıklarının sürekli ve ortadan kaldırılamayan kaynakları, çevre skandalları ve atışmalarının eski küçük-burjuva akış yolundan doğan hoşnutsuzluk ve sinirlilik, inançlar uğruna disiplinli ve seviyeli bir mücadelenin henüz alışılmamış olan kanalına aktarılсын diye, her azınlığın haklarının parti tüzüğüyle güvence altına alınması gerekmektedir. Böyle bir değişim için gerekli koşullar olarak şunları görüyoruz: Azınlığa, parti kongrelerinde temsil edilme hakkı olan bir (ya da daha fazla) edebi grup (kurma —ÇN) izni verilmesi; merkezi parti organlarının faaliyetini elıştiren parti yayınlarının yayınlanması konusunda en ileri formel garantiler yaratılacaktır. Komite lere, değer verdikleri parti yayınlarını (partinin tümünün dağıtım aygıtı üzerinden) alma formel hakkı verilecektir. MK'nin komitelelerin personel bileşimini etkileme hakkı tam bir şekilde sınırlanacaktır. MK'nin ikinci kongre azınlığına önermiş olduğu, hoşnutsuzların yazılarının yayınlanması için alınacak önlemlerin, azınlığın yarattığı hayal ürünü "kuşatma altında olma durumu" tablosunun yıkılması, kaçınılmaz parti-içi mücadelenin seviyeli biçimlerde yürütülmesi ve olumlu çalışmayı engellememesi için tüzükle tespit edilmesi, bizce çok önemlidir.

Biz burada önerilerimizi tek tek noktalara kadar detaylandırmak istemiyoruz, çünkü bir tüzük tasarısı değil, yalnızca parti birliği uğruna mücadelenin genel bir programını ortaya koyuyoruz. İşte bu yüzden, yeni deneyimler temelinde tüzüğün daha mükemmelleştirilmesi açısından elimizi-kolumuzu bağlamaksızın, yalnızca görüşümüze göre arzu edilir olan kısmi bazı tüzük değişikliklerinin hangi yönde olması gerektiğine kısaca işaret ediyoruz. Örneğin, Parti Konseyini değiştirmek gereklidir, çünkü bu yapı, önüne konulan —merkezi mevkilerin faaliyetinin koordinasyonu ve bunlar üzerinde en üst denetim— görevini, bugünkü biçimiyle yerine getirecek yetenekte olmadığını pratikte göstermiştir. Konsey, parti kongresi tarafından seçilmiş beşinci üyenin, kendilerini delegeleri yoluyla savunan merkezi mevkiler üzerindeki bir hakem mahkemesi değil, tümüyle kongre tarafından seçilmiş bir kuruluş olmalıdır. Bundan başka, —parti saflarından gelen eleştirinin gösterdiklerine uygun olarak—, tüzüğün birinci maddesi, partinin sınırlarını daha kesin tespit etme vb. anlamında düzeltilmelidir.

Biz, parti birliği mücadelesinin bu programını sunmakla, bütün diğer farklı görüşlerin ve parti örgütlerinin temsilcilerini, kendi programlarını berrak bir biçimde açıklamaya ve böylece kongrenin ciddi ve tutarlı, sorumluluğunun bilincinde ve planlı bir hazırlığını mümkün kılmaya çağırıyoruz. Parti için yaşamsal bir sorun, şeref ve haysiyetini ilgilendiren bir sorun karara bağlanacaktır: O, ülke miz devrimci işçi hareketinin gerçek önderi olarak ortaya çıkabilecek derecede sağduyulu örgütlenme yeteneğinde ideolojik ve gerçek bir güç müdür? Yurtdışında bulunan azınlık tüm hareket tarzıyla: Hayır! diyor. Ve o, Rusya'nın çok uzak olmasına, Rusya'da çalışan yoldaşların sık sık değişmesine, kendi önderlerinin, kendi edebi güçlerinin yeri doldurulamazlığını güvenerek, bu anlamda kendinden emin

ve kararlı iş yapmaya devam ediyor. Biz, ileri işçilerin artan politik bilinçlerine, tüm parti yaşamına aktif olarak katılan komitelere bakarak, bizde bir parti doğuyor diyoruz! Bizde bir parti doğuyor, bizde, partinin güvenini yitirmiş olan edebiyatçıların eski yetlerinin yerini alma ve yeniden canlandırma yeteneğine sahip genç güçler artmakta; bizde, parti yaşamının ilkelere sıkı sıkıya bağlı yönüne, eski önderlerin her türlü çevresinden daha fazla değer veren devrimcilerin sayısı sürekli artmakta. Bizde bir parti doğuyor, ve hiçbir entrika ve oyalama manevrası, onun belirleyici ve sonal kararına engel olamayacaktır.

Zafere olan inancımızı partimizin bu güçlerinden alıyoruz.

Yoldaşlar! Bu çağrıyı basın ve dağıtın.

1904 Ağustosunun birinci yarısında yazılmıştır. İlk kez Ağustos 1904'te özel baskı olarak yayınlanmıştır.

"Partiye" broşürünün metnine göre, Cenevre 1904.

(Lenin, Toplu Eserler, cilt 7, s. 459-467, Almanca)

RUSYA SOSYAL-DEMOKRAT İŞÇİ PARTİSİNİN III. KONGRESİ HAKKINDA RAPOR

İşçi yoldaşlar! RSDİP'nin Üçüncü Kongresi geçenlerde yapıldı. Bu kongre, sosyal-demokrat işçi hareketimizin tarihinde yeni bir dönem açaktır. Devrim başlamıştır, sürekli yeni bölgeleri ve yeni halk tabakalarını kucaklayarak alevleri giderek daha çok yayılmaktadır. Proletarya, devrimin mücadele güçlerinin başında bulunmaktadır. Proletarya şimdiden özgürlük davası için en büyük kurbanları vermiştir ve şimdi çarçı mutlakiyete karşı nihai meydan savaşına hazırlanmaktadır. Proletaryanın bilinçli temsilcileri bilmektedirler ki özgürlük, emekçileri henüz yoksulluk, baskı ve sömürden kurtarmayacaktır. Bugün özgürlük davası için başkaldıran burjuvazi, devrimin ertesi sabahı, işçileri zaferlerinin olabilecek en büyük kısmından yoksun kılmaya çalışacak ve proletaryanın sosyalist isteklerinin amansız düşmanı olduğunu gösterecektir. Fakat biz, özgür, birleşmiş ve güçlü burjuvaziden korkmuyoruz. Biliyoruz ki özgürlük, bizim sosyalizm için geniş ve açık kitle mücadelesine girişmemizi sağlayacaktır. Biliyoruz ki ekonomik gelişme, sermayenin gücünü acımasızca saracak ve sosyalizmin zaferini hazırlayacaktır; ne kadar ileri giderse, bunu da o kadar hızlı yapacaktır.

İşçi yoldaşlar! Bu büyük amaca ulaşmak için bütün sınıf bilinçli proleterleri tek bir Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi altında birleştirmeliyiz. Partimiz kendini oldukça az bir zaman önce, 1895-96'da geniş işçi hareketlerinden hemen sonra oluşturmaya başladı. 1898 yılında Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisini kuran ve amaçlarını açıklayan Birinci Kongrenin toplanmasına tanık olduk. İkinci Kongre 1903'te yapıldı. Bu, Partiye bir program hazırladı, taktik konusunda birçok kararlar aldı ve ilk kez birlik içinde bir Parti örgütü kurmaya çalıştı. Ancak Parti, bu son görevi derhal çözmeyi başaramadı. İkinci Kongredeki azınlık, çoğunluğa tabi olmayı reddetti ve Partiyi bölmeye girişti. Bu bölünme, sosyal-demokrat işçi hareketine büyük zarar verdi. Bu bölünmenin ilk adımı, İkinci Kongrenin kararlarının uygulanmasının ve kurduğu merkezi örgütlerin önderliği altında çalışmanın reddedilmesidir. Son adım ise Üçüncü Kongreye katılmanın reddedilmesidir. Üçüncü Kongre, Rusya'da çalışan komitelerin çoğunluğu tarafından seçilen bir büro ve Partinin Merkez Komitesi tarafından toplandı. Bütün komiteler, ayrılan gruplar ve komitelerden

hoşnut olmayan merkez dışı örgütler kongreye çağrıldı. Azınlığın tüm komite ve örgütlerini de içeren bu örgütlerin geniş çoğunluğu, delegelerini seçtiler ve kongreye katılmak için yurtdışına gönderdiler. Böylece bütün Parti kongresini toplamak için, polis rejimi altında, elden gelen herşey yapıldı: Yalnızca eski Parti Konseyinin yurtdışında yaşayan üç üyesinin reddedilmesi, kongrenin bütün Parti azınlığı tarafından boykot edilmesi ile sonuçlandı. Kongrenin aşağıda aktarılan kararından da görülebileceği gibi, III. Kongre Partinin bölünmesinin tüm sorumluluğunu bu üç üyeye yüklemektedir. Yine de Azınlığın yokluğuna rağmen Üçüncü Kongre, Azınlığın, Çoğunlukla beraber bir parti içinde çalışmasını mümkün kılmak için her önlemi aldı. Kongre, eskiye, Partide görülen değişik ekonomizm görüşlerine dönmeyi yasakladı; aynı zamanda Azınlığın hakları için tam ve kesin güvenceler (bütün üyelerine ait, Parti tüzüğünde ifade edilen güvenceler) ortaya koydu. Şimdi Azınlık, tartışma ve ayrılıklar örgütün dağılmasına yolaçmadıkça, olumlu çalışmayı engellemedikçe, güçlerimizi dağıtmadıkça, monarşi ve kapitalistlere karşı birlikte mücadeleyi engellemedikçe, kendisine Parti tüzüğü tarafından tanıyan, görüşlerini temsil etme ve ideolojik mücadele yürütme hakkına kayıtsız-şartsız sahiptir. Parti yazını yayınlama hakkı tüzükçe, her yetkili Parti örgütüne verilmiştir. Beş yetkili komite ya da Partideki bu gibi komitelerin altında birinin isteği üzerine, Parti yazınının her çeşidinin bir yerden bir yere aktarılması Parti Merkez Komitesine görev olarak verilmiştir. Komitelerin özerkliği daha kesinlikle belirlenmiş, personel bileşimleri dokunulmaz ilan edilmiştir, ki bu, Merkez Komitesinin yerel komitelerden üyeleri çıkarma ya da komitelerin kendi onayları olmadan yeni üye atama hakkı olmaması demektir. Bu kural yalnızca bir istisna kabul eder: şöyle ki, eğer örgütlenmiş işçilerin üçte ikisi bir komitenin çıkarılmasını isterse, Üçüncü Kongrede kabul edilen tüzüğe göre, eğer üyelerin üçte ikisi de işçilerin kararıyla aynı fikirde olursa, böyle bir çıkarma MK tarafından mutlaka uygulanmalıdır. Her yerel komiteye, çeper örgütlerini (periferi örgütlerini —ÇN) Parti örgütleri olarak onaylama hakkı verilmiştir. Çeper, komite üyeliği için aday gösterme hakkına sahiptir. Parti sınırları, Parti çoğunluğunun dileklerine uygun olarak daha kesin belirlenmiştir. İki ya da üç yerine tek bir merkez kurulmuştur. Rusya'da çalışan yoldaşlara, Partinin yurtdışındaki bölümlüne karşı kesin bir üstünlük garantilenmiştir. Tek kelime ile, Üçüncü Kongre Çoğunluğu; sayısal üstünlüğü kötüye kullanma, mekanik baskı, Partinin Merkez Organlarının despotizmi vb. vb. ile suçlama olanaklarının hepsini defetmek için herşeyi yapmıştır. Eski çevrecilik geleneklerini aşmak ve geçmiş sürtüşme ve önemsiz çatışmaların izlerini silmek için yeter derecede geniş ve canlı, ve yeterli derecede sağlam ve güçlü olarak, tek bir parti saflarını güvenli olarak birleştirmek ve işbirliği içinde çalışmak için bütün sosyal-demokratlara tam fırsat verilmiştir. Parti ruhunu gerçekten yüce tutan bütün Sosyal-Demokrat Parti üyeleri, şimdi Üçüncü kongrenin çağrısına cevap versinler; onun kararları, Parti birliğini yeniden kurmak, örgütün dağılmasını önlemek ve proletarya saflarını birleştirmek için bir başlama noktası olsun. Eminiz ki, tam da ortaklaşa, birleşik bir çalışmanın önemini en iyi değerlendirecek durumda olan, tüm çekişmelerin, yalpalamaların ve anlaşmazlıkların bütün zararını en derinden hissetmiş olan sınıf bilinçli işçiler, şimdi vargüçleriyle, ister sıradan üyeler, isterse sorumlu mevkilerdekiler olsun, Parti disiplininin, partinin tüm üyeleri tarafından genel olarak ve mutlak biçimde tanınmasında ısrar edeceklerdir!

Üçüncü Kongre; örgütlenme ve taktikler konusundaki bütün kararların da, İkinci Kongrenin çalışmalarının devamını sağlamaya çalışırken, Partinin açık faaliyete hazırlanması, Partinin silahlı bir ayaklanmaya fiili olarak ve çok faal olarak katılması gerekliliği, ona önderlik etme zorunluluğu ve son olarak geçici devrimci hükümete karşı Partinin takınacağı tavır konusundaki kararlarında güncel görev-

leri gözönüne almaya çalıştı. Kongre, bütün Parti üyelerinin dikkatini, hükümetin her sallanmasından, özgürlüğün yasalar yoluyla ya da pratikteki her genişlemesinden proletaryanın sınıf örgütünü sağlamlaştırma faaliyetimiz için, onun açık eyleminin hazırlanması için yararlanmak gerektiğine çekti. Güncel devrimci durum Partiden, Sosyal Demokrat İşçi Partisinin bu genel ve temel görevlerinden başka, özgürlük için öncü savaşçı rolünü, monarşiye karşı silahlı ayaklanma da öncü rolünü üstlenmesini talep etmektedir. Çarlık iktidarı, halkın özgürlük mücadelesine ne kadar inatla karşı koyarsa, devrimci atılımın gücü o kadar muazzam artar, başında işçi sınıfının bulunduğu demokrasinin tam zaferi, o kadar olası hale gelir. Başarılı bir devrimin yönetimi ve onun zaferinin korunması, proletaryanın omuzlarına çok büyük görevler yüklemektedir. Ancak proletarya bu büyük görevlerden korkmayacaktır. Zaferinin ona felaket getireceği kehanetinde bulunanları, küçümseyerek bir kenara itecektir. Rus proletaryası görevini en sonuna kadar yapacaktır. Halkın silahlı ayaklanmasının başına geçmeyi bilecektir. Eğer bu görev ona düşecek olursa, zor olan geçici devrimci hükümete katılma görevi onu yıldırmayacaktır. Bütün karşı-devrimci darbeleri defetmeyi, bütün özgürlük düşmanlarını acımasızca ezmeyi, demokratik cumhuriyeti bütün güçlerini seferber ederek savunmayı ve devrimci yoldan, asgari programımızın tümünü gerçekleştirmeyi bilecektir. Rusya proleterleri bu gidişattan korkmamalıdır — onu tutkuyla arzulamalıdır. Önde duran demokratik devrimde zafer kazanırsak, sosyalist hedefimize doğru dev bir ileri adım atmış olacağız; bütün Avrupa'yı gerici bir askeri gücün ağır boyunduruğundan kurtaracak ve kardeşlerimize, burjuva gericiliği altında inleyen ve şimdi Rusya'daki devrimin başarıları nede niyle yeniden cesaret kazanan tüm dünyanın sınıf bilinçli işçilerine, daha hızlı, daha kararlı ve atak bir şekilde sosyalizme ilerlemelerinde yardımcı olacağız. Fakat Avrupa sosyalist proletaryasının yardımıyla, sırf demokratik cumhuriyeti başarıyla savunmakla kalmayacağız, dev adımlarıyla sosyalizme de koşacağız.

O halde, işçi yoldaşlar, özgürlük uğruna örgütlü, tek adanmışçasına ve ısrarlı mücadelede ileri!

Yaşasın devrim!

Yaşasın uluslararası devrimci sosyal-demokrasi!

RSDİP
Merkez Komitesi

"Proletari", No. 1
27 (14) Mayıs 1905

"Proletari"deki
metne göre.

(Lenin, Toplu Eserler, cilt 8, s. 433-437, Almanca)

RSDİP'NİN III. KONGRESİNDE (1905) KABUL EDİLEN PARTİ TÜZÜĞÜ

1. Parti programını kabul eden, partiyi maddi araçlarla destekleyen ve örgütlerinden birinde kişisel olarak çalışma yürüten kimse parti üyesi olarak kabul edilir.
2. Partinin en yüksek organı parti kongresidir. Parti MK tarafından her yıl toplantıya çağrılır. Merkez Komitesi, birlikte ele alındıklarında, kongredeki oyların yarısına sahip olan parti örgütleri tarafından kongrenin toplantıya çağrılması talep ediliyorsa, kongreyi iki ay içinde toplamak zorundadır. Karar verici nitelikteki oyların yarısından fazlasına sahip örgütler kongrede temsil ediliyorsa, kongre bağlayıcı kararlar alabilir.

1. A ç ı k l a m a : MK, komitelerin yarısı tarafından talep edilen kongreyi toplamayı reddederse, bu durumda kongre, tam haklara sahip komitelerin temsilcilerinin bir konferansında seçilen bir ÖK tarafından toplantıya çağrılır. Kongrenin toplantıya çağrılması için oluşturulan Örgütlenme Komitesi, Merkez

Komitesinin bütün haklarına sahiptir.

2. A ç ı k l a m a : Yeni onaylanan örgütlerin listesi, onaylanma tarihleri verilerek, MK tarafından gecikmeksizin Parti MO'da yayınlanır.

3. Kongrede temsil edilenler: a) MK; b) özel teşkilatlara mensup olmayan yerel komiteler; c) bu açıdan komitelere eşit olan diğer örgütler; d) parti tarafından kabul edilmiş komitelerin teşkilatları. Bütün anılan örgütlerden her biri, kongrede bir oya sahip bir delege tarafından temsil edilir; MK her biri bir oya sahip 2 delege tarafından temsil edilir; bu delegelerden biri Merkez Organın sorumlu redaktörü olmak zorundadır. Teşkilatların temsil edilmesi özel kurallarla belirlenir.

1. A ç ı k l a m a : Temsil edilme hakkına yalnızca kongreden en geç yarım yıl önce onaylanmış örgütler sahiptir.

2. A ç ı k l a m a : MK, 1. açıklamada belirtilen koşulları yerine getirmeyen örgütlerden danışma niteliğinde oy hakkına sahip delegeleri kongreye davet etmekte serbesttir.

4. Kongre, Merkez Komitesini seçer.

5. Merkez Komitesi, diğer partilerle ilişkide partiyi temsil eder, kendi içinden MO'nın sorumlu redaktörünü atar, komiteleri, komite teşkilatlarını ve diğer parti kuruluşlarını örgütler, onların çalışmalarını yönetir; tüm parti için önemli olan girişimleri örgütler ve yönlendirir; partinin güçlerinin ve araçlarının dağılımını yapar, partinin merkezi kasasını idare eder; gerek çeşitli parti kurumları arasındaki ve gerekse de bunların içindeki anlaşmazlıkları çözümler ve genel olarak partinin tüm faaliyetini birleştirir ve yönlendirir.

6. Kapsamlı bir çalışma yürüten bütün parti örgütleri (yerel komiteler, bölge işletme komiteleri vs.), özellikle ve yalnızca parti faaliyetinin yönetimini sürdürmek üzere oluşturuldukları (çalışma?) alanıyla ilgili olarak bütün işleri bağımsız olarak yürütürler; tek tek ve özel işlevleri yerine getiren grupların (teknik, ajitatif gruplar vs.) bağımsızlık derecesi, bu grupları oluşturan merkezi organlar tarafından belirlenir.

7. Kongre ya da MK tarafından onaylanan her örgüt, kendi adına parti yayını çıkarma hakkına sahiptir. Merkez Komitesi, eğer bunu tam hakka sahip 5 komite talep ediyorsa, her örgütün yayını göndermekle yükümlüdür. Periyodik parti yayınının yayıncıları, MK'nın talebi üzerine, onun bütün açıklamalarını basmakla yükümlüdür.

8. Parti Kongresinin onayladığı örgütlerin dışındaki diğer parti örgütleri, MK tarafından onaylanır; yerel şube örgütleri, yerel merkezi örgüt tarafından onaylanır. MK'nın bütün kararları, aynı zamanda gelirlerinin yüzde 20'sini merkezi kasaya aktarmakla yükümlü olan tüm parti örgütleri için, yüzde 90'ını MK'ne vermekle yükümlü olan Yurtdışı Örgütü Komitesi dışında, bağlayıcıdır.

9. Aynı zamanda MK oylarının üçte ikisi ve sözkonusu yerde çalışan parti örgütü mensubu işçilerin oylarının üçte ikisi dağıtılmasından yana ise, MK yerel komiteyi dağıtmak zorundadır.

10. Her parti üyesi ve partiyle herhangi bir şekilde ilişkisi bulunan herkes, açıklamalarının MK'ne ya da MO'nın yazı kuruluna ya da parti kongresine olduğu gibi iletilmesini talep edebilir.

11. Her parti örgütü, en az iki haftada bir faaliyetleri üzerine MK'ne detaylı bir rapor vererek, evraklarını, tüm faaliyetlerini ve üye mevcudunu incelemeleri için hem MK'ne hem de MO'nın yazı kuruluna iletmek zorundadır.

12. Bütün parti örgütleri sorunlarını basit oy çoğunluğu ile karara bağlarlar; özerk örgütler yeni üye alma hakkına sahiptirler. Üye alımı ya da atılması için oyların üçte ikisi gerekir. Komiteler, özerk şube örgütlerine üye alma hakkına sahiptir. Yeni üye alımı ya da üyelerin atılması ile ilgili kararlara karşı, Merkez Komite-sine itirazda bulunulabilir.

MK'ne üye alımı oybirliği ile olur. Komitelere ya da onlara eşit örgütlere, MK ya da özerk şube örgütleri tarafından resmen önerilen adaylar basit oy çoğunluğu ile alınır.

BP TARAFTARLARININ YD.DAKİ İLK

MERKEZİ "KADINLAR KONFERANSI"

7-8 MART 1987'DE YAPILDI!

TKP/ML(B) tarafından yurtdışında örgütlenen ilk kadınlar konferansı 7 ve 8 mart tarihlerinde yapıldı. Bu konferansa —gerek sayısal açıdan gerekse tartışmalara hazırlıklı olarak aktif katılma açısından— ağırlıklı olarak yurtdışındaki kadın parti üyeleri, örgütlü ve örgütsüz kürt, türk, arap, alman milliyetinden kadın arkadaşlar katıldı. Ayrıca KKP/B (ÖK)'nin taraftarı bir kadın arkadaş da konferansa katıldı. Az sayıda erkek arkadaş da konferansa katıldılar, ama esas olarak "dinleyici" ve örgütsel işleri yerine getiren görevliler rolünü oynadılar.

TKP/ML(B)'nin neden böyle bir konferansı doğru ve gerekli bulduğu, böyle bir konferansa hangi itirazların getirildiği, bu itirazların nasıl değerlendirildiği konusunda konferansa MK (çoğunluğu) adına gönderilmiş olan, ve aşağıda yayınladığımız mesajda tavır takınılmıştır.

MESAJ:

"Kadın yoldaşlar, arkadaşlar...

Bugün 8 Mart'ın yıldönümünde toplanan; içeriği, katılımı, hazırlığı açısından İLK olma niteliğine sahip kadınlar konferansını TKP/ML(B) MK adına selamlıyoruz.

Yoldaşlar, arkadaşlar..

Bu kadınlar konferansı bizim açımızdan içeriği bakımından İLK olma niteliğine sahiptir. Çünkü Emekçi kadınlar katılmadan devrim olmayacağı genel gerçeğinin, bizim örgütümüz açısından uygulamada somut olarak ne anlama geldiği, içimizdeki ve çevremizdeki kadınları ilerletme, komünizm davası için aktif savaşçılar haline getirmek için hangi özel siyaset ve tedbirlerin gerekli olduğu sorunu ilk defa —içimizdeki ve çevremizdeki bazı kadın yoldaşların inisiyatifi ele alıp itmesi ile de olsa— genişçe tartışılmaya çalışılacak, bu ko-

nudaki tavrımız sorgulanmaya çalışılacaktır. Bu bağlamda Komintern'in türkçede İLK defa yayınlanmış bazı belgeleri de tartışmaya —elden geldiği ölçüde— sokulmaya çalışılacaktır.

Bu kadınlar konferansı katılımı açısından bir İLK olma niteliğine sahiptir. Çünkü yurtdışında ilk defa bilinçli olarak katılımı kadın ağırlıklı bir konferans —bizim açımızdan— yapılmaktadır. Aynı şekilde çeşitli bölgedeki kadın yoldaşların ve arkadaşların merkezi olarak bir araya getirilmesi de bizim açımızdan bir İLK olma niteliğini taşımaktadır. Bu hiç bir şekilde bu konferansın hazırlıkları içinde yer yer iddia edildiği gibi "kadınların halinden kadınlar anlar", "Kadın sorunları kadın kadına çözülür" vb. anlayışların değil; içimizdeki-çevremizdeki kadın yoldaşların parti politikasının tayinine daha aktif katılabilmeleri için onların kadın olmaları nedeni ile en baştan sahip oldukları belli dezavantajları göz önünde bulundurma, ve onlara daha kolaylıkla aktifleşebilecekleri bir ortam yaratma anlayışının ürünüdür. Bizzat böyle bir katılımlı konferans, konferans içinde üzerinde genişçe tartışılacağını umduğumuz 'özel tedbir' lerden biridir bizim için.

Bu kadınlar konferansı bütün ön hazırlıklar ve onların belgelerinin incelenmesinde de görüleceği gibi hazırlığı açısından da bir İLK olma niteliğini üzerinde barındırmaktadır. Kadınlar sorunu, geçen 8 Mart'tan bu yana, örgütümüz içinde ve çevresinde ileri erkek yoldaşların kadınlar adına konuştuğu bir sorun olmaktan çıkmış, özellikle bir bölgedeki kadın yoldaşların inisiyatifi ele alması ile, çok sayıda kadın yoldaşın tartıştığı, tartışmaya aktif olarak katıldığı bir sorun haline gelmiştir. Bu kuşkusuz bir anlamda, kadın yoldaşların şimdi "kendi sorunlarına" —bunu kadın sorununun yalnızca kadınların sorunu olduğu anlamında söylemiyoruz— kendilerinin doğrudan sahip çıkması anlamında çok olumlu, destek

lenmesi, ilerletilmesi gereken bir gelişmedir. Merkez Komitemiz bu konferansın hazırlığı süreci içinde esas olarak kadın yoldaşlardan özellikle de bir bölgedeki —geçen 8 Mart yazısını hazırlayan— kadın yoldaşlar grubundan gelen önerileri eleştirici bir şekilde değerlendirmek; bu önerileri, bunlar üzerine yürüyen tartışmaları değerlendirmek ve tavır takınma biçiminde bir yol izlemiştir. Hazırlık esas olarak çeşitli bölgelerde tartışmaya katılan kadın yoldaşlar tarafından yapılmıştır.

Bu noktada Merkez Komite'miz 'tavır takınmamak', 'zamanında görüşünü belirtmek' vb. eleştirilere uğramıştır. Bu noktada gelen eleştiriler, ve bu eleştiriler karşısında en azından Merkez Komitesi çoğunluğunun tavrı yazılı-belgeli elinizde olduğundan burada ve bu konuda eleştirinin yanlış bir anlayışa işaret ettiğini belirtip geçmekle; ve Merkez Komitesi'nin kadınlar grubunun çalışmalarını sürekli denetleme imkanı olduğunu ve bunu yaptığını belirtip geçmekle yetineceğiz.

Arkadaşlar, her İLK'te olduğu gibi, bu konferans da gerek içeriği, gerek katılımlı, gerek hazırlığı açısından bir dizi eleştiriye uğramıştır, ve uğrayacaktır. Gündem maddeleri içinde kuşkusuz bunlar üzerinde de durulacaktır. Bu bağintıda biz burada gelinen son noktada Merkez Komitesi içinde azınlığın, ve Parti içinde ve çevresinde birçok yoldışın —ki bunlar içinde kadın yoldaşlar da vardır— bu kadınlar konferansının yapılmasına karşı çıktığını belirtmek istiyoruz. Bu karşı çıkışların gerekçeleri ve motifleri kuşkusuz değişiktir. Bunların her birinin üzerinde durmak bu çerçevede doğru değildir. Ama en çok gelen gerekçe üzerinde durmak gereklidir. Bu konferans yapılmasının diyenlerin çoğunun gerekçesi; "bu kadar iş arasında bu kadınlar konferansının iyi bir hazırlıkla yapılamayacağı, pek fazla bir şey getirmeyeceği" şeklindedir. Bu bağintıda önce bu konferansın hazırlığının belli bir anlamda geçen 8 Marttan bu yana yapılan bir hazırlık olduğunu belirtmek; ikinci olarak da "bu kadar iş" gerekçesinin bir anlamda her zaman getirilerek, bir özel kadın konferansının çıkmaz ayın son çarşambasına ertelenmesine kadar götürebilecek bir gerekçe olduğunu söylemek bize yeterli görünüyor. Bir de bu konferanstan beklenen şeyin ne olduğu, "pek fazla bir şey getirmeyeceği"nin bu bağ-

intıda ne anlama geldiği sorunu var: Bizim bu konferanstan beklediğimiz, öncelikle içimizde ve çevremizdeki kadınların örgütümüz içinde kendi durumlarını nasıl değerlendirdiklerini ortaya koymakları, ve aktifleşmek için Partiden neler beklediklerini özel tedbirler üzerinde tartıştıkları bir forum olmasıdır. Bizzat bu konferansın hazırlığı süreci bile bu noktada atılmış somut adımlardır. Bizzat konferans somut bir adımdır. Küçük bir ilk adımdır, ama ilerlemek için mutlaka atılması; ertelenmemesi gereken bir adımdır. Bu anlamda biz konferanstan pek fazla bir şey beklemiyoruz. Eğer bu konferans kadınlar siyaseti konusunda bundan sonra yapılması gerekenler atılması gereken adımlar, alınması gereken tedbirler konusunda tartışır, bu noktada Parti içi ve çevresinde tartışmayı ilerletecek öneriler üretebilirse, o zaman bizim açımızdan konferans bizim açımızdan bekleneni yapmış olacaktır.

Konferansa karşı çıkanların bir diğer bölümünün gerekçesi de, şimdi Partinin bölünmeye gittiği, ve bu konferansın ayrılık noktaları üzerine tarafların çatıştığı bir alan olacağı, bunun bir şey getirmeyeceği gerekçesidir. Bu konuda da bizim diyeceğimiz şudur: Eğer gündem çerçevesi içinde tartışılırsa, gündem maddeleri içinde ve çerçevesinde anlayış ve yaklaşım farklılıklarının tartışılması kötü değil iyidir. İdeolojik mücadeleye ilerlemenin biricik garantisidir. Bu bağintıda önemli olan tartışmalarda gündem çerçevesi içinde kalmak, akla gelen her soru ve sorunu bu konferansta çözmeye kalkmamaktır. Bu ise tartışmacıların tartışma disiplini; ve divanın yönetimi sorunudur. Biz bu noktada da katılan kadın yoldaşların doğrusunu yapacağına güveniyoruz.

Bu konferansın yukarıda açıkladığımız çerçeve içinde görevlerini başarı ile çözmesi UMUDU VE DİLEKLERİMİZLE HEPİNİZİ BİR KEZ DAHA KOMÜNİST BİR SAYGI İLE SELAMLARIZ. "

Öncelikle TKP/ML(B)in içindeki kadınlara yönelik böyle bir konferansın neden 8 Mart'ta yapıldığının anlaşılabilmesi için ayrıca şunun bilinmesi gerekir:

Başlangıçta bu konferans bazı kadın yoldaşlar tarafından Ocak 1987'de yapılması için önerilen bir konferanstı. Önerilen bu konferansın bir amacı olarak da 8 Mart 1987 eylemlerinin hazırlığı idi. 8 Mart 1987'de geçen 8 Martlardaki gibi mümkün olduğunca geniş bir propaganda-

ajitasyon çalışması yürütülmesi planlanmış, önerilmişti.

Ama Partinin güncel durumu nedeni ile —Parti bilindiği gibi derin ideolojik-siyasi çelişmeler temelinde bölünmüştür, ve örgütsel birbölünme ile de yüzyüzedir— güç bu planı gerçekleştirmeye imkan vermedi. Hem kadınlar konferansını, hem de 8 Mart geniş toplantılarını gerçekleştirme mümkün değildi. Bu durumda Merkez Komitesi tercihini, kadınlar konferansını 7/8 Martta gerçekleştirme yönünde yaptı.

Konferansın gündemi şöyle idi:

Gündem:

1. Açılış, Saygı duruşu, Merkez Komitezi'nin mesajı, gündemin ilanı, gidişat hakkında bilgi.
2. Bölgelerden gelen yoldaşların kendi bölgelerinde teşkilat içinde ve çevresinde kadınların ve kadın çalışmasının durumu hakkında raporları.
3. 1986 tartışma yazısı, bu yazıya getirilen eleştiriler üzerine tartışmalar.
4. Komintern belgeleri üzerine ön tartışma
5. Pratik sonuç ve öneriler.

Bu konferansta yürütülen tartışmalar üzerine geniş bilgi; Konferans öncesinde yazılmış bütün yazıları, Konferansa gelen mesaj ve yazıları da toparlayan geniş bir belge üzerinden devrimci kamuyuna ulaştırılacaktır.

Biz burada bilgi olması açısından yalnızca tek tek gündem maddelerinde hangi sorular ve sorunlar üzerine tartışma yürütüldüğünü ortaya koyacağız:

2. Gündem maddesinde çeşitli bölgelerden kadın yoldaşlar kendi bölgelerinde kadınların durumu ve kadın çalışmaları konusunda bilgi verdiler. Bu maddede tartışmalar öncelikle şu noktalarda yoğunlaştı:

* Tek tek bölgelerde bir anlamda kendiliğinden yürüyen, merkezi bir yönlendirme ve denetimden yoksun yürüyen kadınlar çalışmaları nasıl değerlendirilmelidir?

* Bu çalışmaların merkeziyönlendirmesi ve denetimi gerekli midir? Ne yapılmalıdır?

* Bu kadın gruplarının çalışmalarının merkezinde ne durmalıdır?

3. Gündem maddesinde tartışmalar öncelikle şu sorunlar üzerinde yoğunlaştı:

* TKP/ML(B) kadınlar sorununda ML ilkelere dayalı bir çizgiye sahip midir?

* TKP/ML(B) nin bu konudaki çizgisi nedir?

* Bu çizginin ilerletilmesi (bir bölümü açısından yaratılması) için hangi gö-

revler önümüzde durmaktadır?

* Bu bağtıda reformist-revizyonist görüşler, ve burjuva feminizmine karşı mücadele hangi rolü oynayacaktır?

* Bizim bugün önümüzde duran parti inşası görevleri ile ilgili olarak —Parti inşasının birinci aşamasının başında bulunduğumuz göz önüne alınarak— kadınlar sorunu konusunda esas görevimiz nedir?

* Bu bağtıda: Parti inşasının birinci aşamasında mıyız, yoksa parti öncesi bir grup muyuz? Buna bağlı olarak geniş kadın yığınları arasındaki ajitasyon çalışmasının bütün çalışmamız içinde oynayacağı rol nedir?

* Partide feminist sapma var mıdır? Bu konferansın hazırlığı içinde kadın yoldaşların getirdiği öneriler böyle feminist bir sapmanın göstergesi midir?

* Parti içinde var olduğu ileri sürülen feminist sapmaya karşı mücadele, ne ölçüde erkek hakimiyetini koruma mücadelesi, erkek şövenizminin mücadelesidir?

Gündemin 4. maddesinde şu sorular üzerinde yoğunlaşıldı:

* Komintern'in bu konudaki belgelerinin bugün bizim için anlamı nedir?

* Komintern'in bu belgelerde sözünü ettiği partilerin durumu ne idi? Bizim durumumuz nedir?

* Kitle partileri için getirilen bu önerilerin bizim durumumuza uygulanması mümkün mü?

* Komünist Partilerinin hem kadın üyelerini ve hem de örgütlü kadın sempatizanlarını aktifleştirmek için özel tedbirler alması mümkün ve doğru mudur?

* Kadın parti üyeleri, ve kadın örgütlü sempatizanlar için özel tedbirlerin savunulması, parti içinde kadınların ayrı örgütlenmesini "özel örgütlenme" yi mi savunmaktadır?

* Kominternde özel tedbirler yalnızca kadın yığınları için mi öngörülmüştür?

Gündemin 5. maddesinde ise öncelikle şu soru ve sorunlar üzerinde tartışıldı:

* Konferansın hazırlığında eksik ve hatalar üzerine

* Bunlardan çıkarılan sonuçlar: Bir bölüm yoldaş konferansa hazırlıktaki eksiklik ve belli hatalara rağmen, ileri atılmış, çok olumlu bir adım olarak değerlendirirken, bir bölüm yoldaş —özellikle Konferans sırasında dağıtılan "Feminizm mi? Leninizm mi?" başlıklı yazıyı savunan yoldaşlar— konferansı yetersiz ve bürokratça hazırlanmış, "milliyetçi, mezhepçi, feminist" olarak değerlendirdi, ve "mahkum etti". Bir bölüm yoldaş "fazla bir şey getirmeyen, aslında gereksiz

olan" bir konferans olarak değerdendirdi.

* Dışımızdaki örgütlerin konferansa davet edilmesi sorunu...

* Örgüt içi ve çevresinde var olan kadın gruplarının ve kadın çalışmasının perspektifleri sorunu..

* Kadın grupları önümüzdeki dönemde hangi sorunlar üzerinde yoğunlaşmalıdır? Partinin genel sorunları üzerine mi/özel olarak kadın sorunu üzerine mi? Bu bağında önümüzdeki dönemde Konferansa kadar, parti içinde tartışılan Parti İnşası/ Marksizm-Leninizmin güncel kıstasları gibi sorunlar üzerinde yoğunlaşılmasının doğru olacağı belirtildi. Kadınlar sorunu ile ilgili olarak ise oportünist/re-

vizyonist örgütlerin bu konudaki tavırlarının iş bölümü yapılarak incelenmesi, Komintern belgeleri üzerine tartışmaların sürdürülmesi önerileri getirildi.

* Yapılan kadın çalışmalarının merkezi yönetim ve denetiminin sağlanmasının gereklilik olduğu tespit edildi. Bu sorunun çözümü için öneriler getirildi.

.....

Konferans bir bütün olarak TKP/ML(B)'nin kadınlar sorunu bağintısında, kendi içindeki ve çevresindeki kadınları aktifleştirme sorununda ileri doğru attığı önemli bir adım oldu. Görev bu adımları ilerletmektir.

15. Mart'87 Filiz

Yukarda yayınladığımız yazıda bilgi verildiği gibi, yapılan Merkezi Kadınlar Konferansına KKP/B (ÖK) taraftarı bir kadın arkadaş da katıldı. Aşağıda KKP/B (ÖK)'nin bu yılki 8 Mart dolayısı ile çıkardığı bir KIZIL BAYRAK özel sayısındaki makaleyi, tanıtmak amacıyla yayınlıyoruz:

YAŞASIN 8 MART EMEKÇİ KADINLAR EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

Yaşasın Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü!

Devrim Olmadan Emekçi Kadınlar Kurtulamaz!

Emekçi Kadınlar Katılmadan Devrim Olamaz!

Yıl: 1910,

Yer: Kopenhag,

Olay: İkinci Enternasyonal Kadınlar Konferansı.

Klara Zetkin, Kâthe Dunche ve yoldaşları tarafından bu konferansa aşağıda okuyacağımız öneri sunulur:

"Çeşitli ülkelerin proletaryasının, sınıf bilinçli, siyasi, ve sendikal örgütlerine uygun olarak tüm ülkelerin sosyalist kadınları, en önemli amacı kadınların oy kullanma haklarının elde edilmesine yardım etmek olan bir Kadınlar Günü'nü her yıl düzenleyeceklerdir. Bu talep, tüm kadın sorunuyla bağ içinde, sosyalist anlayışa bağlı olarak ele alınmalıdır. Kadınlar Günü, enternasyonalist bir karaktere sahip olmalı ve dikkatli bir şekilde hazırlanmalıdır."

(Klara Zetkin, Seçme Yazılar, s. 108)

İşte her yıl 8 Mart'ta kutladığımız Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü yukardaki önerinin sözü geçen konferans-

ta onaylanmasıyla gündeme gelmiş ve proletaryanın sınıf mücadelesine bağlı olarak ele alınması gereken kadın hareketinin bir sembolü olmuştur.

Uluslararası Kadınlar Günü olarak 8 Mart'ın tarih olarak seçilmesinin nedeni, ABD'de, 1908 yılının 8 Mart'ında gerçekleşmiş olan bir olaydan kaynaklanmıştır. O gün, ABD'de Newyork'da iğne işçilerinden kadın işçilerin önderliğinde, sosyalist kadınların da yer aldığı bir gösteri düzenlenmiştir. Yüzlerce kadın Ruthgen meydanında, kadınlara oy hakkı verilmesi ve güçlü bir iğne işleri sendikası kurulması talebiyle toplanmış ve örnek bir mücadele vermişlerdir.

Klara Zetkin ve daha bir dizi ABD dışında mücadele veren sosyalist kadının dikkatini çeken bu olay, Uluslararası Kadınlar Günü'nün tarihini belirlemiştir. Elbette ki bu olayı tarih boyunca proletaryanın davasına bağlı kadınların kurtuluşu için verilen örnek mücadelelerden sadece biridir.

8 Mart'ın doğuşunda önder bir rol almış olan Klara Zetkin, kadın sorununu, kadınlar üzerindeki baskıyı Marksist doktrine dayanarak inceleyen ve bu temelde mücadelesini yürüten bir Alman komünisti idi. Dolayısıyla, onun için kadın sorunu sınıfsal bir sorundu. Klara Zetkin'in başında olduğu kadın hareketini temelde burjuva kadın hareketlerinden ayırdeden şey de bu idi.

Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü için sunulan öneriden görülebileceği gibi, aslında 8 Mart, kadınları siyasi mücadele içinde dolayısıyla da işçi sınıfının mücadelesi içinde örgütlemek için bir gündü.

0 günlerde kadın hareketinin en önemli talebi, tüm kadınlar için oy verme hakkının kazanılmasıydı. Oy verme hakkından malı-mülkü olan ya da üniversite mezunu kadınlar, yani burjuva kadınlar faydalanabiliyor — bu da tabii ki burjuvazinin işine geliyordu. Tüm çalışan kadınların oy verme hakkına sahip olması, onların siyasi arenaya çekilmelerini otomatik olarak sağlayacak ve kadınların politikaya çekilmesi, kadınların sosyalizm için mücadelelerini ilerletecek bir faktördü. Proleter kadınlar, çalışan kadınların siyasi özgürlüğü için kazanılması gereken her talep gibi bu kadın-proleterlerinin sınıf sömürsüne karşı, sınıf baskısına karşı vermekte olduğu mücadelede elinde bir araç, kazanılması gereken önemli bir reformdu.

Kadınlara oy verme hakkının tanınması için verilen mücadelenin içeriği; bu mücadeleyi veren çeşitli sosyal sınıflara göre değişen bir içerikti.

Burjuva kadın hareketleri için, oy verme hakkının kazanılması nihai amaçtı. Onlar, sınıf karakterlerinden ötürü, kadın hareketini burjuva demokrasiyle, parlamenter demokrasiyle sınırlamak için mücadelelerini yürüttüler ve hala da öyle yürütmektedirler.

Sosyalist bir kadın hareketi için ise sorun yukarıda bahsettiğimiz gibi kökten farklıdır.

Sosyalist hareket için kadınlara oy verme hakkının kazanılması talebi ve bunun gibi bir dizi siyasi, demokratik talepler, proleter devrim sorununa bağlı olarak ele alınmadığı taktirde burjuvazinin güdümünde kalmaya dolayısıyla da kadınları kurtuluşa götürmemeye mahkumdur. Reformlar için mücadele verilmelidir. Ama bu yapılırken, nihai amacın proleter devrim olduğu unutulmamalıdır. Marksist teorinin reform-devrim sorununa temel yaklaşımı işte budur.

Kapitalist ekonominin gelişmesiyle, kapitalizmin siyasi temsilcisi burjuva sınıfının "Eşitlik, Özgürlük, Kardeşlik" sloganlarıyla siyasi arenada yerini aldığı hepimizin bildiği bir gerçektir. Ama yine bildiğimiz bir gerçek de şudur ki, bu sloganlarla feodal

lerin elinden iktidarı alan burjuvazi, en basit burjuva demokratik hakları bile kadınlara esirgemştir. Burjuvazinin kendine bayrak edindiği öyle bir "eşitlik" kavramıdır ki, toplumun yarısını oluşturan kadınlar oy verme hakkı dahil bir dizi haktan mahrum bırakılmışlardır. Tarih bize, bu burjuva demokratik hakları, burjuvaziden koparmak için verilen mücadelenin bile nasıl zorlu bir mücadele olduğunu, burjuvazinin bir dizi hukuki hakkı vermemek için polisiyle, burjuva devletin diğer baskı organları ile nasıl direndiğini göstermektedir.

Burjuvazi, burjuva demokrasisini son sınırına kadar geliştirmemiştir. Tüm emekçi kitleler gibi kadın kitlelerini siyasetten uzak tutmak ve böylece bürokratik devlet yapısını korumak için burjuva demokratik hakları elinden geldiği kadar kısıtlamıştır ve kısıtlamaktadır. Ve bu anlaşılır bir şeydir, çünkü burjuva demokrasisi en mükemmel şekliyle aldığı çeşitli şekillere rağmen en sonunda burjuvazinin proleter kitleler üzerindeki diktatörlüğüdür.

Bugün burjuva demokrasisinin en geliştiği ülkelerde kadınların bir dizi hukuki hakkı yıllarca verilen mücadeleler sonucu kazanmış olduğu bir gerçektir. Ama bu hukuki hakların mümkün olduğunca burjuvazi tarafından kısıtlanmaya çalışıldığı ve hukuki bir dizi hakkın gerçek hayatla uyuşmadığı da görünen bir şeydir.

Özellikle emperyalist ülkelerdeki bugünün kadın hareketleri içinde en çok göze çarpan talepler

- * eşit işe eşit ücret
  - * cinsiyet ayrımına karşı mücadele
  - * kadınlara karşı uygulanan şiddete -ırza geçme gibi- karşı mücadele
  - * Kürtaj için mücadele vs.
- şeklinde dir.

Bu türden mücadelelerin zorlamasıyla kadınların lehine gibi görünen bir dizi kanun çıkarılmaktadır. Örneğin, Avrupa ülkelerinde, Cinsiyet Ayrımına Karşı Kanun ya da Eşit Ücret Kanunu vb. vardır. Bu kanunlar yakından incelendiğinde, bunların ne kadar yetersiz ve çelişmeli olduğu görülmektedir.

Bütün bunlar, özel mülkiyetin var olduğu sınıflı toplumlarda kaçınılmaz olan şeylerdir. İnsanın insanı sömürsü temelinde inşa edilmiş kapitalist toplum gibi bir toplumdaki değil yalnız gerçekte, sadece hukuk alanında deyim yerindeyse kağıt üzerinde bile bir gerçek eşitlik bulmayı beklemek abestir.

Kadınların kurtuluşu;

* kadınların üretimde erkeklerle eşit bir şekilde aktif yer almasını sağlayacak

* bireysel ev ekonomisini büyük çapta sosyal ekonomiye dönüştürecek

* emekçi kadınların eğitilmesine, siyasi hayatta söz sahibi olmalarına yardım edecek

* bireyin toplumdaki yerini, cinsiyeti ile değil, bireysel niteliği ve çalışma sııyla ölçecek olan sosyalist sistemde gerçekleştirilecektir.

Sosyalist bir devrimden sonrayapılması gereken ilk şey kanun önünde, bir dizi alanda kadınlara gerçek eşitliğin verilmesidir. Ama bu 1917 Büyük Ekim Sosyalist Devriminden sonra, Lenin'in çok doğru bir şekilde söylediği gibi sadece bir ilk adım olacaktır. Lenin şöyle der:

"Tek başına kanunlar tabii ki yetmez ve salt kanunlar bizi memnun etmez. Bununla birlikte, kanun yapma alanında, kadınları eşit bir duruma getirmek için bizden istenen herşeyi yaptık ve bununla övünme hakkına sahibiz. Sovyet Rusya'daki kadınların durumu en ileri devletlerdeki kadınlara kıyasla şimdi en ideal olanıdır. Bununla birlikte kendimize tabii ki bunun sadece başlangıç olduğunu söylüyoruz." (Lenin, Kadınların Kurtuluşu, s. 94-95)

Lenin'in sözünü ettiği bu kanunlar tek başlarına bile, burjuva demokrasisinin "özgürlük" ve "eşitlik" hakkındaki görkemli deyimlerini, cıfcaflı sloganların boş sözlerin bir demokrasisi olduğunu göstermektedir. Fakat sosyalist kanunlarla gerçek hayat arasındaki çelişkinin ortadan kalkması üretimin sosyalist örgütlenmesine, bu örgütlenmenin derecesine bağlıdır. Örneğin ev işi sosyalleşmedikçe kadınların gerçek kurtuluşunun gerçekleşmesi imkansızdır.

Kadınların kurtuluşu için mücadele eden bizler için bu soruna bakış açımız Marksist teori ışığında proleter devrimle ilgili olarak kadın hareketlerini yürütme ve özel mülkiyet ortadan kalkmadan, sınıflı topluma son vermeden gerçek bir kurtuluşa erişilemeyeceği olmalıdır. Buradan hareket ederek, bugün oldukça etkin olan feminist hareketlerin çok kısa bir değerlendirmesini yapabiliriz. Feminizm denilen hareket içinde bir dizi değişik akımları barındıran bir hareketlerdir. Kimisi açık burjuva feminist hareketlerdir, kimisi ise burjuva özlerini "sol feminizm" isimlendirmeleriyle saklayan hareketlerdir. Ama hepsi için

"eşitlik" kavramı burjuva anlamda bir eşitlik olmaktan ileriye gidememektedir. Örneğin, "sosyalist feministler" bir yandan sorunun sınıfsal olduğunu kabul ettiklerini söylerler ama diğer yandan bunun yeterli olmadığını, örneğin, toplumun kadın ve erkeğe karşı tavrının da değişmesinin gerektiğini vs. eklerler. Dolayısıyla fırsat buldukça Marksist teoriyi revize etmekten geri durmazlar. Bir dizi feminist teori, kadın sorununda Marksist doktrininin eksik olduğu, Marksizmin kadın sorununu tam olarak açıklamadığı kısaca Marksizmin eleştirisi temelinde ortaya çıkmış, dallanmış budaklanmıştır.

Kadın hareketi içindeki bu türden hareketlere karşı mücadele etmek önümüzde duran görevlerimizdendir.

Mücadelemizin örgütlü bir şekilde verilmesinin gerekliliği ortadadır. Kadınların kurtuluşu, toplumun sınıflara bölünmüşlükten kurtuluşunun bir parçasıdır ve ona bağlı olarak ele alınmalıdır. Tek başına, bundan bağımsız olarak gerçekleşecek bir şey değildir. Bu sınıflı topluma son vermek için ise proletaryanın kendisini bir siyasi parti olarak örgütlemesi ve partisi önderliğinde proleter devrimi gerçekleştirerek iktidarı ele geçirmesi şarttır. Dolayısıyla tüm kadınlar da proletaryanın partisinde örgütlenmeli ve ona destek olmalıdırlar.

Her ülkede olduğu gibi, Kıbrıs'ta da kadınların kendi haklarını korumak için, kadın haklarını kazanmak için birlikler ve kuruluşlar yok değildir. Emekçi kadınlar da bu hareket içindedirler. Fakat, ne yazık ki, bu örgütler burjuvazinin çıkarları doğrultusunda hareket etmektedirler. Şövenist inançlarla kör olmuş ve devrimci karakterden yoksundurlar.

Geçtiğimiz aylarda, Kıbrıs'ın güneyinde, kuzeydeki Kıbrıs Türk hakim sınıfının Magosa'nın Maraş bölgesine temelli yerleşme yönündeki kıpırdanışlarından ürken Kıbrıs Rum hakim sınıfının Magosa'nın Maraş bölgesine temelli yerleşme yönündeki kıpırdanışlarından ürken Kıbrıs Rum hakim sınıfı kendi şövenist çıkarları için bir kadınlar örgütünü (Magosa Kadınlar Koordinasyon Komitesi Örgütü) kullanarak, güneyde başlayıp birkaç ülkede sürdürülen yirmi günlük şövenist nitelikli gösteriler düzenlemişlerdir. Bu gösterilerde, Kıbrıs Rum burjuvazisi kadınları öne sürmüştür. Bahsi geçen bu kadınlar örgütü Fransız, Yunan ve daha birçok feminist kuruluşun desteğini ve dayanışmasını kazanmıştır. Sözde bu gösteri kadın hakları ile ilgili imiş! Çocukların, annelerinin doğup büyü-

düğü toprakları görmedikleri söylene-
rek, "hümanist" temelde kamuoyu yarat-
maya çalışıyorlar. Bu yerlere işgalin
yerleştiğini söylüyorlar. Evet! İşgal
yerleşti! İşgal vardır! Fakat insaf
"hanımefendiler"!

Kıbrıs'ta işgal var deyip de, sade-
ce türk ordusunu göstermek ya aptal-
lığın ya da şövenizmin göstergesidir.
Ya güneyde? İngiliz üsleri, Yunan
ordusu ve B. M. orduları ne halt edi-
yorlar?

Kuzeyde veya yurtdışında Kıbrıslı
kadın örgütleri yok mudur? Elbette
vardır! Fakat, ne yazık ki, kimileri
milliyetçi düşüncelerle boyanmış, ki-
mileri feminizm çamuruna batmıştır.
Çay partilerini, sosyete toplantıla-
rını kadınlar hareketi olarak nitele-
yenler de vardır! Kadınların kurtulu-
şunun sadece kadınlar tarafından ger-
çekleşeceğine inanarak küçük-burjuvalar
da vardır! Zavallı burjuva hanımefen-
diler! Zavallı feministler! Zavallı
küçük-burjuvalar!

Kıbrıs'ta örnek alınacak bir mücade-
le varsa o da, Palm-Beach oteli önün-
de yaklaşık 189 gün kadın-erkek işçi-
lerinin verdiği yiğit mücadeledir!
Saygı duyduğumuz mücadele Sanayi Hol-
ding'deki, Cypruvex-Sunzest'teki Tür-
kiyeli-Kıbrıslı kadın-erkek tüm işçi-
lerin yiğit direnişleri ve mücadelele-
ridir. Saygı duyduğumuz mücadele top-
rağımıza terleriyle tuz katanların
mücadelesidir! Mücadeleye sınıfsal
olarak bakanlardır!

Kıbrıs'ta son zamanlarda keskinle-
şen sınıf mücadelesinde emekçi kadın-
ların rolü küçümsenemez! Gerek Cypru-
vex-Sunzest grevinde, Sanayi Holding'
de, genel grevde, Palm-Beach oteli
grevinde, Narenciye işçilerinin yürüş

lerinde, son olarak da, 9 Şubat'ta
Sanayi Holding'e bağlı fabrikalarda
işçilerin ekonomik ve demokratik hak-
larının kısıtlanmasına karşı başlattığı
ve halen devam etmekte olan grevlerde
ve gerekse diğer hareketlerde proleter
ve emekçi kadınların büyük ve önemli ro-
lölü olmuştur. Bu mücadeleler, Kıbrıs iş-
çi-sınıfı hareketinin tarihine altın
sayfalar eklemiştir!

Fakat, ne yazık ki bu mücadeleler,
ekonomik taleplerle sınırlandırılmışlar-
dır. Bu mücadelelerin sınıf bilinçli mü-
cadelelere dönüşmesinin zamanı çoktan
gelmiştir. Ekonomik ve demokratik hak-
lar için mücadelenin kapitalist düzene
karşı, burjuvaziye karşı siyasi mücade-
le ile birleştirilmelidir! Bunun için
de, kendiliğindenci işçi-sınıfı hareke-
tinin sosyalizmle kaynaşması gerekir.

Dünyadaki tüm emekçi kadınların bil-
mesi gereken, asırlar boyu kölelikten,
haksızlıktan, eşitsizlikten, baskı ve
zulümden kurtuluşunun sadece proletarya
diktatörlüğü ile gerçekleşecektir.
Emekçi kadınların kurtuluşu kızıl bay-
rağı taşıyan KOMÜNİST PARTİSİ önderli-
ğinde gerçekleşecektir.

Kıbrıs Komünist Partisi/Bolşevik (Ör-
gütlenme Komitesi) Kıbrıs proletaryasının
partisinin oluşturmaları için tüm sınıf-
bilinçli kadın-erkek işçileri, devrim-
cileri, komünistleri bu uğurda bir-
likte mücadele etmeye, güçlerimizi bir-
leştirmeye çağırır!

Mart 1987

KKP/B (ÖK)

YAZI KURULU

Elimizde ayrıca KKP/B (ÖK)'nin son dönemde elimize geçen şu yayınları
bulunmaktadır:

Kızıl Bayrak sayı 3 (Arif Hoca Gerçeği)

Kızıl Bayrak sayı 4 (Süleyman K. Aktaşlı'nın aydınlatıcı bilgileri)

(Bu iki sayı KKP/B (ÖK) hakkında Kıbrıs'ta çeşitli siyasi güçlerin
takındığı tavırlarla ilgili iki bölümlük bir yazıdır)

Kızıl Bayrak Özel Sayı (Yiğit Palm-Beach grevci işçileri Devrimci bir
kararlılıkla daha da ileri)

Bu yayınları, ve KKP B (ÖK)'nin tüm legal yayınlarını BP üzerinden
temin edebilirsiniz.

GERİCİ, KARŞI-DEVİRİMCİ İRAN/IRAK SAVAŞINI VE EMPERYALİSTLERİN SİLAH TİCARETİNİ PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ YAPILDI!

Batı Almanya'nın Frankfurt kentinde, 14 Şubat'ta çeşitli İranlı devrimci örgütlerin eylembirliği içinde düzenleyip, İranlı olmayan çeşitli örgütleri de çağırdıkları; İran/Irak savaşını ve emperyalist devletlerin her iki ülkeye de silah satışını protesto eden bir yürüyüş yapıldı.

Biz BP taraftarları olarak, uzun süreden beri ilk defa İranlı devrimci grupların yanyana geldiği böyle bir eylemi, ortak çağrının içeriğine bir dizi eleştirimiz olmasına, ve çağrının çok geç ulaştırılmasına vb. rağmen desteklemeyi doğru bulduk.

Yürüyüşle ilgili BP adına merkezi bir bildirisi çıkarılarak, bildiri Türkçe, Almanca, ve ilk defa Farsça olarak dağıtıldı.

Aşağıda bu merkezi bildiriye belgeliyoruz:

**BOLŞEVİK
PARTİZAN**

مرکز برای الحاق که ۲ سال است غلبه ای ایران عراق را در یک جنگ ارتجاعی جهان هم انداخته و مرکز
برای هم که هم - فاشیست یعنی رژیم فاشیست عراق

مرکز بر جنگ ارتجاعی ایران و عراق

زند باد جنگ انقلابی بر علیه رژیم طحسینی - فاشیست بآنها و رژیم فاشیست عراق

هفت سال است که جنگ ارتجاعی نهمین دهه به خاطر مانع امپریالیست سوسیال امپریالیست رجوع کرده های
سنگین ایران و عراق را جهان هم انداخته است. این جنگ برای کارگران و دهقانان و زمینداران ایران و عراق
فراز سه ده هزار مرگبار است. یعنی فقر جبری به بار نیامده است.

گواهی نیست گفته شود که این جنگی است که در ایران و عراق از هر خانواده کارگر و دهقان کشته و زخمی گرفته
است!

جنگ برای چیست؟ این جنگ برای تحکیم رژیم طحسینی - فاشیست بآنها تحت نام "الله" که برای -
بازگشت به پیش و بعد نیست! برای صد "انقلاب اسلامی" که در واقع صدر شد انقلاب به کشورهای دیگر
خاک و خانه برای پیوند آوردن ایران - بزرگ بان اسلامیت ( ) در راه "الله" است!

این جنگ به جای راه و فقر فاشیست که رژیم طحسینی - فاشیست بآنها در ایران به خود حمله کرده بود به
خاطر بنیان کردن سنگین نظریه های هر چه وسیع تر برای کور کردن چشم خود های زمینکن با المون دین و
نابینا لیس. اد اد اد

این جنگ در عراق برای پایه ای رژیم فاشیست Saddam حسین برای انحراف افکار مردم های زمینکن از
مبارزه طبقاتی برای رهایی کردن خود های رژیم فاشیست Saddam حسین با المون بان مریم و ناسیو -
نابینا لیس است!

این جنگ دلیل از هر چیز دیگر مانع جنگی که زمان رو به است انقضای بیشتر ل در ده های امپریالیست سوسیال
- امپریالیست است به خاطر تامین مالک های سود های سرشار آنهاست. این جنگ برای ده های امپریالیست

İRAN-IRAK HALKLARINI 7 YILDIR GERİCİ BİR SAVAŞ İÇİNDE BİRBİRİNE KIR-
DIRAN EMPERYALİZME, DİNCİ-FAŞİST HUMEYNİ REJİMİNE VE FAŞİST IRAK RE-
JİMİNE ÖLÜM!

Kahrolsun gerici İran-Irak savaşı YAŞASIN İran'da dinci-faşist Molla rejimine ve Irak'ta faşist Baas rejimine karşı DEVİRİMCİ SAVAŞ!

İran'ın ve Irak'ın ezilen halk yığınlarının; emperyalizmin, sosyal-emperyalizmin ve gericiliğin çıkarları uğruna hunharca birbirinin üzerine saldırtıldığı lanet olası gerici savaş 7 yıldır sürüyor.

İran'ın ve Irak'ın işçilerine, köylülerine, emekçilerine yüzbinlerle ölüm; felaket, gözyaşı, kan, sefaletten başka birşey getirmedi bu savaş. Bugün Irak'ta ve İran'da bu savaşta ölü ve yaralı vermemiş tek işçi-köylü, emekçi ailesi kalmamış dense yeridir!

Neden bu savaş? Bu savaş, İran'da dinci-gerici faşist Molla rejiminin iktidarını sağlamlaştırmak; "Allah" adına ortaçağa dönüşten başka birşey olmayan "İslam Devrimi" denen karşı-devrimciliği diğer Ortadoğu ülkelerine taşımak, "Allah aşkına" pan-islamist Büyük-İran'ı yaratmak(!) için! Bu savaş, İran'da dinci-faşist Molla rejiminin yığınlara vadettiği refah ve mutluluk yerine getirdiği daha büyük sefaleti, işsizliği, açlığı gözlerden gizlemek, emekçi yığınların gözünü din ağusu ile, milliyetçilik ağusu ile boğmak için!

Bu savaş, Irak'ta faşist Saddam Hüseyin rejiminin iktidarını ayakta tutmak; Irak emekçi yığınlarının dikkatlerini sınıf mücadelesi sorunlarından saptırmak, Pan-Arabizm, Baas milliyetçiliği ağusu ile kitleleri Saddam Hüseyin'in faşist rejimi ardında birleştirmek için!

Ve bu savaş, herşeyden önce Ortadoğu'da bu savaştan —kendi kontrolleri altında sürdüğü sürece ve ölçüde— korkunç kârlar elde eden emperyalist, sosyal-emperyalist güçlerin aşırı kâr isteklerini tatmin etmek için! Emperyalist/sosyal-emperyalist güçler için bu savaş bugün en kârlı silah satış, ve deneme alanlarından biri durumundadır.

Böyle "kârlı" bir savaş; kontrol altında olduğu sürece, Ortadoğu'daki statüko korunduğu, şu veya bu emperyalist büyük güç lehine/aleyhine önemli bir değişme göstermediği sürece, ne kadar uzun sürerse, o kadar iyidir! Yeter ki kontrolden çıkma durumu olmasın!

Savaşın iki yandan biri lehine sonuçlanma ihtimalinin belirttiği noktada —İran'ın son Basra saldırısı sırasında, Basra'nın düşme ihtimali ortaya çıktığı durumda görüldüğü gibi— Ortadoğu'da statükonun koruyucuları derhal doğrudan devreye girmektedir. ABD emperyalistleri derhal onlarca savaş gemisini Lübnan açıklarına yığmakta; Kıbrıs'ta, Türkiye'de Amerikan ve NATO üsleri hummalı hazırlıklara girmekte; dünya kadar İran'ın ardında olduğunu söyleyen Rus sosyal-emperyalizminin güdümündeki Suriye, açıkça "Basra'nın alınmasına izin verilemeyeceğini" ilan etmekte; Batılı emperyalist başkentlerde TÜRK faşistlerinin Musul-Kerkük'ü askeri hareketle ele geçirerek, petrolü kontrol altına alma planları konuşulmakta, ve Türk hakim sınıfları ve onların faşist rejimi "ilericiliğin-gericiliğe", "laikliğin-Şeriat" karşı mücadelesi ile de maskelenmiş bir ideolojik saldırı ile, Ortadoğu'da savaşa doğrudan müdahalenin hazırlıklarını yapmaktadır. Türk hakim sınıfları İran-İrak savaşından, bölgede en fazla kâr elde eden güçlerden biridir. Şimdi onlar bu kârlarını Musul-Kerkük'ü de "Misak-ı Milli" sınırları içine alarak arttırmak çabası içindedir.

Rus sosyal-emperyalistleri "gelişmeleri dikkatle izledikleri" ve Ortadoğu'da kendi çıkarlarının tersine gelişmelere göz yumamayacaklarını açıkça ilan etmektedirler!

Bugün üretilen dünya petrolünün yarısından fazlasının geldiği Ortadoğu, bütün emperyalist büyük güçler için vazgeçilmez bir dalaş alanıdır. Bu alanda statükodaki en küçük değişmeler, emperyalist büyük güçler için kaybedilmiş, ya da kazanılmış milyarlar demektir! Onlar bugün Ortadoğu'da halkların birbirini yemesinin gerçek suçluları, sorumluları, kışkırtıcıları, suç ortaklarıdır. Bugün içinde yaşadığımız ve "demokratik" olmakla övünen Batı Alman emperyalist devleti, bu devletin gerçek efendileri emperyalist Batı Alman burjuvazisi, Ortadoğu'da süren savaşların, bu arada İran-İrak savaşının kanlı suç ortaklarından, sorumlularından biridir. Bugün İran-İrak halklarının başına yağan bombaların bir dizisinin üzerinde "Made in Germany" damgası vardır. Heckler und Koch, MBB, Daimler-Benz, Magirus-Deutz vb.... bu ülkelere ölümü satmaktadır. Batı Alman emperyalizmi hem İran, hem Irak ile "iyi ilişkiler" diye adlandırılan emperyalist sermaye ihracı, ticaret, askeri vb. iyi ilişkiler içindedir. Batı Alman emperyalist devleti bir yandan siyonist İsrail ile sıkı ilişkiler içinde iken, diğer yandan Arap gericileri ile de ilişki içindedir. Batı Alman emperyalizmi, Türk faşistlerinin en büyük ihracatçısı ve ithalatçısı durumundadır... Türkiye'de devrimcilere, işçilere, köylülere, Kürt ulusuna yönelen faşist namluların gerisinde, Batı Alman emperyalizminin de çirkin yüzü sırtılmaktadır.

Kısaca Ortadoğu'da da: Nerde bir domuzluk varsa, gerisinde Batı Alman emperyalizmi de vardır! Ve Alman silahları ve Alman parası Ortadoğu'da da ölüm saçmaktadır! Bütün "demokrasi" lafları sahtedir! Onlar da Amerikan emperyalistleri gibi, İngiliz, Fransız, Japon emperyalistleri gibi, ve bütün emperyalist büyük güçler gibi Ortadoğu halklarının düşmanı, kan emicisi, katilidir! Humeyniler, Saddam Hüseyinler, Evrenler, emperyalist büyük devletlerin işlerini gören birer oyuncaktan başka birşey değildir. Fonksiyonu tükenen gider, yerine yenisi gelir...

Ne zamana kadar???

Ta ki işçi sınıfı, ezilen halklar birbirini emperyalistlerin ve gericilerin çıkarları uğruna, "Allah aşkına", "din aşkına", "vatan-millet aşkına", ve daha bilmem ne aşkına boğazlamayı bırakıp; kendi sınıf çıkarları uğruna kendi sınıf kardeşleriyle omuz omuza, kendi ülkelerinde hakim sınıfların iktidarlarını devirmek için devrimci savaşa atılıp, bu savaşta zafer kazanana kadar!

Ta ki gerici, haksız, emperyalist savaşların kaynağı, devrimci savaşlarla; işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimleri, sosyalist devrimlerle; PROLETER DÜNYA DEVRİMİ ile kurutulana kadar!

Ta ki bugün işçilerin, köylülerin elinde, kendi sınıf kardeşlerine çevrilmiş ve kan kusan silahlar; emperyalizmin kâr amacıyla halkların eline tutuşturduğu bu silahlar, halkların gerçek düşmanlarına, her türden gerici, faşist rejimlere, emperyalizme, sosyal-emperyalizme çevrilene kadar! Ve o günler mutlaka gelecektir!

Görev, işçi sınıfı devrimcileri açısından o günlerin yaratılması için aktif mücadeledir!

Görev, o günlerin mustucusu ve yolgöstericisi işçi sınıfının Marksist-Leninist partisini yaratmak için mücadeledir! Bugün İran-Irak gerici savaşına karşı doğru mücadele, devrimci savaşın, yani İran'da dinci-faşist Molla rejimini, Irak'ta faşist Baas rejimini demokratik halk devrimi ile yıkmak için savaşların propagandası ve hazırlanmasıdır. İran ve Irak'ta komünistlerin bugünkü gerici savaşta görevi devrimci bozgunculuktur.

Bugün İran-Irak'a silah satan emperyalist ölüm tacirlerine karşı doğru mücadele, onların emperyalist yüzlerinin teşhiri, ve onlara karşı da devrimci savaşın propagandası ve hazırlanmasıdır. Biz bütün devrimcileri, anti-emperyalistleri bu mücadeleye çağırıyoruz! İran-Irak gibi faşist rejimlere şu veya bu emperyalist ülkenin artık silah vermemesi, ancak böyle bir mücadelenin yan ürünü olarak, ve ancak sözkonusu ülkenin işçilerine, emekçilerine mücadele talebi olarak savunulduğunda devrimci bir taleptir! Bizim devrimcilerden talebimiz, böyle haklı bir talebi, böyle bir anlayışla, ve böyle bir mücadelenin parçası olarak savunmalarıdır!

- KAN EMİCİ, DİNCİ-FAŞİST MOLLA REJİMİNE ÖLÜM!
- FAŞİST IRAK REJİMİNE ÖLÜM!
- İRAN-IRAK HALKLARI BİRLEŞİN, SİLAHLARI BAŞ DÜŞMANINIZA, EMPERYALİZMİN UZANTISI HAKİM SINIFLARINIZA ÇEVİRİN!
- ORTADOĞU'DA SAVAŞA DOĞRUDAN MÜDAHALE HAZIRLIKLARI İÇİNDEKİ KEMALİST TÜRK FAŞİZMİNE ÖLÜM! YAŞASIN TÜRKİYE'DE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ!
- YAŞASIN KÜRT-TÜRK-ARAP-İRAN-ERMENİ VE BÜTÜN MİLLİYETLERDEN ORTADOĞU HALKLARININ EMPERYALİZME, SOSYAL-EMPERYALİZME, HER TÜRDEN GERİCİLİĞE KARŞI DEVRİMCİ MÜCADELELERİ!
- EMPERYALİZME, SOSYAL-EMPERYALİZME, HER TÜRLÜ GERİCİLİĞE ÖLÜM!
- İran-Irak-Afganistan-Nikaragua-Şili-Türkiye vs.... Nerde bir domuzluk varsa... Orda mutlaka Batı Alman emperyalizmi de vardır!
- BATI ALMAN EMPERYALİZMİNE ÖLÜM!
- YAŞASIN PROLETER DÜNYA DEVRİMİ! YAŞASIN PROLETER ENTERNASYONALİZMİ!

Yürüyüşe bizim katılımımız, çağrının elimize geç geçmesi sonucu ne yazık ki istediğimiz düzeyde olmadı. Yine de BP, bu yürüyüşü blok kurarak destekleyen tek "yabancı" örgüt durumunda idi. Batı Alman örgütlerin yürüyüşe katılımı ise ancak bildiri dağıtma, ya da "temsilci" düzeyinde katılma biçiminde oldu.

Yürüyüşe katılım toplam 1600 kişi civarında idi. Bu açıdan da yürüyüş başarılı bir yürüyüştü.

Aşağıda ayrıca, eski Yazı Kurulu üyesi R. Başak'ın çıkan merkezi bildiriye getirdiği eleştiriyi de belgeliyoruz:

"GERİCİ İRAN/IRAK SAVAŞINI PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ İÇİN ÇIKARDIĞIMIZ MERKEZİ BİLDİRİYE BİR ELEŞTİRİ:

En başta şunu açıkça vurgulamalıyım ki, gerici İran/Irak savaşını ve özellikle B. Alman emperyalizminin gerek İran'a gerekse Irak'a silah satmasını vs. protesto için, başta İranlı devrimci-demokratlar olmak üzere, bizlerin ve bazı Alman demokrat ve ilericilerinin, böylesi bir merkezi eylemde birleşmeleri olumlu bir adım, enternasyonalizm açısından büyük bir değere sahiptir.

Ben bu yazıda eylemin değerlendirmesini yapmayacağım. Eylem için çıkardığımız

merkezi bildirinin temel bir hatasına değineceğim.

Gerici İran/Irak Savaşı

Kürdistan'sız ele alınamaz!

Bildiri Marksizm-Leninizmin haklı-haksız savaş ilkesinden yola çıkarak, proleter enternasyonalisti ve anti-emperyalist, anti sosyal-emperyalist bir temel üzerinde sorunu ele alıp yargılamaktadır.

Bu ve daha başka özellikleri ile, hiç kuşku yok ki, bildiri doğru bir öze sahiptir. Ne var ki, bu doğru öz Kürdistan sorununa değinilmediği için yaralanmıştır.

Hemen herkes çok iyi bilmektedir ki, gerici İran/Irak savaşı, gerek coğrafi olarak gerek insan materyali olarak önemli ölçüde güney ve doğu KÜRDİSTAN parçalarında sürmektedir.

Yine hemen herkes çok iyi bilmektedir ki, gerek doğu Kürdistan (yani İran Kürdistanı) gerek güney Kürdistan (yani Irak Kürdistanı) çok önemli bir toplumsal temelle sahip, devrimci, ilerici Kürt ulusal ve sosyal mücadelelerine sahnedir.

Örneğin doğu Kürdistan'da Komeleh ve İran Kürdistan Demokrat Partisinin çok önemli bir etkinliği vardır.

Güney Kürdistan'da başta Irak Kürdistan

Demokrat Partisi olmak üzere, Celal Talabani vb. grupların etkinliğinde, 10 bin km'lik bir alan kurtarılmış bölge durumundadır.

Yine herkesin bildiği gibi, gerek islamcı faşist Humeyni iktidarı gerekse faşist Saddam Hüseyin iktidarı, Kürdistan bölgesindeki bu güçlerle ilişki ve çatışma içindedir.

Barzani ve Celal Talabani grubu açıkça Humeyni iktidarı ile ittifak kurmuştur. Ve Saddam iktidarına karşı "mücadelede" İran'a dayanmaktadır.

İran Kürdistan Demokratik Partisi uzun süre Saddam iktidarı ile ittifak kurarak, Humeyni iktidarına karşı savaşmıştır.

Bütün bunlara, Kuzey Kürdistan'da her geçen gün biraz daha etkinlik sağlayan ve özellikle güney Kürdistan'da üslenen PKK unsurunu eklediğimizde; Kürdistan'ın İran/Irak savaşı içindeki yerini daha yakından tanıyabilir ve doğru bir temelde değerlendirebiliriz.

Ortadoğu'da, başta ABD emperyalistleri ve Rus sosyal-emperyalistleri olmak üzere, her türden batılı büyük emperyalist güçler hegemonya peşinde koşmaktadır. Bugünkü şartlarda bunların içinde ABD ve Rusya önplanda yer almaktadır.

ABD ve bölgedeki bütün işbirlikçileri, Irak yönetimini açıktan desteklemektedir. Bunlardan biri de Türk devletidir. Türk devleti, İran/Irak savaşı karşısında sürekli bir şekilde "üstü örtülü" de olsa, Irak yanında yer almıştır. 4 Mart'ta güney Kürdistan'a yapılan saldırı, başka şeyler yanında bu ittifakın da bir gereğidir.

Bölgede anti-emperyalizm temelinde değil ama, anti-Amerikancılık temelinde hareket eden güçler, Suriye, Libya, İran ve daha başka ülkelerdir.

Ne var ki, İran/Irak savaşı karşısında, anti-Amerikancı devletlerin bir birliklikleri, daha doğrusu sağlam bir birliklikleri yoktur.

Bunun sebepleri üzerinde bu yazıda durmayacağız, çünkü bu sorun kendi başına ciddi bir sorun olarak yargılanmak zorundadır.

Bölgede varolan durumu ve savaş karşısında tarafların tutumlarını çok kaba bir biçimde böylece tespit ettikten sonra, şunu belirtmek istiyoruz:

İran/Irak savaşının yarattığı boşluktan ustaca yararlanmasını bilen ve bölge devletlerinden herhangi birinin desteği ile, Kürdistan'ın özellikle güney parçasında "bağımsız bir Kürdistan devletinin" kurulma imkanı, elle tutulur bir nesne

halindedir.

Böyle bir devletin kurulması şartlarında, bölgenin hemen bütün ülkelerinin sınırlarının yeniden tespiti bir kez daha gündeme gelecektir.

Yine böyle bir durumda, sürmekte olan İran/Irak savaşı kapsam ve yönelim olarak köklü bir şekilde değişecektir.

Çünkü böyle bir durumda, faşist Türk devletinin savaşa fiilen girmesi artık mutlak haline gelecektir. Türk devleti, 1974'te Kıbrıs'ı işgal ederek, Kuzey Kıbrıs'ı kendine bağlayarak "yavru vatan" yaratma emperyalist siyasetini, böyle bir durumda "Kerkük ve Musul'u" ele geçirmek için haydi haydi uygulayacaktır. Ve daha şimdiden bunun hazırlıkları çok yönlü bir şekilde sürmektedir.

Bölgede bir Kürt devletinin kurulması, Rus sosyal-emperyalistlerinin de politikasını değiştirecektir. Onlar günümüze kadar "Kürt" sorunu karşısında "bekle-gör" tavrını izlediler. Ne ki son dönemlerde, bu politika yerini, "Kürt sorunu ile yakından ilgilenme" politikasına bırakmaktadır. Burjuva basınına izlediğimizde bunun belirtilerini açıkça görürüz.

Daha sayılabilecek bir dizi nedenden dolayıdır ki, İran/Irak savaşı doğrudan Kürdistan sorunu ile içiçe olan bir sorundur. Ve bu durumda İran/Irak savaşına karşı takınılan bir tavırda, Kürdistan'dan söz etmemek, Kürdistan olgusunun bu gerici savaşla bağını kurmamak şeklindeki bir tavrın, önemli bir hata olduğu açıklık kazanmaktadır.

Merkezi bildirimiz birincisi bu yönüyle hatalıdır.

İran ya da Irak Devletine Dayanarak, Kürt Ulusal Bağımsızlık Mücadelesi Zafere Götürülemez!

Yukarda da belirttiğimiz gibi, gerek güney Kürdistan'da gerekse doğu Kürdistan'da "Kürt ulusal mücadelesi" verme adına hareket eden bazı güçler, Saddam ve Humeyni rejimi ile ittifak içindedirler.

Esas çalışma alanı Türkiye-Kuzey Kürdistan olan PKK, İran/Irak savaşı karşısında tümüyle yanlış ve "kendi milliyetçiliğini" çıkış alan bir yaklaşımla, dolaylı olarak Humeyni iktidarına destek sunmaktadır.

PKK kendi dünya görüşü açısından İran/Irak savaşını, bu savaşın Ortadoğu ve özel olarak Kürdistan'da oynadığı rolü vb. değerlendirmekte ve sonuç olarak, bu gerici, yağmacı savaşın DEVAMINDAN YANA TAVIR TAKINMAKTADIR.

O bu bağında aynen şöyle demektedir:

"O halde, bölgedeki devrimci ve ilerici

gelişmelere uygun tek çözümün savaşın ve mücadelenin daha çok yoğunlaştırılması, Saddam rejiminin yıkılarak Irak'ta demokratik bir yönetimin kurulması olacağı açıktır. Eğer böyle bir gelişmenin önündeki engeller aşılırsa, İran ve Suriye böyle bir çözümde tam olarak anlaşılırlarsa, buna bağlı olarak Irak'ta muhalefetin birliği yaratılır ve bu temelde etkin bir gelişme ve mücadele içine girilirse ve yine gerekli dış güçlerle bu temelde ilişki içinde olunursa, önümüzdeki dönemde böyle bir gelişme ve çözüm ortaya çıkartılabilir." (Serxwebun, S.58, s.14, Ekim 1986)

PKK, alıntı yaptığımız yerin hemen üstünde, "ateskes" önerisinde bulunmanın "Saddam'ın ve tüm gerici güçlerin istemi" olduğunu vurgulamaktadır.

Irak'ta kurulacak "demokratik yönetim" ve bununla "Kürdistan'ın kurtuluşu" arasındaki bağı ise şöyle koymaktadır:

"Irak'ta Saddam rejiminin yıkılması ve demokratik bir yönetimin kurulması demek, Kürdistan sorununda demokratik bir çözüme ulaşılması demektir."

Gerek bu alıntıları gerekse ilgili yazıyı bütünlük içinde ele aldığımızda, başlıca şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır:

- PKK İran/Irak savaşına Leninist bakış açısı ile değil, pragmatist ve "kendi milliyetçiliği" temelinde yaklaşmaktadır.
- PKK için anti-emperyalistlik, aslında anti-Amerikancılıktır.
- Suriye ve İran kendi aralarında tam olarak anlaşabilir de, dış güçlerle de ittifakı sağlarsa, ve bütün bunlar yanında Irak'taki muhalefet birleşir de etkinlik kazanırsa, Saddam rejimi yıkılır. Ve böylece "Kürdistan sorununda demokratik bir çözüme" ulaşılır.
- PKK için, bölgede İran, Suriye, Libya, Güney Yemen vb. devletler ilerici devletlerdir.

Bunun için, bir İran'da islamcı faşist Humeyni iktidarı altında ezilmekte olan Kürtlerin ulusal kurtuluş mücadelesinden ve İran rejiminin yıkılmasından PKK şimdilik söz etmemektedir.

Bütün bu ve daha başka noktaları dikkate aldığımızda, bir PKK'nın da diğer "Kürt örgütlerinin" çoğunluğunun izlediği politikayı takip ettiği ortaya çıkmaktadır. Yani, Irak Kürdistan Demokrat Partisinin açıktan islamcı-faşist Humeyni iktidarı ile ittifak kurmasını, PKK da en azından bu belgesinde teorik olarak doğru bulmaktadır.

İşte bütün bu olguları dikkate aldığımız-

da, merkezi olarak çıkan bildiride a) İran/Irak savaşı ile Kürdistan'ın doğrudan bağının kurulmamış olmasının; b) Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi adına, İran veya Irak rejimleri ile ittifak kurma politikasının, içinde bulunulan şartlarda Karşı-Devrimin değirmenine su taşımak olduğu ve böyle bir politika ile Kürt ulusal mücadelesinin zafere götürülemeyeceğinin vurgulanmamış olmasının önemli bir hata olduğu ortaya çıkmaktadır.

Ben bu yazı ile, gerici İran/Irak savaşının değerlendirmesini yaptığım ve bununla Kürt ulusal mücadelesinin kesişme ve ayrılık noktalarını işlediğim iddiasında değilim. Sadece bazı yönleri ile soruna değinmiştir.

Özellikle, İran ve Irak rejimi ile ittifak kurarak, "Bağımsız Kürdistan" mücadelesi yürüten örgütlerin izledikleri bu çizginin etrafı bir şekilde ele alınarak işlenmesi, bugünün koşullarında bir gerekliliktir.

Bu anlamda PKK bağıntısında söylenenler, söylenmesi gerekenlerin sadece bir kısmıdır.

Bu yazı, hatamızın tespitini ve konuya daha ciddi bir şekilde eğilmemiz gerektiğini bilinçlere çıkardığı ölçüde, amacına ulaşmış olacaktır.

Recai Başak
9/3/1987"

Bu eleştiri ile ilgili olarak Yazı Kurulunda yürütülen tartışmada tam bir fikirbirliğine varılamamıştır.

* Yazı Kurulundaki tüm yoldaşlar, "Gerici İran/Irak savaşı" üzerine çıkarılmış bir bildiride mutlaka Kürdistan sorununun ele alınması gerektiği, bunun yapılmamasının temel bir hata, önemli bir hata olduğu şeklindeki değerlendirmeyi reddetmektedirler.

Bu bildirinin —bütün bildiriler gibi— ancak belli sınırlı bir konuyu ele aldığı; ve ele aldığı konularda doğru ML tavrı yaydığı, yürüyüşün esas amacı, çağrısı vs. bağıntısında doğru tavırlar takındığı görülmektedir.

Bunun ötesinde, bu bildiride Kürdistan sorununun da tartışılmasının ve bu savaşla bağının kurulmasının da yanlış olmayacağı, evet bunun bildiriye güçlendireceği, doğru olacağı konusunda da Yazı Kurulu üyeleri hemfikirdir. Ancak bunun yapılmamış olmasının nasıl değerlendirileceği konusunda fikirbirliği yoktur. Bir bölüm arkadaş, bunu temel, önemli vb. olarak görmeseler de, her halükarda hata olarak değerlendirmekte, bir bölüm yoldaş ise bunu bir eksiklik olarak değerlendirmektedir.

* R. Başak'ın getirdiği ikinci eleştiriye

GUAFS'IN BİR AÇIKLAMASI

Aşağıda GUAFS'ın (Yurtdışındaki Afganlılar Genel Birliği) Afganistan'daki son gelişmeler, uydu rejimin "barış çağrısı" vb. üzerine bir açıklamasını yayınlıyoruz.

Yapılan manevraların somut teşhiri açısından olumlu bulduğumuz bu değerlendirmeye, GUAFS'ın birçok belgesinde eleştirmiş olduğumuz, "devrimci çözüm yolunun propagandası" bağıntısındaki eksikliği içinde taşıyor.

YERSİZ İYİMSERLİK

Batılı yayın organları, Afganistan'daki Sovyet politikasının değişiminden büyük bir iyimserlikle haber veriyorlar. Sovyetler Birliği'nin "ağır değirmen taşı" Afganistan'dan kurtulmaya çalıştığı iddia ediliyor. Bunu, Sovyet basınındaki eleştirel açıklamalara, "ateşkes önerileri" ve Kabul'deki uydu rejimin "uzlaşma politikası"na dayandırmaya çalışıyorlar. Sovyet basınındaki "eleştirel" açıklamalar demagojik ve ikiyüzlüdür. Bir taraftan "Afgan Devrimi"nin halktan büyük destek bulmadığı eleştirilmekte, ama diğer yandan da batılı emperyalistlerin müdahalesi önplana geçirilmektedir. Diğer bir deyimle, Afganistan'da "devrimciler" (uydu rejim) bir "karşı-devrim"le (Afgan direniş hareketi) ile karşı karşıyadır. Bu "eleştirel" açıklama, Afgan direniş hareketinin ve onun kendi kaderini tayin hakkı, bağımsızlık ve özgürlük için mücadelesini karalamaktan başka anlama gelmez.

Kukla Necip'in önerileri, yeni birşey de sunmamaktadır. Yeni ve demagojik bir ifade ile eski politika. Necip, "uzlaşma politikası"nı bazı önkoşullara bağlamaktadır.

"Uzlaşma Komisyonu"nun olağanüstü bir toplantısındaki konuşmasında şunları açıkladı: "Öncekinden daha güçlü olduğumuz için bu adımı atabiliriz... Afganistan'daki devrimci süreç durdurulamaz... Afganistan demokratik cumhuriyeti yaşıyor ve güçleniyor." Sonuçta şunları söyledi: "Güçlü, sadık ve güvenilir dostlar, yani Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler, bloksuz ülkeler ve ilerici güçler bizden yanadır. Onlar bize yardım ettiler ve kötü günlerimizde de bizi yalnız bırakmayacaklardır." "... radikal gruplar bizimle uzlaşmayı ve görüşmeyi reddettiler ve halk iktidarının yıkılışına kadar silahlı mücadeleyi sürdürmeye kararlılar. Biz, halkın temsilcileri olarak barış istiyoruz. Dünya barışa muhtaç, dünya insana muhtaç. Barış hareketinin

başında, dünyada barışın kabul edilmiş kalessi Sovyetler Birliği duruyor."

Övgülerinden ve yağcılığından bağımsız olarak, Necip, kendisini ve "Demokratik Halk Partisi"ni "halk iktidarı" ve ezilen halkın "temsilcisi" olarak ortaya koymaya çalışıyor. Kendi önderliği altındaki "devrim" durdurulamazmış ve "Demokratik Halk Partisi" yaşıyormuş ve güçlüymüş... Başka bir deyimle, bu şu anlama gelmiyor mu? Biz başkalarıyla uzlaşmaya hazırız, ama bizim önderliğimiz altında. Diğer bütün güçler bizi "halkın temsilcileri" ve "halk iktidarının taşıyıcıları" olarak tanımalı ve bize tabi olmalı.

Necip ayrıca, kendisinin ve kendisi gibilerin devamla Moskova'nın köleleri olarak kalmak istediklerini açıkça dile getiriyor. 1987 Ocak'ının sonundaki Comecon'a girme anlaşması ile, Kabul'deki rejim "sosyalist kampa" daha da sıkıca bağlandı. Bu da, Afganistan'dan işgalci birliklerin çekilmesi halinde, Moğolistan türü bir konumun korunması olanağı vermektedir.

Sosyal-emperyalistler, bu ikiyüzlü politika ile bir taşla iki kuş vurmak istemektedirler: Bir yandan uşaklarını meşru hükümet haline getirmek, ve bunlara (bugüne kadar sahip olmadıkları) bir kitle temeli yaratmak, diğer yandan da direniş hareketini ve Afganistan halklarını bölmek ve dünya kamuoyunu yanıltmak.

ABD emperyalizmi ile Avrupalı müttefikleri arasında, Gorbaçev'in Afganistan'la ilgili yeni önerileri üzerine görüş ayrılıkları vardır. ABD, yeni önerilere kuşkuyla baktıkça, AET devletleri "ateşkes" ve "uzlaşma politikası"nı selamlamaktadırlar. Amerikalılarla Batı Avrupalılar arasındaki farklı tutumların nedeni, farklı çıkarlarda yatmaktadır. ABD emperyalistleri, rakiplerini Afganistan'da sıkıştırmak istemektedir. AET devletleri ise Sovyetler Birliği ve diğer Doğu Avrupa ülkelerindeki çıkarlarını düşünmektedir. Sovyet atom tesislerinin tamir edilmesi amacıyla 5 milyarlık

bir iş için, Avrupalı tekellere SB tarafından sinyal verilmiştir. Bay Brandt'ın alelacele Afganistan direniş hareketine, rejimin "yeni önerilerini" kabul etmesi "öğüdü" vermesi ve Alman basınının Kabul Hükümetinin "uzlaşma politikasını" büyük bir iyimserlikle yayması bir mucize değildir.

Sovyetler başından beri, Batı Avrupalı emperyalistlerin yardımını hesaba kattı. Özellikle de Avrupa'daki belirli Afgan politik çevrelerinin Kabul'deki uydu rejimle uzlaşma düşüncesini "düşünmek üzere" tartışmaya sunduklarını farkettileri andan itibaren.

Gerici islamcı gruplar, "yeni uzlaşma önerilerini" geçici olarak reddettiler. Onların tavrı ama, kendi mali destekçilerinin (Suudi Arabistan, ABD) ve Afgan kamuoyunun tavrına ve ülke içindeki direniş hareketinin nasıl gelişeceğine bağlıdır. Belirli Afgan politik çevrelerinin,

rejimle görüşme masasından uzak durmalarının nedeni, Afganistan halkının Necip türünden kuklalarla görüşme sürdürmeme doğrultusundaki sarsılmaz iradesidir.

Afganlıların talebi, yine bütün Sovyet birliklerinin Afganistan'dan derhal ve koşulsuz olarak çekilmesidir. Afganistan halkları, kendi kaderlerini tayin hakkı için savaşıyorlar ve kendi kaderlerini bizzat kendileri belirleyeceklerdir.

- BÜTÜN SOVYET İŞGALCİLERİNİN AFĞANİSTAN'DAN DERHAL, KOŞULSUZ ÇEKİLMESİ

- UYDU REJİMİN İKİYÜZLÜLÜKLERİ BAŞARISIZLIĞA MAHKUMDUR.

- HER HALK, EGEMEN, BAĞIMSIZ VE ÖZGÜR YAŞAMA HAKKINA SAHİPTİR.

- KAHROLSUN KABUL'DEKİ UYDU REJİM!

***
*****
*****

T"K"P 15'LERİ NASIL ANIYOR?

Rus sosyal-emperyalizminin yeminli uşağı, karşı-devrimci T"K"P, bu yıl da Ocak ayı içinde yurtdışında birçok alanda, bugünkü T"K"P'nin adından başka hiçbir benzerliği olmayan Mustafa Suphi ve yoldaşları tarafından 1920'de kurulan TKP'nin kurucularının Kemalîst-faşistlerce katledilmesinin yıldönümünde "anma toplantıları" düzenledi.

Bu toplantılara çağrını modern-revizyonist, karşı-devrimci T"K"P, "15'leri anma komitesi" adına çıkardığı bir bildiri üzerinden yaptı.

Söz konusu bildiriye kabaca bir göz atıldığında bile, T"K"P'nin 15'leri anmasının büyük bir siyasi sahtekarlık olduğu, T"K"P'nin 15'lerin siyasi görüşlerinin savunucusu olmadığı görülmektedir.

Söz konusu bildiride ilk kaba bakışta bile şunlar göze çarpmaktadır:

KEMALİZMİ AKLAMA:

Mustafa Suphi ve yoldaşları, TKP'yi kurduktan birkaç ay sonra, Sovyetler Birliği'nden Anadolu'ya geçmişlerdir. Ve onlar kurtuluş savaşında önderliği TKP'ye kaptırmak istemeyen Kemalîstlerce düzenlenen bir komploda hunharca katledilmişlerdir. Kemalîstler her ne kadar bu siyasi cinayetin sorumluluğunu üzerlerinden atmaya çalışırlarsa da, bütün belgeler bu cinayetin Kemalîstlerce hazırlandığını göstermektedir. O halde 15'leri anmak demek, herşeyden önce Ke-

malistlerin daha kurtuluş savaşının başlarında komünistlere karşı hangi siyaseti izlediklerinin gösterilmesi, Kemalîstlerin sosyal devrim düşmanı, işçi sınıfı ve halk düşmanı faşist yüzlerinin teşhiri demektir. 15'leri anma komitesi adına çıkarılan bildiride ise Kemalîstlere karşı tek laf yoktur.

Bildiride şöyle denmektedir: "66 yıl önce işlenen bu cinayet, Türkiye'deki en gerici güçler ulusal kurtuluş savaşımızın daha ileri yol almasını, bir demokratik devrime dönüşmesini engellemek istiyorlardı."

Burada T"K"P'nin sözünü ettiği "EN GERİ Cİ GÜÇLER" kesinlikle Kemalîstler değildir. Çünkü T"K"P M. Kemal hakkında böyle bir değerlendirmeye kesinlikle sahip değildir. Tersine T"K"P için M. Kemal ilerici, anti-emperyalist vs.dir. Bu durumda, T"K"P'nin "en gerici güçler" dediği daha başkaları olmak zorundadır. TKP bunların kim olduğunu açıklamıyor. Ancak o bu değerlendirmesi ile açık bir biçimde Kemalîzmi aklamaktadır. Bu durum da Kemalîzm hayranı ve kuyrukçusu T"K"P için tümüyle anlaşılırdır.

TÜRK ŞÖVENİSTİ TAVIR:

TKP daha kuruluş programında "ulusların kendi kaderini tayin hakkı"nı programına yazmış bir parti idi. O, çeşitli ulusların ve milli azınlıkların bir "İşçi-Köylü Sovyetleri Cumhuriyeti" birliğinde, federatif birliğinden yana tavır takınıyordu. O halde 15'leri gerçekte anmak demek, onların

izinde Türk şövenizmine karşı tavır takınmak, Kürt ulusunun ayrılma hakkını ve tüm milliyetlere tam hak eşitliğini savunmak demektir, bunu gerektirir. Ama 15'leri anma komitesi adına çıkarılan bildiride bu konuda tek söz yoktur. 1987 Ocak'ında çıkan bir bildirideki bu "eksiklik" Türk şövenizmi ile değil de başka nasıl açıklanabilir?

Kuzey Kürdistan ve Kürdistan'ın diğer bölgelerinde hemen her gün silahlı çatışmaların sürdüğü, Kürt emekçileri ve ulusal kurtuluşçuların alçakça katledildiği bir dönemde bile tek kelime söylememek, ancak T"K"P gibi gırtlığına kadar Türk şövenizmine batanların marifeti olabilir.

12 EYLÜL ÖNCESİ DÜZENİ AKLAMA:

Bildiride şöyle denmektedir: "Kovulan Alman, İngiliz, Fransız emperyalizminin yerini Amerikan emperyalizmi aldı. 12 Eylül darbesinin getirdiği Evren-Özal rejimiyle ÜLKEMİZ ULUSAL BAĞIMSIZLIKTAN, EGEMENLİK HAKLARINDAN YOKSUN, ABD EMPERYALİZMİNİN UYDUSU HALİNE GELDİ."

Bu sözler çok açık bir biçimde T"K"P'nin, 12 Eylül öncesi Türk faşist devletin "bağımsız" ve "egemenlik haklarına" sahip bir devlet olarak gördüğünü göstermektedir. Ve böylece T"K"P'nin faşist Türk hakim sınıfları ile arasındaki "çelişki"nin Devrim/Karşı-Devrim çelişkisi değil, Karşı-Devrimin kendi içindeki çelişkisi olduğu bir kez daha açığa çıkmaktadır.

T"K"P yukardaki tezi ile, hiçbir muğlaklığa yer vermeksizin, "ülkemizin" 12 Eylül sonrası ABD'nin "uydusu" haline geldiğini, 12 Eylül öncesi Türk devletinin bağımsız olduğunu vs. savunmaktadır.

Onun bu karşı-devrimci tezi, hala T"K"P hakkında ham hayaller besleyen ve onunla "eylembirlikleri" kuran birçok devrimci gücün gözlerinin açılmasına belki bir yararda bulunur diye düşünüyoruz.

T"K"P "HALKIN PARTİSİ"DİR:

Bildiride şöyle denmektedir: "TKP'nin ülkemizin gerçeklerine, bugününe ve geleceğine ilişkin düşüncelerinin geniş kesimleri sarması komünistlerle halk yığınları arasındaki bağların koparılma-yacağının göstergesidir. ÇÜNKÜ KOMÜNİSTLER HALKIN ÇIKARLARINDAN AYRI ÇIKARLAR PEŞİNDE KOŞMUYORLAR." T"K"P'nin bugün "halk" tanımından neyi anladığını bilmek için, onun yayınlarına kaba bir göz atmak yeterlidir. T"K"P,

MHP ve Evren-Özal ikilisi dışında hemen bütün hakim sınıf partilerini, işçileri, köylüleri vs. halk olarak ele almakta ve bunların tümünün "demokrasi mücadelesi"nin öğeleri, "halk" olduğunu savunmaktadır.

Yani böylece bir yanda işçi sınıfı ve tüm ezilen-sömürülen emekçi halk yığınları ile, diğer yanda cunta hükümeti ile/cunta ile çelişmesi olan hakim sınıf kesimleri ve onların partilerinin arasındaki köklü çıkar zıtlığı gözlerden gizlenmekte, işçi sınıfı ve emekçi yığınlar hakim sınıfların güya demokrasi savunan kesiminin kuyruğuna takılmaya çalışılmaktadır. "Halkın partisi" teorisinin ardında yatan gerçek budur.

Bunun ötesinde, "komünist" olma iddiası ile ortaya çıkan bir partinin, yani işçi sınıfının partisi olma iddiasında, bu anlamda da öncelikle işçi sınıfının —uzun erimde insanlığın çıkarları olan— çıkarlarını savunma iddiasında olan bir partinin, sınıfsal niteliğini vurgulayacak yerde, "bütün halkın partisi" olduğunu vb. açıklaması, Marksizm-Leninizm açısından, bunu savunanın Marksizm-Leninizme saldırı pozisyonunda olduğundan başka birşey göstermez. Halk içine Demireller, Ecevitler, Erbakanlar vb.leri ve onların çıkarlarını savundukları sınıf ve katmanlar da alındığında, T"K"P'nin ne olduğu büsbütün açık görülür.

O bugün Türkiye'deki faşist rejimle iktidar dalaşı içinde olan Rus sosyal-emperyalizminin çıkarlarının "halk adına" savunuculuğunu yapan uşak bir siyasi partidir. "Halkın partisi", Kruşçev modern revizyonizminin teorik "hazine"sinin bir parçasıdır.

T"K"P'NİN "DEMOKRATİK TÜRKİYE'NİN YOLU" DEDİĞİ YOL, TÜRKİYE-KUZEY KÜRDİSTAN'IN RUS SOSYAL-EMPERYALİZMİNE PEŞKEŞ ÇEKİLMESİ VE UŞAĞI KONUMUNA GETİRİLMESİNİN YOLUDUR:

Bildiride, "15'lerin yüce anısı demokratik Türkiye'nin yolunu aydınlatıyor" denmektedir. T"K"P bugünün koşullarında "demokratik Türkiye" şiarını atarken, Türk hakim sınıflarının devleti yıkılmaksızın, bu devlet çerçevesi içinde bir "demokratik hükümeti" anlamaktadır. O böylesi bir "demokratik hükümeti" MHP ve Evren-Özal ikilisi dışında bütün güçlerle gerçekleştirme anlayışındadır. Uzak vadede, T"K"P'nin "demokratik Türkiye"den anladığı ise, Rus sosyal-emperyalizminin uydusu bir Türkiye-Kuzey Kürdistan'dır.

Biz kararlılıkla haykırıyoruz: Mustafa Suphi ve 14 yoldaşını, karşı-devrimci T"K"P'nin "anması" siyasi sahtekarlıktır!

Suphi ve yoldaşları mücadelemizde yaşıyor! Rus sosyal-emperyalizminin sadık uşağı, karşı-devrimci T"K"P: Suphi ve yoldaşlarından kirli elinizi çekiniz!

AÇIKLAMA:

BP sayı 35'in çıkarılmasından sonra, BP sayı 35'in hazırlığı içindeki tartışmalar ve alınan kararlar sonucunda BP Yazı Kurulunun içinde yer alan "azınlık"tan M. Onur ve R. Başak sözlü olarak istifa ettikleri bilgisini verdiler.

BP sayı 36'nın hazırlığı için yapılan toplantıya bu arkadaşlar katılmadılar, toplantıya "Açıklamamızdır" başlıklı yazılı bir açıklamayı, ekte gönderdikleri kısa bir mektupta getirdikleri "BP'de basılması" talebi ile gönderdiler.

Biz bu yazıyı, bu yazı ile ilgili Yazı Kurulu çoğunluğu değerlendirmesini, sözkonusu yazıda atıfta bulunulan bazı yazıları, Merkez Komitesi'nde istifalar ve Yazı Kurulu'ndaki gelişmeler hakkında alınan kararları, yani kısaca istifa konusundaki tüm belgeleri, devrimci kamuya BP ve Bolşevik yanında yayınlamaya başladığımız "Tartışma Yazıları" başlıklı yayın organında sunacağız. Bu tartışmayı izlemek isteyen bütün devrimcileri, sözkonusu yayın organında sunulacak belgeleri incelemeye çağırıyoruz.

Bundan bağımsız olarak, okuyucuya kısaca şu bilgileri vermek istiyoruz:

M. Onur ve R. Başak'ın istifalarının — kendi getirdikleri— temel gerekçeleri, BP sayı 35'de basılmış olan; Savaş adlı bir devrimcinin "Poliste ve Cezaevinde Tavrı Bağıntısında Kadro Siyaseti Üzerine Bazı Düşünceler" başlıklı yazısına M. Onur ve R. Başak'ın getirdikleri yazılı eleştirilerin bu yazı ile birlikte basılması talebinin Yazı Kurulu çoğunluğunca reddedilmiş olmasıdır.

Onlara göre bu uygulama, "YK üyelerinin eşit haklara sahip olduğu üzerine söylenen sözlerin YK çoğunluğu için anlamsız ve boş sözler olduğunu açıkça göstermiştir."

Onlar "bizzat sorumluluğunu taşıdıkları bir yayın organında basılan bir yazı hakkında eleştirilerini basamadıktan sonra, o yayın organında YK'da kalmayı tümüyle saçmalık olarak görmekte"dirler.

Onlara göre "YK çoğunluğu gelinen yerde artık sorunları oy çokluğu ile çözme yolunu kesin bir şekilde tutmuştur".

"YK çoğunluğu siyasi güvenilirliğini yitirmiştir, o günü birlik bir politika izlemektedir" vb.

M. Onur ve R. Başak'ın bu gibi gerekçelerle Yazı Kurulundan istifa etmiş olmaları, onların yanlış parti anlayışının ürünüdür. Onların Yazı Kurulu üyele-

rinin eşit haklara sahip olmasından anladığı, her Yazı Kurulu üyesinin veto hakkına sahip olduğu, Yazı Kurulu içinde çoğunluk kararı alınmasını "eşit hakka sahip olma anlayışına karşı davranış" olarak değerlendiren bir tavidir. Onların pratikte uygulama için önerdikleri iki yol vardır:

Ya BP'de ancak oybirliği olan yazılar çıkar (ki bugünkü ideolojik-siyasi bölünmüşlük ve bunun hemen her alana yansıdığı gözönünde tutulduğunda, böyle bir uygulama, bir anlamda BP'nin çıkışını durdurmak, ya da seviyesini aşırı ölçüde düşürmek anlamına gelir), ya da her ayrılık noktasında azınlık ve çoğunluk ayrı ayrı tavrı takınır. (Ki bu BP'yi kesinlikle bir tartışma yayın organına dönüştürür. Bu ise hem yanlıştır, hem de III. Konferansın açık kararına terstir.)

Bunun ötesinde, R. Başak ve M. Onur'un sözkonusu yazıya eleştirilerini, bunlar "eleştiri" olduğu için değil, seviyesiz olduğu, tartışmayı bir adım bile ilerletmeye hizmet etmeye yaramayan bir yazı olduğu için basmayı reddettik. Yazıyı Tartışma Yayın Organında bastığımızda, okuyan her devrimci bu yazının nasıl bir yazı olduğunu, ve Yazı Kurulu azınlığının hangi yazılarının basılmaması —BP'de basılmaması!— üzerine istifa ettiklerini görüp değerlendirecektir.

Biz, ideolojik-siyasi bölünmüşlük ortamında aynı parti içinde hareket etmenin belli kurallar çerçevesinde mümkün olduğunu düşünüyoruz. Demokratik merkeziyetçiliğin bütün Marksist-Leninist partiler için (ve tüm Marksist-Leninist örgütler! için de —bunu azınlığımızın "biz zaten parti değiliz" kıvırtmacası için söylüyoruz) geçerli ilkelerinden biri, azınlığın çoğunluğa uyma ilkesidir.

Ama R. Başak ve M. Onur, bizim "sorunları oy çokluğu ile çözme yolunu tuttuğumuzu" söylemektedir. Biz ideolojik-siyasi sorunların oy ile "çözülmeyeceğini" biliyoruz. Ve iddiamız da hiçbir zaman bu olmadı. Ama evet, BP'de neyin yayınlanıp yayınlanmayacağına, eğer oybirliği ile karar verilemiyorsa, oy çoğunluğu ile karar verilir. Bundan şikayetlenenler gerçekte Marksist-Leninist ilkelerden birşey anlamamışlardır.

Yazı Kurulu çoğunluğunun siyasi güvenilirliği vb. konusunda burda birşey söylemeye gerek görmüyoruz.

Bizim görüşümüze göre, Yazı Kurulu azınlığının Yazı Kurulundan istifası Marksist-Leninist açıdan yanlış; ama azınlığın savunduğu çevreci görüşler temel alındığında anlaşılır bir adımdır.

Bu adım, azınlığın bir bölümünün daha

III. Konferansın hemen ertesinde istedikleri olmadığı zaman merkezi görevleri boykot menşevik tavrının Yazı Kurulu içinde sürdürülmesidir. Mahkum ettiğimiz bir tavidir.

Yazı Kurulundan "azınlığın" istifası sonucu, Yazı Kurulunun çoğunluğunu oluşturan yoldaşlar, bu görevi tümü ile üstlenmişlerdir.

Elinizdeki BP "azınlıksız" BP Yazı Kurulu tarafından hazırlanmış bir BP'dir.

Bütün BP taraftarlarını, BP Yazı Kuruluna destek vermeye, eleştiri, öneri, yazıları ile BP'yi desteklemeye çağırıyoruz.

BP Yazı Kurulu
15 Mart 1987

AÇIKLAMA:

BP'nin istifa etmiş Yazı Kurulu üyelerinden biri olan R. Başak, 22.2.1987 tarihli bir yazı ile şu açıklamanın yapılmasını talep etmiştir:

"YK yazısında, üzerinde tartıştığımız "GKK Özeleştirisi Üzerine" yazının (Bkz. BP s.34, s....) "devrimci kamuoyuna" açılmasına benim karşı olduğum söylenmektedir.

Ben bu bilginin doğru olmadığını, ispatlanamaz bir iftira olduğunu belirtmek istiyorum. Ben ilgili yazının BP üzerinden basımına karşı çıktım. Yoksa bu yazının devrimci kamuoyuna açılmasına değil.

Bu talebimin, YK çoğunluğunun açıklaması ile birlikte önümüzdeki BP'de basılmasını talep ediyorum."

Bu konuda BP Yazı Kurulu olarak söyleyeceklerimiz şunlardır:

+ Sözkonusu yazı üzerine Yazı Kurulunun bir bölümünü, azınlığını

oluşturan M. Onur, R. Başak imzalı yazıya karşı BP Yazı Kurulu çoğunluğu tavrı takınmıştır. Bu yazıda R. Başak'ın yayınlanma konusundaki tavrı ile ilgili olarak söylenenler aynen şöyledir:

- "Aynı yoldaş, getirdiği eleştiriler temelinde yazının ve eleştirisinin BP üzerinden yayınlanmasına karşı çıkıyordu."

- "Recai Başak'ın BP'de yayınlanmama konusundaki tavrını sürdürmesine rağmen..." (BP 34, s.25)

Görüldüğü gibi, R. Başak'ın bu yazının "BP üzerinden basılmasına" karşı çıktığı söylenmektedir. Hal böyle iken, R. Başak'ın yukardaki biçimde bir açıklama yapma "ihtiyacının" nerden kaynaklandığını bilmiyoruz. Hele hele BP'de söylenmemiş sözler üzerine "ispatlanamaz iftira" vb. değerlendirmelerin yapılmasını "sinir bozukluğu"ndan başka birşeyle açıklayamıyoruz.

+ Biz şunu da açıkça belirtiyoruz (Madem ki R. Başak'ın tartışmak istediği budur): R. Başak Yazı Kurulu toplantısında, sözkonusu yazının ve eleştirisinin yalnızca BP'de yayınlanmasına karşı olduğunu açıklamakla kalmamış, aynı zamanda nerede yayınlanmalı sorusuna çok berber bir biçimde "iç yayın organında" cevabını vermiştir. Ve bu tavrını da sonuna dek sürdürmüştür. Olgu budur.

R. Başak'ın burdaki tavrını, yanlışlığı açıkça görülen bir tavrıda, özeleştirisi yapacak yerde, durumu kurtarmaya yönelik "açıklamalar" getiren yanlış bir tavrı olarak değerlendiriyoruz.

KANADA BOLŞEVİK BİRLİK GRUBUNUN, BP'NİN BİR MESAJINA DOĞRUDAN ELEŞTİRİ GETİREN BİR YAZISININ ÇEVİRİSİNİ, VE BUNA TAVİR TAKINAN BİR YAZIYI, YER DARLIĞI NEDENİ İLE BİR DAHAKİ SAYIMIZDA YAYINLAYACAĞIZ.

FAŞİST TÜRK HAKİM SINIFLARININ PLANLADIĞI ZORAKİ GÖÇ İLE İLGİLİ GENİŞÇE BİR MAKALEYİ DE BİR DAHAKİ SAYIMIZDA YAYINLAYACAĞIZ.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL'IN TEORİ VE PRATİĞİNDEN ÖĞRENELİM!

[illegible]

ÇEVİRİ DİZİSİ NO: III

KOMÜNİST ENTERNASYONAL BELGELERİNDE:

KADIN SORUNU

- KOMÜNİST KADIN HAREKETİ İÇİN YÖNERGELER
- KOMÜNİST ENTERNASYONAL KONGRELERİNDE TARTIŞMALAR

BOLŞEVİK PARTİZAN YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ .....s. (iv)

1. KOMÜNİST KADIN HAREKETİ İÇİN
YÖNERGELER (KEYK tarafından 1920'de
"Komünist Enternasyonal" dergisinde
yayınlanmıştır)..... s. 1
2. Komünist Enternasyonal I. Kongresi
Tutanakları'ndan (Mart 1919)..... s. 27
3. Komünist Enternasyonal II. Kongresi
Tutanakları'ndan (Temmuz/Ağustos 1920). s. 28
4. Komünist Enternasyonal III. Kongresi
Tutanakları'ndan (Haziran/Temmuz 1921):
KADINLAR HAREKETİNE İLİŞKİN RAPOR. s. 29
5. Komünist Enternasyonal IV. Kongresi
Tutanakları'ndan (Kasım/Aralık 1922):
KADINLAR ARASINDA KOMÜNİST ÇALIŞMA s. 55
6. Komünist Enternasyonal V. Kongresi
Tutanakları'ndan (Haziran/Temmuz 1924).. s.102
7. Komünist Enternasyonal VI. Kongresi
Tutanakları'ndan (Temmuz 1928)..... s.103
8. Komünist Enternasyonal VI. Kongresi
Tutanakları'ndan (Temmuz 1928)..... s.104
9. Komünist Enternasyonal VI. Kongresi
Tutanakları'ndan (Temmuz 1928)..... s.105
10. Komünist Enternasyonal VII. Kongresi
Tutanakları'ndan (Temmuz 1935):
BİRLİK CEPHESİ VE KADINLAR..... s.106
11. Komünist Enternasyonal VII. Kongresi
Tutanakları'ndan (Temmuz 1935):
BARİŞ MÜCADELESİ VE KADINLAR..... s.108
12. Komünist Enternasyonal VII. Kongresi
Tutanakları'ndan (Temmuz 1935):
Uluslararası Kadın Sekreteryası'ndan
KİRSANOVA yoldaşın konuşması..... s.111
13. Komünist Enternasyonal VII. Kongresi
Tutanakları'ndan (Temmuz 1935):
DİMİTROFF Yoldaşın Konuşması Üzerine
Karar'dan..... s.119

BOLŞEVİK

YVRİMCİ TEORİ OLMADAN DEVRİMCİ PRATİK OLMAZ!

BAT 1987

FIATI: 10 DM

TKP/ML(B)
III. KONFERANSI
RAPORU

- II -

SAYI 18

BOLŞEVİK

DEVRİMCİ TEORİ OLMADAN DEVRİMCİ PRATİK OLMAZ

ARALIK 1986

FIATI: 7,5 DM

TKP/ML(B)
III. KONFERANSI
RAPORU

- I -

SAYI 17

4. - DM

BOLŞEVİK PARTİZAN

**Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkeren hemû welatan yekbîn! Karkeren hemû welatan û gelen bîndest yekbîn!**

Mırın jibo Emperyalizme, Rejima olperest û faşist a Xumeyni re û Rejime faşista Iraqê ewan ku gelên İran û Iraqê dîdın telefkırın!

BIMRE ŞERÊ PAŞVERÛ YA IRAN Û IRAQÊ !

BIJÎ ŞERÊ ŞOREŞGERÎ LI ÎRANÊ LI DIJÎ REJÎMA OLPEREST Û FAŞİST YAN MELLAN Û LI IRAQÊ REJÎMA FAŞİST YA BAAS !

Şerê ku gelên İran û Iraqê ji bo menfeetın Emperyalizmê Sosyalemperyalizmê û kevneperestiye bî xwînxwarî êrişî ser hev dîkîn heft sale dom dîke.

Ew şer ji karkeren, qundiyan û zehmetkeşên İran û Iraq re bê bî sed hezaran kuştın, felaket, xwîn û bedbextiye tu tîştêk nani. Ger iro lî İran û Iraqê mala ku dî şer de mîroveki xwe ne hatiye kuştın qanji ne hatiye bîrindar kırın tune, bî qotın raste!

Jibo çî ew şer? Ew şer, jibo mezbut kırına hukumdariya rejima olperest, kevneperest û faşist a Mellên lî İranê; jibo bî navê "Xwedê" şunda çune kurumvesta tari, bîrına "şoreşa islami" ji welaten rojhilata navîn re û ji bo "evîn ji xwede re" awakırine(!) Iraneka gewre (mezın) û pan-islamisti! Rejima olperest û faşist qan Mellan lî İranê ji gel re refah û xweşbexti wadkırîbun, lê belê şuna wan sefalet bekari û birçiti anîn. Ev şer jibo van tîştan lî ber çavên wan veşêrın wanan bî ol û netewetiye axû dîkîn!

Ev şer tê dom kırına, ji bo Saddam Huseyinê faşist hukma rejima xwe lî ser nîqan bîhêle; karkeran dî meselên tekoşına çinide şaş bika û heza karker û zahmetkeşan bî anuqa pan-erebizme û netewetiya Baas re yekitiye lî dora rejima faşist avabîba!

Û ew şer beri her tîştî jibo têr kırına sudên hezên emperyalist û sosyal-emperyalistan —ta ev şer dî bin kontrola wan da bîmine— lî rojhilata navîn!

Hezên Emperyalist û Sosyal-Emperyalist iro dî vi şeri de bî firoştina çekên xwe sudên qırîng dîkîn û ev şer ji bo wan meydana ceribandına çekane.

Ev şerê bî sud ta dî bin kontrolê de be ta lî rojhilata navîn statûya niha be parastın û ev şer ji bo heza vi qanji wê Emperyalizmê tu quhartinê çêneke û çikas dom bike ewqas başe! Tenê bîra ew ji bin kontrolê dernekeve!

Qawa nihayata şer jibo aliki ji herdu hêlan nişan dîde — mîna êrişa dawî lî ser Basrayê û ketina Basraye ihtimal bû parastvanên statûya rojhilata navîn cida dîkevin devrê. Emperyalistên yekitiya Emeriki cida bî dehan keştiyan xweyan cenqê lî ber Lûbnanê civandın ser herdu; lî paqqahên Nato de yê lî Tırkiye û Kıbrısê ji bo êrişê amadakariya xwe dîkırın. Xulamê Sosyal-emperyalistan Suriye heta do alikari İranê dîkır, lê iro eşkere "ketina Basrayera xê destûr nê dayın" ilam dîke; Faşistan Tırk lî paqtextên welatên emperyalisten rojava lî ser amadekırına planên êrişa leşkeri ji bo Musul û Kerkûkê û lî ser qirtına nevta wan dîpeyivin; çinên ser destên Tırk û rejima wan ya faşist iro dî tekoşına maska idolojik te mîna "pêşveruti dîji paşveruti" û Laiqi dîji şeriatê mudaxale şer amade dîkîn. Çinên serdestên Tırk yek ji hezên herema rojhilata navîna ku ew zêdetır dî vi şer a de sud dîke. Ew dîxwazın bî qirtına Musul û Kerkûkê dî nar sinorên "Misak-ı Milli" de sudên xwe zêdetır bîkîn. Sosyal-emperyalisten Rus eşkese dîbejin ku ew "buqeran bî itina taqîp dîkîn" û ewê ji buqerên dîji menfeetên wan re destûr nedîn. İro zêde nivî nevta ku lî dîne tali dîbe lî Rojhilata navîne û ji ber vê yekê ev herem jibo hezên emperyalist cihê pevcunê ye. Lî

vi cihî dî statuyede quhartınaka biçuk jî bo emperyalistan wenda kîrînan yan jî qezeng kîrîna milyare ye. Ew iro lî rojhilata navîn sedemên hev qîr kîrîna gelanên û mesulên, tehrîkar û hevşîrîkên curma telef bûna wanên. Dewlata Elmenya, emperyalista rojava û beqên burjuwa yê dewlata Elmaniya, emperyalist ku bî dewleta xwe yê "domoqratik" pesna xwe dîdî iro lî rojhilata navîn dî serê Îran û Iraqê de hevşîrîkên xwînrijînan û yek jî tehrîkanan iro bombên lî ser pîran mohra "Made in Germany" heye. Heckler û Koch, MBB, Daimler-Benz, Magirus-Deutz û diji wan welatan re mirîne dijiroşin. Emperyalizma Elmanya rojava bu navê(!) "peywendiyê baş" hem bî Îranê hem jî bî Iraqê peywendiyên sermaye sadîrkîrîne (ihracat), ticarî, leşkerî û wê dî heye. Dewlata Elmenya rojava ya emperyalist lî alîkî lî gel Îsraila siyonistîre lî alî dî jî lî gel qaşverayên erebre peywendiyên xwe hene. Emperyalizma Elmenya rojava sadîrker (ihracat wan) û warîdkerê (ithalat wan) faşîstên Tîrke. Lî Tîrkiye, paş lûlên çekên faşîstan diji şoreşgeran, karkeran, qundiyan û gelê Kurd rûşîya emperyalizma Elmenya rojava jî xuyaye.

Bî kurtî lî rojhilata navîn jî: Lî kudere baraztî lî wîra emperyalizma Elmenya rojava jî heye! Lî çekên elman û diravên elman jî lî rojhilata navîn da dîkî sedemên kuştîna mirovan. Ew jî mîna hemû hezîr emperyalist dijmînê, xwînmijê û cenayetkerê gelên rojhilata narîne. Xumeynî, Seddam Huseyin û Evren jî bo kar û barê dewlatên emperyalîstên mezî tenê lîstekqegen wezîfa kê bîqede dîce û şûna wî yê nû bê.

Ta kenî???

Ta çîna karkerên û gelên bîndest jî bo menfeeten Emperyalistan û paşverûyan, jî bo "Xwedê", "Ol", "Welat-Netewî û nîzanîm tîştên dî herda fetîsandîne berdîn jî bo menfeetên xweyên çînî bî bîrayên xweyên çînîra mîl bî mîl dî û dî welatan xwe jî bo şîkandîna nîrê hûkumdariya çînen serdest têkevî şerê şoreşgerî û dî vî şerî de ta pîroziye bî dest xwexî.

Heta bî şerên şoreşgerî, şoreşên gelî û domokratîk dî pêşenga çîna karkerên de, şoreşên sosyalîst û bî şoreşê dîne ya proleter kani (kaynak) ya şerên paşveru nehêq û emperyalîst bê mîçîqandî!

Heta çekên dî destên karker û gundiyan da ku ew iro herdu bî van çekan telef dîkî. Heta karker û gundî çekên dî dest xwe de iro jî bo telef kîrîna hevdu bî kar tînin bîzîwirînan ser dijmînên gelan, ser rejîman paşveru û faşîst lî ser emperyalîst û sosyal-emperyalîzmê! Û ev rojan -e îlem bîn.

Wezîfa şoreşgeran çîna karkerên jî bo hatîna van rojan tekojîneka tun dî be.

Wezîfa jî bo damezirandîna partiya marxîst-lenînist ya çîna karkeran tekoşîne ku ew pêşeng û rêberê wan rojane.

Îro diji şerê Îran û Iraqê tekoşîna rast yanê diji rejîma olupurust û faşîst yan Mellan lî Îranê û diji rejîma faşîst ya Baas lî Iraqê amadekîrînan û propaganda kîrîna şerê şoreşgerîye. Jî bo Komunistên Îran û Iraqê wezîfa iro, dî vî şerî de sabota şoreşgerîye.

Îro lî diji ticarên çekan yê emperyalîst tekoşîna rast teşîr kîrîna rûyê wane. Û lî diji wan amade kîrîna propaganda şerê şoreşgerîye. Em jî bo vî tekoşînê banga hemû şoreşger û antiemperyalîstan dîkî! Ev yanî ew welatê emperyalîst dîbê edî çekan nefroşe jî rejîmen faşîst yê lî Îran û Iraqê re. Ger ev taleba jî alî karker û zehmetkeşên wî welatî mîna felqek jî tekoşînê bêparastînan tenê wê demê ev daxwazîyaka şoreşgerîye. Jî hemu şoreşgeran re daxwazîya me vî daxwazîye bu awayê felqek jî tekoşîne parastîne.

- MIRIN JI REJÎMA XWÎNMIJ, OLPEREST Û FAŞÎST YAN MELLAN RE!
- MIRIN JI REJÎMA FAŞÎST YA IRAQÊ RE!
- GELÊN ÎRAN Û IRAQÊ YEKBIN ÇEKÊN XWE BÎZÎWÎRÎNIN SER DIJMINÊN XWEYÊN ESAS YANÊ SER ÇÎNEN SERDEST KU XULAMÊN EMPERYALÎZMENIN!
- MIRIN JI REJÎMA KEMALÎST Û FAŞÎST YA TIRK RE KU AMADE KARÎYE MUDAXALE ROJHILATA NAVÎN DIKE!
- BÎJÎ ŞOREŞA GELÊ Û DEMOQRATÎK LÎ TIRKIYÊ!
- BÎJÎ TEKOŞÎNÊN GELÊN KURT, TIRK, EREB, ÎRAN, ERMENÎ Û YEN NETEWÊYÊN DÎN LÎ DIJÎ EMPERYALÎZME, SOSYAL-EMPERYALÎZME Û HERBABET KEVNAPERES-TÎYA LÎ ROJHILATA NAVÎN!
- MIRIN JI EMPERYALÎZME, SOSYAL-EMPERYALÎZME Û HERBABET KEVNEPERES-TÎYARA!
- Îran-Iraq-Afganîstân-Nîkaragua-Şîlî-Tîrkiye û.w.d.... lî kudere baraztî heye lî wîr îlem emperyalîzma Elmanya rojava jî heye!
- MIRIN JI EMPERYALÎZME ELMAN RE!
- BÎJÎ ŞOREŞA DÎNÊ YA PROLETER! BÎJÎ ENTERNASYONALÎZMA PROLETER!